

Uniwersytet
Wrocławski

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport Samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Wrocławski

pl. Uniwersytecki 1

50-137 Wrocław

Nazwa ocenianego kierunku studiów:

POLITOLOGIA

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne, niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek:
Nauki o polityce i administracji

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Politologia, studia I stopnia

Wydział: Wydział Nauk Społecznych Kierunek studiów: Politologia Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji (100%) Poziom kształcenia: studia I stopnia Poziom kwalifikacji: 6 Profil kształcenia: ogólnoakademicki		
Kod efektu uczenia się dla kierunku studiów	<u>Efekty uczenia się dla kierunku studiów</u> Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Politologia absolwent uzyska efekty uczenia się w zakresie:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK z uwzględnieniem efektów właściwych dla dyscypliny nauki o polityce i administracji
WIEDZA		
K_W01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce politologii w systemie nauk oraz jej metodologiczne i przedmiotowe powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi	PS6_WG
K_W02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różnorodne zjawiska oraz procesy społeczne i polityczne zachodzące w wymiarze krajowym i międzynarodowym, zna i rozumie rządzące nimi prawidłowości	PS6_WG PS6_WK
K_W03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne kategorie filozoficzne oraz ich rolę w kształtowaniu refleksji politologicznej	PS6_WG PS6_WK
K_W04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne kategorie psychologiczne i socjologiczne oraz ich rolę w kształtowaniu refleksji politologicznej	PS6_WG
K_W05	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne kategorie ekonomiczne oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	PS6_WG PS6_WK
K_W06	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu pojęcia i kategorie stosowane w politologii	PS6_WG
K_W07	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy i zjawiska	PS6_WG

	ekonomiczne oraz rozumie ich wpływ na życie społeczne i polityczne	
K_W08	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne wydarzenia i procesy historyczne kształtujące dynamikę współczesnego życia politycznego i społecznego	PS6_WG PS6_WK
K_W09	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy i struktury komunikacyjne, rozumie ich rolę i podstawowe zasady jak również kształtujące je prawidłowości i zakłócenia oraz ich znaczenie dla procesów politycznych	PS6_WG
K_W10	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu geograficzne uwarunkowania procesów politycznych i społecznych	PS6_WG PS6_WK
K_W11	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawowe kategorie prawne, procesy prawotwórcze, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	PS6_WG PS6_WK
K_W12	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne problemy i kwestie społeczne oraz funkcjonowanie instytucji ze sfery społecznej	PS6_WG PS6_WK
K_W13	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różne subdyscypliny nauk o polityce i administracji	PS6_WG
K_W14	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wyznaczniki i determinanty procesów politycznych i ekonomicznych w środowisku międzynarodowym	PS6_WG
K_W15	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu organizacyjne, instytucjonalne, ekonomiczne, prawne i etyczne aspekty prowadzenia działalności społecznej i politycznej	PS6_WK
K_W16	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne metody badania rzeczywistości społecznej i politycznej	PS6_WG
K_W17	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady projektowania i prowadzenia badań politologicznych, techniki i narzędzia badawcze	PS6_WG
K_W18	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu funkcje i działania instytucji publicznych oraz organizacyjne, ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania związane z pracą w instytucjach publicznych	PS6_WK
K_W19	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu działania modyfikujące zachowania jednostek i zbiorowości oraz prawne i etyczne uwarunkowania realizowania takich działań	PS6_WG PS6_WK
K_W20	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne elementy różnorodnych struktur politycznych i społecznych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym	PS6_WG
K_W21	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu klasyczne i współczesne nurty myśli politycznej	PS6_WG
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrafi porządkować, klasyfikować, porównywać oraz analizować i interpretować zjawiska polityczne, uwzględniając wzajemne oddziaływania zjawisk politycznych i społecznych oraz wykorzystując podstawową wiedzę z zakresu nauki o polityce, historii politycznej, prawa, ekonomii, socjologii i psychologii oraz	PS6_UW

	samodzielnie pozyskane dane	
K_U02	Potrafi rozpoznawać i analizować przyczyny występowania zjawisk i procesów politycznych i społecznych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym	PS6_UW
K_U03	Przy wykorzystaniu właściwych dla nauki o polityce i administracji metod i narzędzi badawczych potrafi prognozować procesy i zjawiska polityczne	PS6_UW
K_U04	Potrafi poprawnie posługiwać się terminologią politologiczną i porozumiewać się ze specjalistami oraz osobami spoza grona specjalistów	PS6_UK
K_U05	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie. Wykorzystuje w tym celu również nowoczesne technologie	PS6_UU
K_U06	Na podstawie posiadanej wiedzy i danych źródłowych potrafi analizować i interpretować, a także projektować działania zmierzające do rozwiązania problemów z praktyki życia politycznego	PS6_UW
K_U07	Potrafi weryfikować proponowane rozwiązania problemów politycznych. Potrafi poddawać krytyce proponowane rozwiązania i argumentować sądy na temat możliwych rozwiązań problemu	PS6_UK
K_U08	Potrafi posługiwać się logiczną i przekonującą argumentacją w trakcie dyskusji. Krytycznie ustosunkowuje się do poglądów własnych i innych dyskutantów	PS6_UK
K_U09	Potrafi organizować i planować pracę indywidualną oraz zespołową (także zespołów o charakterze interdyscyplinarnym) w zakresie realizacji powierzonych zadań, w tym przygotowywania projektów. Potrafi rozdzielać role, motywować członków zespołu do działania, egzekwować odpowiedzialność i krytycznie oceniać rezultaty prac	PS6_UO
K_U10	Potrafi zaprezentować w prostej formie pisemnej (np. artykułu, raportu, eseju, rozprawki) analizę wybranego aspektu życia politycznego lub/i społecznego	PS6_UW PS6_UK
K_U11	Potrafi realizować pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego	PS6_UW PS6_UU
K_U12	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	PS6_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Jest gotów do inicjowania i organizowania różnorodnych form działalności społecznej na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	PS6_KO
K_K02	Jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego oraz korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów	PS6_KK
K_K03	Jest gotów do samodzielnego inicjowania różnorodnych projektów i przedsięwzięć społecznych oraz kreatywnej w ich realizacji	PS6_KO

K_K04	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, dbałości o dorobek i tradycje zawodu	PS6_KR
K_K05	Jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej, respektowania prawnych uwarunkowań i ograniczeń w zakresie korzystania z dorobku intelektualnego osób trzecich i wymagania tego od innych	PS6_KR
K_K06	Jest gotów do pracy w zespole, przyjmowania w nim różnych ról, inicjowania i współorganizowania działań społecznych	PS6_KO
K_K07	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i otwarty na przyjmowanie nowych idei i pomysłów	PS6_KO
K_K08	Jest gotów do efektywnego organizowania własnej pracy, krytycznej oceny posiadanej wiedzy i stanu zaawansowania realizowanych zadań	PS6_KK

Politologia, studia II stopnia

<p>Wydział: Wydział Nauk Społecznych Kierunek studiów: Politologia Dyscyplina naukowa: nauki o polityce i administracji (100%) Poziom kształcenia: studia II stopnia Poziom kwalifikacji: 7 Profil kształcenia: ogólnoakademicki</p>		
Kod efektu uczenia się dla kierunku studiów	<p><u>Efekty uczenia się dla kierunku studiów</u></p> <p>Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku Politologia absolwent uzyska efekty uczenia się w zakresie:</p>	<p>Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK z uwzględnieniem efektów właściwych dla dyscypliny nauki o polityce i administracji</p>
WIEDZA		
K_W01	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce politologii w systemie nauk, główne tendencje rozwojowe dyscypliny nauki o polityce i administracji oraz jej metodologiczne i przedmiotowe powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi	PS7_WG
K_W02	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różnorodne zjawiska oraz procesy społeczne i polityczne zachodzące w wymiarze krajowym i międzynarodowym, zna i rozumie rządzące nimi prawidłowości	PS7_WG PS7_WK
K_W03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu elementarne kategorie filozoficzne oraz ich rolę w kształtowaniu refleksji politologicznej	PS7_WG
K_W04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu elementarne kategorie psychologiczne i socjologiczne oraz ich rolę w kształtowaniu refleksji politologicznej	PS7_WG
K_W05	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu elementarne kategorie ekonomiczne oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	PS7_WG PS7_WK

K_W06	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia i kategorie stosowane w politologii	PS7_WG
K_W07	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu procesy i zjawiska ekonomiczne oraz rozumie ich wpływ na życie społeczne i polityczne	PS7_WG
K_W08	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu geograficzne i historyczne uwarunkowania procesów politycznych i społecznych	PS7_WG PS7_WK
K_W09	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu procesy i struktury komunikacyjne, kształtujące je prawidłowości i zakłócenia oraz ich znaczenie dla procesów politycznych	PS7_WG
K_W10	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne problemy i kwestie społeczne oraz funkcjonowanie instytucji ze sfery społecznej	PS7_WG PS7_WK
K_W11	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu kategorie prawne, procesy prawotwórcze, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego	PS7_WG PS7_WK
K_W12	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne subdyscypliny nauk o polityce i administracji i ich tendencje rozwojowe	PS7_WG
K_W13	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wyznaczniki i determinanty procesów politycznych i ekonomicznych w środowisku międzynarodowym	PS7_WG
K_W14	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu organizacyjne, instytucjonalne, ekonomiczne, prawne i etyczne aspekty prowadzenia działalności społecznej i politycznej	PS7_WK
K_W15	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne metody badania rzeczywistości społecznej i politycznej i tendencje rozwojowe w tym zakresie	PS7_WG
K_W16	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady projektowania i prowadzenia badań politologicznych, techniki i narzędzia badawcze	PS7_WG
K_W17	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu funkcje i działania instytucji publicznych oraz organizacyjne, ekonomiczne, prawne i etyczne uwarunkowania związane z pracą w instytucjach publicznych	PS7_WK
K_W18	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu działania modyfikujące zachowania jednostek i zbiorowości oraz prawne i etyczne uwarunkowania realizowania takich działań	PS7_WG PS7_WK
K_W19	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne elementy różnorodnych struktur politycznych i społecznych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym	PS7_WG
K_W20	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu klasyczne i współczesne nurty myśli politycznej	PS7_WG
K_W21	Zna i rozumie dylematy etyczne i prawne związane z działalnością naukową, społeczną i polityczną	PS7_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	Potrąfi porządkować, klasyfikować, porównywać, dokonywać krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji zjawisk politycznych, uwzględniając wzajemne oddziaływania zjawisk	PS7_UW

	politycznych i społecznych oraz wykorzystując wiedzę z zakresu nauki o polityce, historii politycznej, prawa, ekonomii, socjologii i psychologii oraz samodzielnie pozyskane dane	
K_U02	Potrafi rozpoznawać, krytycznie analizować i interpretować przyczyny występowania zjawisk i procesów politycznych i społecznych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym	PS7_UW
K_U03	Przy wykorzystaniu właściwych dla nauki o polityce i administracji, samodzielnie dobranych, metod i narzędzi badawczych potrafi prognozować procesy i zjawiska polityczne oraz prezentować te informacje	PS7_UW
K_U04	Potrafi formułować proste problemy badawcze i hipotezy, dobierać metody, techniki i narzędzia badawcze, źródła i informacje oraz testować postawione hipotezy	PS7_UW
K_U05	Potrafi poprawnie posługiwać się terminologią politologiczną i komunikować się na tematy specjalistyczne z politologami oraz osobami spoza grona specjalistów	PS7_UK
K_U06	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	PS7_UU
K_U07	Na podstawie posiadanej wiedzy i danych źródłowych potrafi analizować i twórczo interpretować, a także projektować działania zmierzające do rozwiązania problemów z praktyki życia politycznego i prezentować efekty prac	PS7_UW
K_U08	Potrafi weryfikować proponowane rozwiązania problemów politycznych. Potrafi poddawać krytyce proponowane rozwiązania i argumentować sądy na temat możliwych rozwiązań problemu	PS7_UK
K_U09	Potrafi zaaranżować i przeprowadzić debatę na wybrany temat. Potrafi posługiwać się logiczną i przekonującą argumentacją w trakcie dyskusji, krytycznie ustosunkowywać się do poglądów własnych i innych dyskutantów	PS7_UK
K_U10	Potrafi kierować pracą zespołową, podejmować wiodącą rolę w zespołach oraz współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych w zakresie realizacji powierzonych zadań, w tym przygotowywania projektów. Potrafi ocenić krytycznie realizowane prace	PS7_UO
K_U11	Potrafi zaprezentować w formie pisemnej (np. artykułu, raportu, eseju, rozprawki) analizę wybranego aspektu życia politycznego lub/i społecznego	PS7_UW PS7_UK
K_U12	Potrafi realizować pracę badawczą pod kierunkiem opiekuna naukowego	PS7_UW PS7_UU
K_U13	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	PS7_UK
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Jest gotów do inicjowania i organizowania różnorodnych form działalności społecznej na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego	PS7_KO

K_K02	Jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego oraz korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	PS7_KK
K_K03	Jest gotów do samodzielnego inicjowania różnorodnych projektów i przedsięwzięć społecznych oraz kreatywnej w ich realizacji	PS7_KO
K_K04	Jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, rozwijania dorobku zawodu oraz podtrzymywania etosu zawodowego	PS7_KR
K_K05	Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej, respektowania prawnych uwarunkowań i ograniczeń w zakresie korzystania z dorobku intelektualnego osób trzecich i wymagania tego od innych	PS7_KR
K_K06	Jest gotów do pracy w zespole, przyjmowania w nim różnych ról, inicjowania i współorganizowania działań społecznych	PS7_KO
K_K07	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy i otwarty na przyjmowanie nowych idei i pomysłów	PS7_KO
K_K08	Jest gotów do efektywnego organizowania własnej pracy, krytycznej oceny posiadanej wiedzy i stanu zaawansowania realizowanych zadań	PS7_KK

Objaśnienie symboli:

PRK – Polska Rama Kwalifikacji

P6S_WG/P7S_WG – kod składnika opisu kwalifikacji dla poziomu 6 i 7 w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

K_W - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie wiedzy

K_U - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie umiejętności

K_K - kierunkowe efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne - kolejny numer kierunkowego efektu uczenia się

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Dariusz Skrzypiński	doktor habilitowany/ profesor uczelni/ Dyrektor Instytutu Politologii
Dorota Moroń	doktor habilitowany/ profesor uczelni/ Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania/ członkini Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Oceny Jakości Kształcenia, członkini Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii
Michał Kuś	doktor / adiunkt/ Zastępca Dyrektora ds. Współpracy Międzynarodowej/ członek Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Oceny Jakości Kształcenia
Piotr Sula	doktor habilitowany/ adiunkt/ Zastępca Dyrektora ds. Nauki i Rozwoju
Leszek Sobkowiak	doktor habilitowany/ profesor uczelni/ członek Zespołu ds. Jakości Kształcenia i Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii
Marlena Piotrowska	magister/ starszy referent
Marcin Koziński	magister/ specjalista
Karolina Inglot	magister/ specjalista
Magdalena Czeladyn	magister/ specjalista

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	25
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	37
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	46
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	51
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	58
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	64
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	81
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	85
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	93
Część III. Załączniki	95
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	95
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	120

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Wrocławski jest jednym z najstarszych i największych polskich uniwersytetów. Zgodnie ze Statutem „Uniwersytet Wrocławski (*Universitas Wratislaviensis*) kultywuje wartościowe elementy bogatego i złożonego dziedzictwa akademickiego Wrocławia, a w szczególności ufundowanej w roku 1702 *Universitas Leopoldina Wratislaviensis*. Od utworzenia w roku 1945 Uniwersytet Wrocławski (UWr) służy nauce i społeczeństwu, prowadzi działalność badawczą oraz dydaktyczną, kształci kolejne pokolenia studentów i uczonych.” (z. 2.8.1.).

Uniwersytet Wrocławski jest jedyną na Dolnym Śląsku i jedną z dziesięciu w Polsce uczelni posiadających status Uczelni Badawczej. Na dziesięciu wydziałach prowadzi badania i dydaktykę z zakresu różnorodnych dziedzin nauki – od humanistycznych, prawnych i społecznych, przez biologiczne, chemiczne i geograficzne, aż po matematyczne, informatyczne czy astronomiczne. Oferuje studia licencjackie, inżynierskie, magisterskie oraz jednolite magisterskie, a także studia podyplomowe, prowadzi szkolenia i kursy dokształcające, zajęcia Uniwersytetu Trzeciego Wieku i Uniwersytetu Dzieci oraz realizuje liczne wydarzenia popularyzujące naukę, takie, jak wykłady otwarte, spotkania Studium Generale, współpraca ze szkołami, udział w festiwalach naukowych i prowadzenie warsztatów, zajęć laboratoryjnych oraz pokazów naukowych.

Według stanu na 30 czerwca 2021 roku Uniwersytet Wrocławski zatrudniał 3 602 pracowników, w tym 232 profesorów i prowadził 144 kierunki studiów. Na dzień 31 grudnia 2020 roku na uczelni studiowało 22 978 studentów, w tym 1 335 obcokrajowców.

W 2019 roku Uniwersytet Wrocławski został laureatem konkursu w programie „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB) i w jego ramach, w latach 2020-2026 zaplanował i wdraża realizację licznych inicjatyw, w różnych obszarach działania uczelni, w tym w sferze naukowej i dydaktycznej.

Instytut Politologii (IP) jest częścią Wydziału Nauk Społecznych (WNS), zlokalizowanego w nowoczesnym kampusie, mieszczącym się we Wrocławiu, przy ul. Koszarowej 3. W ramach Wydziału, poza Instytutem Politologii, funkcjonują również trzy inne instytuty (Instytut Filozofii, Instytut Socjologii, Instytut Studiów Międzynarodowych) oraz dwie katedry (Katedra Logiki i Metodologii Nauk, Katedra Studiów Europejskich). Studia politologiczne są prowadzone przez Instytut od 1974 roku (początkowo, jako nauki polityczne). Poza Politologią Instytut prowadzi kształcenie na kierunkach Zarządzanie projektami społecznymi oraz Zarządzanie bezpieczeństwem państwa. Oferuje również studia podyplomowe na kierunkach: Zarządzanie Bezpieczeństwem Państwa, Komunikowanie i Kreowanie Wizerunku Publicznego oraz Zawód Mediatora. Pracownicy Instytutu biorą aktywny udział w kształceniu kadr naukowych w ramach Szkoły Doktorskiej.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Opis powiązania koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Kierunek Politologia prowadzony jest na Uniwersytecie Wrocławskim od 1974 r. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Politologia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Obecnie kształcenie odbywa się wyłącznie w formie stacjonarnej, w ramach studiów o profilu ogólnoakademickim. Kierunek Politologia prowadzony jest na 3-letnich, 6-semestralnych studiach I stopnia, po których absolwenci otrzymują tytuł licencjata, oraz 2-letnich, 4-semestralnych studiach II stopnia, kończących się uzyskaniem przez absolwentów tytułu magistra. Kierunek Politologia został w całości przyporządkowany do dyscypliny nauk o polityce i administracji, w dziedzinie nauk społecznych. Koncepcja kształcenia na kierunku Politologia jest powiązana z misją i głównymi celami strategicznymi UWr określonymi w Strategii rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego na lata 2021-2030.

Zgodnie ze Strategią UWr, „Misją Uniwersytetu Wrocławskiego jest: 1) poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury; 2) budowanie kapitału społecznego i intelektualnego poprzez kształtowanie ludzi o otwartych umysłach, przygotowanych do działania w skali lokalnej i globalnej, odnajdujących się w zmieniającym się świecie, akceptujących różnorodność oraz świadomych wagi tożsamości narodowej i regionalnej; 3) prowadzenie badań naukowych w sposób wolny, pełny i otwarty z zachowaniem równowagi pomiędzy badaniami podstawowymi i aplikacyjnymi”. Podstawą realizacji tych działań są obrane i przedstawione w dokumencie cele strategiczne UWr takie, jak: 1) rozwój działalności badawczej; 2) nowoczesne i skuteczne kształcenie; 3) rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym; 4) rozwój systemowego zarządzania. Należy także nadmienić, że Wydział Nauk Społecznych UWr, którego częścią jest Instytut Politologii, nie posiada obecnie aktualnej strategii (perspektywa czasowa poprzedniej strategii wygasła w 2020 roku). Wybór nowych władz wydziału i konieczność adaptacji jego funkcjonowania do warunków pandemicznych spowodowały opóźnienie prac nad nowym dokumentem strategicznym, jednak prace nad nim postępują i jego uchwalenia należy się spodziewać w przeciągu kilku najbliższych miesięcy.

Przywołane wyżej misja i cele strategiczne UWr mają swoje odzwierciedlenie w koncepcji kształcenia na kierunku Politologia. Należy pamiętać, że politologia, jako nauka społeczna podejmuje przede wszystkim zagadnienia związane z funkcjonowaniem sfery publicznej i jej relacjom z pozostałymi sferami życia społecznego: prywatną i transakcyjną. W konsekwencji absolwent politologii powinien przede wszystkim posiadać wiedzę na temat funkcjonowania instytucji publicznych oraz umiejętności i kompetencje pozwalające mu kształtować postawy społeczne i zachowania, czyniąc to zgodnie z regułami etycznymi i standardami zawodowej odpowiedzialności.

Dlatego też w odwołaniu do Strategii Uniwersytetu Wrocławskiego fundamentem programu kształcenia na kierunku Politologia jest poszukiwanie naukowej prawdy dotyczącej funkcjonowania życia publicznego i szerzej społecznego oraz przekazywanie wiedzy i wartości pozwalających studentom samodzielnie formułować wnioski i krytycznie analizować otaczającą ich rzeczywistość. W ramach realizacji programu kształcenia istotny akcent położony jest na wpisujące się w postulat budowania kapitału społecznego i intelektualnego formy zajęć budujące umiejętności i kompetencje, w tym komunikacyjne, pracy w zespole oraz ukazujące rangę i znaczenie zarówno tego, co lokalne, jak i globalne. W wymiarze badawczym aktywność naukowa studentów w odniesieniu do prac dyplomowych i uczestnictwa w projektach naukowych opiera się o swobodę teoretyczną i metodologiczną opartą o świadomość istnienia różnych podejść metodologicznych i teoretycznych w naukach o polityce i administracji. W ramach realizacji takich założeń Instytut Politologii podejmuje

działania zmierzające do ciągłego rozwoju i podnoszenia jakości kształcenia w oparciu o prowadzone badania naukowe oraz rozwój kadry naukowej i dydaktycznej. Fundamentalne staje się również nowoczesne i skuteczne kształcenie w celu przygotowania absolwentów do wejścia na rynek pracy, na którym według badań Uniwersytetu Śląskiego w odniesieniu do absolwentów kierunków z nauk społecznych pracodawcy oczekują w 83% umiejętności komunikowania się, 79% znajomości języków obcych, 71% odporności na stres, 63% umiejętności motywowania siebie i w 58% tzw. kompetencji miękkich¹. Dlatego też koncepcja kształcenia opiera się również na współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, koncentrując się na kształtowaniu wspomnianych kompetencji. Jednak jego celem jest nie tylko przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej, ale także do prezentowania odpowiedzialnej postawy w różnorodnych formach aktywności społecznej, pozwalających budować i wzmacniać zasady i wartości właściwe dla demokratycznego systemu politycznego zdefiniowanego w treści Konstytucji RP.

Obecny program nauczania na kierunku Politologia, oparty o opracowane w 2011 roku i nagrodzone rok później przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego efekty kształcenia, jest wynikiem podjętych w przeciągu ostatnich kilku lat zmian i działań dostosowawczych. W konsekwencji realizowana obecnie koncepcja kształcenia na kierunku Politologia, na studiach I i II stopnia, zgodna jest z założeniami określonymi na poziomie 6. i 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji. Politologia (nauki o polityce i administracji) jest nauką o charakterze inter- i intra- dyscyplinarnym i bardzo bogatym spektrum badań, dla zrozumienia których konieczne jest zdobycie wiadomości i umiejętności z zakresu wielu nauk społecznych i humanistycznych. Dlatego program studiów I stopnia (z. 2.1.1.) obejmuje zajęcia z zakresu historii, socjologii, psychologii i ekonomii (gospodarki), które umożliwiają studentom zrozumienie treści prezentowanych w ramach przedmiotów kierunkowych. Zajęcia odbywają się w formie wykładów i ćwiczeń, należy jednak podkreślić, że w ramach tej drugiej formy wykorzystywane są różnorodne metody dydaktyczne, np. gry symulacyjne, studia przypadku itp. (zob. omówienie Kryterium 2.).

Kształcenie na kierunku Politologia I stopnia w języku polskim jest tak skonstruowane, że trzy pierwsze semestry są wspólne dla wszystkich studentów i obejmują przede wszystkim przekazywanie treści z zakresu wspomnianych wcześniej przedmiotów ogólnych, którym z czasem zaczynają w coraz większym wymiarze towarzyszyć przedmioty kierunkowe. W ramach semestru trzeciego studenci wybierają także przedmioty do wyboru, które mają ich przygotować do wyboru specjalności. Specjalności (Marketing polityczny, Przywództwo polityczne, Media i dziennikarstwo, Administracja publiczna, Służby zagraniczne) są realizowane od semestru czwartego, ale dodatkowo, od semestru drugiego, studenci mogą wybierać „autonomiczne” przedmioty do wyboru, których charakter merytoryczny i metodyczny pozwala studentom w dużym stopniu zindywidualizować swój program kształcenia, koncentrując się na obszarach wiedzy i umiejętności, które studenta interesują w sposób szczególny, a nie muszą się wiązać z wybraną przez niego specjalnością, lub wręcz przeciwnie, pozwalają pogłębić wiedzę z przedmiotów specjalnościowych.

Nieco odmienna koncepcja realizowana jest w ramach programu kształcenia na studiach anglojęzycznych. Studenci studiów licencjackich prowadzonych w języku angielskim mogą wybrać jedną z czterech specjalności: Global Security, Media and Politics, Europe in the World i Comparative Politics, realizowanych w trakcie szóstego semestru studiów, obok seminarium licencjackiego. W celu wzmocnienia kształcenia absolwentów gotowych do działania w skali globalnej, piąty semestr studiów zaplanowano jako tzw. semestr mobilności, w ramach którego studenci, korzystając z programów wymiany, mogą wyjechać na semestr studiów w zagranicznej uczelni.

Konstrukcja programu studiów II stopnia w języku polskim (z. 2.1.2., 2.1.3.) jest skoncentrowana na założeniu optymalnego uelastycznienia treści programowych realizowanych przez studenta, co wynika także z faktu, iż studenci studiów magisterskich rekrutują się z bardzo różnych kierunków studiów licencjackich. W konsekwencji w programie studiów na tym poziomie nie przewidziano specjalności, lecz pakiety, które w efekcie wyboru dokonanego przez studentów mogą tworzyć tzw. ścieżki dydaktyczne: Marketing polityczny, Media w polityce, Lider w działaniu, Zarządzanie publiczne, Nowa dyplomacja wobec zagrożeń międzynarodowych, które pozwalają

pogłębić wiedzę i umiejętności pozyskane w trakcie realizacji specjalności na studiach I stopnia. Ponadto w ofercie znajdują się dwa pakiety humanistyczne i siedem pakietów „autonomicznych”. Studenci mogą więc decydować się zarówno na wybór ścieżek, które pozwolą im uzyskać treści programowe o charakterze specjalnościowym, jak i swobodnie kształtować realizowany przez siebie program poprzez wybór dowolnych pakietów, zarówno tych oferowanych w ramach ścieżki dydaktycznej, jak i „autonomicznych”.

W przypadku studiów magisterskich w języku angielskim w ofercie są trzy specjalności (Central and East European Studies, Public Policy, Political Communication). Wszystkie specjalności są realizowane od drugiego do czwartego semestru. Na poziomie magisterskim prowadzony jest także program podwójnego dyplomu we współpracy z Georgian Institute of Public Affairs z Tbilisi (specjalności Public Administration oraz Democracy and Development in Europe and Caucasus).

Opis związku kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Instytut Politologii jest jednostką wchodzącą w skład Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego, a więc uczelni, która została zakwalifikowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego do realizacji projektu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB). W skład Wydziału Nauk Społecznych, obok Instytutu Politologii, wchodzi także inne jednostki realizujące kierunki studiów przyporządkowane do nauk o polityce i administracji: Instytut Studiów Międzynarodowych oraz Katedra Studiów Europejskich. Ta sytuacja stwarza szanse na współpracę naukową i dydaktyczną, ale prowadzi też do naturalnej konkurencji w obszarze procesów rekrutacji na studia i realizacji dydaktyki. Ponadto w skład Wydziału wchodzi Instytut Socjologii, Instytut Filozofii oraz Katedra Logiki i Metodologii Nauk. Obecnie Uniwersytet Wrocławski posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dyscyplinie nauk o polityce i administracji, które realizuje poprzez Radę Dyscypliny Nauk o Polityce i Administracji, którą tworzą pracownicy Wydziału Nauk Społecznych oraz jedna pracownica Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. W. Brandta. W ramach Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego funkcjonuje Kolegium Nauk o Polityce i Administracji, które jest jednym z trzech kolegiów szkoły prowadzących kształcenie doktorantów wyłącznie w języku angielskim. W wyniku ostatniej parametryzacji Wydział Nauk Społecznych otrzymał kategorię naukową B.

Strukturę Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego tworzy dziewięć zakładów, których obszary badawcze pokrywają się z podstawowymi subdyscyplinami nauk o polityce i administracji, tj. teorią polityki, systemami politycznymi, stosunkami międzynarodowymi, myślą polityczną, administracją publiczną i komunikowaniem politycznym. Są to: Zakład Badania Aktywności Politycznej i Społecznej, Zakład Badań nad Konfliktami i Przemocą Polityczną, Zakład Historii Najnowszej i Ruchów Społecznych, Zakład Komunikowania Społecznego i Dziennikarstwa, Zakład Polityki Społecznej i Ekonomicznej, Zakład Polityki Zagranicznej i Zagrożeń Globalnych, Zakład Społeczeństwa Obywatelskiego, Zakład Systemów Politycznych i Administracyjnych oraz Zakład Teorii Polityki. Ponadto w strukturze Instytutu funkcjonują wyspecjalizowane komórki badawcze: Centrum Monitorowania i Analiz Polityk Publicznych, Centrum Badań Ilościowych, Laboratorium Danych i Sieci Społecznych oraz Sekcja Projektów Badawczych i Dydaktycznych, sprawująca merytoryczną opiekę nad zbiorem dokumentów życia społecznego i politycznego, jedną z największych w kraju kolekcji dokumentów ukazujących dynamikę życia publicznego w Polsce.

Wysoki poziom badań naukowych i związanej z nimi dydaktyki jest konsekwencją wykorzystania potencjału pracowników Instytutu (więcej w omówieniu kryterium 4.) i infrastruktury badawczej i dydaktycznej, o której mowa w omówieniu kryterium 5.

Kadra Instytutu Politologii składa się z 52 pracowników, głównie badawczo-dydaktycznych. Na dzień 1 października 2021 roku w Instytucie zatrudnionych jest 48 pracowników badawczo-dydaktycznych, z czego 6 z tytułem profesora (1 osoba na urlopie bezpłatnym od 1.09.2021 r.), 20 ze stopniem doktora habilitowanego oraz 26 osób ze stopniem doktora. Ponadto Instytut zatrudnia 4 pracowników dydaktycznych ze stopniem doktora. W gronie 52 pracowników Instytutu w przeciągu ostatnich pięciu lat jedna osoba uzyskała tytuł profesora, 7 osób uzyskało stopień doktora

habilitowanego, a 4 osoby stopień doktora. Z tego grona 46 osób zadeklarowało prowadzenie badań w 100% w obszarze nauk o polityce i administracji, 4 osoby w 75% (w 25% nauki o komunikacji społecznej i mediach), jedna osoba w 50% (50 % historia), zaś jedna osoba prowadzi badania w obszarze nauk socjologicznych (jednak w najbliższym możliwym terminie zmieni to przypisanie).

Pracownicy Instytutu prowadzą działalność naukową na wysokim poziomie, a ich osiągnięcia doceniane są także w skali międzynarodowej. Dowodem na to są publikacje, uzyskiwane granty oraz naukowa współpraca z innymi ośrodkami, w tym zagranicznymi. Prowadzone w Instytucie Politologii badania naukowe mają istotny wpływ na doskonalenie procesu dydaktycznego. Pozyskiwana w trakcie badań wiedza jest nie tylko prezentowana studentom podczas zajęć, ale jest wykorzystywana także do opracowania nowych metod i form kształcenia. Ponadto uwzględniając dynamikę zmian dyskursu publicznego w Polsce, wyniki realizowanych badań są pomocne w trakcie kształtowania określonych wartości i kompetencji społecznych. Efektem tych zabiegów jest aktywność naukowa studentów, np. organizowane corocznie międzynarodowe studenckie konferencje naukowe. W roku bieżącym była ona zorganizowana pod hasłem „Politics, economics, and ethics of the current states of emergency”¹. Wcześniejsza edycja poświęcona wyborom do Parlamentu Europejskiego z 2019 roku miała tytuł „Political landscape before the European elections”. Edycja z 2018 roku odbyła się pod hasłem „Politics and Society in Central and Eastern Europe”. Innym przykładem takiej aktywności był przygotowany przed studentów projekt naukowy „Polish Tracing App” - Lobbying Project. W trakcie prezentacji studenci wcielili się w rolę pracowników firmy IT oraz podejmowali próbę wpłynięcia na rząd w celu uzyskania poparcia dla projektu mającego na celu ograniczenie pandemii COVID-19. Więcej na ten temat w kryterium 8. W ostatnich latach aktywność naukowa pracowników Instytutu Politologii koncentrowała się wokół następujących tematów:

- Podmioty, procesy i formy kodowania politycznego;
- Polska – Europa – świat. Myśl polityczna, historia polityczna i społeczna XX i XXI wieku;
- Rozwój systemów medialnych w Europie Środkowo-Wschodniej 30 lat po upadku komunizmu;
- Pragmatyzm w badaniach nad zachowaniami państw. W poszukiwaniu dialogu interparadygmatycznego;
- Instytucje polityczne wobec kryzysu demokracji liberalnej;
- Systemowe i pozasystemowe uwarunkowania działalności politycznej – aktywność jednostek i grup społecznych w przestrzeni publicznej;
- Efektywność i skuteczność polityki społecznej;
- Zmiana przestrzeni politycznej – teoria i praktyka;
- Destabilizacja środowiska międzynarodowego;
- Społeczeństwo – państwo - władza w XX i XXI wieku;
- Obywatele w mediach społecznościowych: potencjał pokolenia cyfrowego w demokracjach w Europie Środkowo-Wschodniej;
- Badanie użyteczności teorii do analizy procesów międzynarodowych;
- Zmiana mechanizmów politycznych w rozwiniętych i rozwijających się demokracjach;
- Instytucjonalne i kulturowe uwarunkowania aktywności politycznej obywateli;
- Aktualność kategorii politologicznych;
- Zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego;
- Ewolucja mechanizmów rywalizacji politycznej we współczesnych systemach demokratycznych i niedemokratycznych;
- Teoretyczne i praktyczne wymiary przemocy politycznej i naruszeń praw człowieka.

Szczegółowy opis kompetencji kadry dydaktycznej zaprezentowany został w omówieniu Kryterium 4. i w załączniku 2.4.

---

¹ Politics, economics, and ethics of the current states of emergency, <https://www.bigmarker.com/eventlive-online/Politics-economics-and-ethics-of-the-current-states-of-emergency>, data dostępu: 01.09.2021.

Pracownicy Instytutu Politologii realizują liczne projekty badawcze, a efekty swoich badań, prowadzonych w ramach projektów finansowanych ze środków zewnętrznych i w ramach działalności statutowej, prezentują w licznych publikacjach naukowych. Informacje w tym zakresie zostały wykazane w omówieniu Kryterium 4. i w załączniku 2.4., warto jednakże wskazać na kluczowe projekty naukowe i publikacje.

Wśród realizowanych przez pracowników Instytutu Politologii projektów naukowych wymienić można następujące projekty:

- „Badanie chwiejności wewnątrzparlamentarnej w wybranych państwach Europy. Perspektywa krytycznej analizy systemowej”, grant NCN 2017/27/B/HS5/00507; budżet 814 819,00 zł;
- „Parlamenti narodowe jako „multi-arena-players” w Unii Europejskiej”, grant NCN 2018/29/B/HS5/00085, budżet 471 693,00 zł;
- „Populism and Democratic Defence in Europe”, grant Carlsberg Foundation 6501/2393/20, realizowany w ramach programu „Challenges for Europe Project” (CF20-0008) z Univeristy of Aarhus, University of Roskilde, University of Lund I University of Warsaw, budżet 403 200,00 zł;
- „Sieciowy model formowania koalicji gabinetowych. Studium porównawcze przypadków Wielkiej Brytanii, Kanady i Nowej Zelandii”, grant NCN 2015/19/B/HS5/00426, budżet 385 308,00 zł;
- „Tożsamość-kim jestem i skąd się wywodzę. Warsztaty dla Młodych Odkrywców”, grant NCBiR, budżet 136 662,50 zł;
- „Kondycja kosmopolityczna. Poza wspólnotę i społeczeństwo otwarte”, grant NCN 2013/09/B/HS1/00362; budżet 76 950,00 zł;
- „Urban Policy System in the Strategic Perspective - from V4 to Ukraine”, grant Visegrad Fund, realizowany we współpracy z Lviv Regional Institute for Public Administration of the National Academy for Public Administration, Metropolitan University Prague, Masaryk University in Brno, Trnava University, University of Szeged, budżet 74 000,00 zł;
- „Sieci społeczne i semantyka w teorii systemów politycznych Anatola Rapoporty”, grant NCN 2020/04/X/HS5/00012, budżet 32 403,00 zł;
- „Polityka miejska w warunkach pandemii COVID-19. Przykład polskich i szwedzkich metropolii centralnych (Warszawa i Sztokholm)”, grant NCN, budżet 10 206 zł;
- „Symbiotic leader-media relations? Exploring interaction between prime ministers and the media in Finland, Lithuania, Poland and Sweden”, grant Foundation for Baltic and East European Studies – Östersjöstiftelsen, realizowany przez University of Södertörn we współpracy z Uniwersytetem Wrocławskim, University of Kaunas, University of Helsinki, University of Tampere.

W przypadku publikacji warto przede wszystkim wspomnieć o zaprezentowanych niżej artykułach oraz monografiach i rozdziałach w monografiach opublikowanych w liczących się wydawnictwach i czasopismach zagranicznych:

- Chwedczuk-Szulc K., et. al., *This time it's different? Effects of the Eurovision Debate on young citizens and its consequence for EU democracy - evidence from a quasi-experiment in 24 countries*, „Journal of European Public Policy”, 2017, Vol. 25, Issue 4 (2017), pp. 606-629, 140 pkt wg. punktacji MEiN;
- Kuś M., *The Ukraine conflict and the European media: A comparative study of newspapers in 13 European countries*, „Journalism”, 2020, Vol. 21, no 3, pp. 399-422, IF 2,848, 100 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Moroska-Bonkiewicz A., Bourne A., *The impact of the past on contemporary responses to political extremism: the cases of Poland and Spain*, „Journal of Contemporary European Studies”, 2020, Vol. 28, pp. 464-476, IF 0,539, 100 pkt.wg. punktacji MEiN;

- Borońska-Hryniewiecka K., *Regional parliamentary empowerment in EU affairs: building an analytical framework*, „The Journal of Legislative Studies”, 2017, Vol. 23, Issue 2, pp. 144-161, 100 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Klin T., *Conducting the Study of Geopolitics: Three Approaches*, „Political Studies Review”, 2018, Vol. 16, Issue 2, pp. 92-101, 70 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Antoszewski A., Żukiewicz P., Zieliński M., Domagała K., *Formation of Government Coalition in Westminster Democracies. Towards a Network Approach*, Peter Lang Publishing Group, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien, 2020, pp. 278, 100 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Dobek-Ostrowska B., *Polish Media System in a Comparative Perspective. Media in Politics, Politics in Media*, Peter Lang Publishing Group, Berlin, Bern, Bruxelles, New York, Oxford, Warszawa, Wien, 2019, pp. 288, ISBN: 978-3-631-77951-4, 100 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Juchnowski J., Maj E., Sielezin J., *The Image of “White” and “Red” Russian in the Polish Political Thought of the 19th and 20th Century: Analogies and Parallels*, Peter Lang, Berlin, 2018, 100 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Jacuński M., *Poland: protecting the nation while struggling to maintain power*, [in:] Lilleker D., Coman I.A., Gregor M., Novelli E. (eds.), *Political communication and COVID-19: governance and rhetoric in times of crisis*, Routledge, London, 2021, pp. 280-291, 75 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Sula P., Madej M., *A Dress Rehearsal. European Elections in Poland before the Parliamentary Race*, [in:] Carp R., Matiuța C. (eds.), *2019 European Elections. The EU Party Democracy and the Challenge of National Populism*, Brill, Boston, 2020, pp. 155-168, 75 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Antoszewski A., Koziarska J., *Poland: weak coalitions and small party suicide in government*, [in:] Bergman T., Ilonszki G., Müller W.C. (eds.), *Coalition governance in Central Eastern Europe*, Oxford University Press, Oxford, 2019, pp. 344-387, 75 pkt. wg. punktacji MEiN;
- Borońska-Hryniewiecka K., *From the Early Warning System to a ‘Green Card’ For National Parliaments: Hindering or Accelerating EU Policy-making*, [in:] Jancčić D. (ed.), *National parliaments after the Lisbon Treaty and the Euro crisis: resilience or resignation?*, Oxford University Press, Oxford, 2017, pp. 247-261, 75 pkt. wg. punktacji MEiN.

W ramach rozwoju naukowego i doskonalenia kompetencji badawczych pracownicy Instytutu Politologii mogą uczestniczyć w projekcie Laboratorium Doskonałości Nauk o Polityce, którego koordynatorem jest dr hab. P. Żukiewicz prof. UW. W ramach Laboratorium odbywają się wirtualne spotkania panelowe z udziałem doświadczonych badaczy o uznanym dorobku międzynarodowym poświęcone między innymi: aplikowaniu o granty NCN, NAWA i Horyzont 2020, realizacji projektów badawczych, umiędzynarodowieniu działalności naukowej i publikacyjnej, doskonaleniu dydaktyki i aktywizacji współpracy z otoczeniem zewnętrznym.

Opis zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego

Ze względu na specyfikę kształcenia na kierunkach z obszaru nauk społecznych kwestia poziomu responsywności koncepcji i celów kształcenia wobec potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego jest złożona. Z jednej strony, otoczenie to tworzą instytucje publiczne (administracja, szkolnictwo), których funkcjonowanie jest poddane określonej presji politycznej. Z drugiej strony, elementami otoczenia są instytucje prywatne (podmioty rynkowe, organizacje pozarządowe). W konsekwencji absolwent Politologii powinien z jednej strony dysponować określonymi umiejętnościami i kompetencjami społecznymi, które zostały wymienione w przywołanym wyżej raporcie badań przeprowadzonych przez Uniwersytet Śląski. Z drugiej natomiast, powinien dysponować wiedzą, która pozwoli mu „poruszać się” w złożonym świecie instytucji publicznych i prywatnych.

W celu osiągnięcia wspomnianych efektów Instytut prowadzi doraźną współpracę z podmiotami zewnętrznymi. Skoncentrowana jest ona na uzyskiwaniu opinii i sugestii podmiotów

zewewnętrznych dotyczących realizowanych kierunków studiów, programów kształcenia oraz wiedzy, umiejętności i kompetencji absolwentów. W takim wymiarze Instytut kooperuje głównie z instytucjami, w których jako ich właściciele lub menadżerowie funkcjonują absolwenci Instytutu. W ostatnim czasie opinie takie zostały zebrane od grona pracodawców reprezentujących różne podmioty prywatne i publiczne funkcjonujące na Dolnym Śląsku. W przeciągu ostatnich kilku lat takich partnerów było kilkunastu. Reprezentowali oni, między innymi, administrację samorządową, przedsiębiorstwa komunalne, firmy doradcze i public relations, szkolnictwo powszechne, organizacje pozarządowe. Do roku 2018 w Instytucie Politologii funkcjonowała Rada Interesariuszy, jednak ze względu na zmiany ustawowe i statutowe jej działalność ustała. W chwili obecnej prowadzone są prace nad jej reaktywacją, w dniu 16 września br. odbyło się pierwsze spotkanie z udziałem 11 absolwentów Instytutu, którzy wyrazili chęć współpracy. W spotkaniu brali udział między innymi; Prezes MPK we Wrocławiu, Burmistrz Kątów Wrocławskich, Prezes Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej, Redaktor Naczelny Radia Rodzina, Prezes Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych, Wiceprezes MPWiK we Wrocławiu. W ramach uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Nauk Społecznych funkcjonują również przepisy, które umożliwiają realny udział studentów (interesariuszy wewnętrznych) w tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Politologia. Przedstawiciele studentów, pracujący w składzie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału, współdecydują o zmianach w programach studiów. Takim formalnym działaniem towarzyszą także doraźne konsultacje ze studentami.

Opis sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów politologicznych posiada uniwersyteckie wykształcenie z obszaru nauk społecznych i humanistycznych. Jego atutem jest szeroka, interdyscyplinarna wiedza o właściwościach zjawisk i procesów politycznych oraz ich różnorodnych uwarunkowaniach. Wiedza ta – kształtowana podczas realizacji przedmiotów z zakresu nauki o polityce, filozofii, socjologii, psychologii, ekonomii, historii politycznej, nauki o zarządzaniu itd. – pozwala zrozumieć skomplikowane mechanizmy życia politycznego zarówno w skali społeczeństwa i państwa, jak i w skali międzynarodowej oraz lokalnej. Wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne nabywane są podczas studiowania przedmiotów ogólnych i bogatego zestawu przedmiotów specjalizacyjnych.

Absolwent umie posługiwać się naukowymi metodami analizy złożonej rzeczywistości społeczno-politycznej, przewidywania tendencji i kierunków jej rozwoju oraz projektowania działań i strategii jej praktycznego przekształcania. Absolwent potrafi między innymi: zbierać, porządkować i hierarchizować informacje o zjawiskach i procesach społeczno-politycznych, analizować i projektować funkcjonowanie podmiotów polityki, np. grup społecznych, partii politycznych, organów władzy publicznej, ośrodków decyzyjnych, rozumieć rolę potrzeb, interesów i wartości jednostek, grup i organizacji – jako motywów ich działań politycznych, wyjaśniać uwarunkowania i przebieg współpracy i konfliktów między podmiotami polityki, wyjaśniać procesy decyzyjne, konstruować i realizować projekty polityczne, np. kampanie polityczne, stosować różne metody i techniki wpływania na zachowania uczestników życia publicznego i szerzej społecznego.

Koncepcja studiów I stopnia zakłada uzyskanie przez absolwenta ogólnego wykształcenia z obszaru nauk społecznych i humanistycznych oraz specjalistycznej wiedzy politologicznej w określonym, wybranym przez studenta zakresie. Analizując sylwetkę absolwenta z perspektywy realizowanych w Instytucie specjalności należy dostrzec ich różnicowanie.

Specjalność Administracja publiczna przygotowuje studenta do sprawnego poruszania się po zawiłościach związanych z funkcjonowaniem sektora publicznego. Studiowanie Administracji publicznej to proces, podczas którego przybliżana jest tematyka dotycząca funkcjonowania instytucji szczebla rządowego oraz samorządowego, zarządzania zasobami ludzkimi, finansami publicznymi, planowania strategicznego w sektorze publicznym czy zarządzania projektami. Przebieg studiów został tak zaplanowany, aby jego uczestnicy mieli okazję zapoznać się zarówno z zasadami funkcjonowania konkretnych struktur, jak i z procesami charakterystycznymi dla instytucji sektora publicznego. Ważnym elementem procesu kształcenia jest uwzględnianie tematyki związanej z

etycznym aspektem prowadzenia działalności publicznej – dlatego szeroko omawiane są kwestie dotyczące etyki funkcjonariuszy publicznych, standardy dobrego rządzenia czy marketingowa orientacja administracji publicznej. Standardem dydaktycznym tej specjalności jest praca ze studentem nad konkretnym przypadkiem – konkretną instytucją (urzędem gminy, starostwem powiatowym, szkołą, posterunkiem Policji, biblioteką, ośrodkiem kultury), która ma swoją precyzyjną nazwę oraz adres. Studenci mają wiele okazji do wizytowania różnych urzędów i bezpośrednich kontaktów z ich pracownikami. Absolwent Administracji publicznej na kierunku Politologia to aktywny i otwarty młody człowiek, przygotowany do pracy w administracji lub na jej rzecz według najnowszych standardów zarządzania sektorem publicznym, dobrze odnajdujący się zarówno w roli pracownika publicznego urzędu, jak i przygotowany do prowadzenia własnej działalności gospodarczej.

Specjalność Media i dziennikarstwo koncentruje swoją uwagę na przekazaniu studentom podstawowej wiedzy na temat współczesnych mediów masowych, jak również zaopatrzeniu ich w umiejętności pozwalające na poruszanie się w tym środowisku. Studenci zapoznają się z historią mediów, mechanizmami funkcjonowania mediów, istotą i ochroną własności intelektualnej, ekonomicznymi uwarunkowaniami mediów, z metodologią i warsztatem badań nad mediami i komunikowaniem społecznym. Podczas zajęć dydaktycznych realizowane są dwa ogólne cele: po pierwsze, przekazywana i pogłębianą jest wiedza dotycząca szerokiego kontekstu społecznego, ekonomicznego i politycznego zjawisk z zakresu komunikacji społecznej i mediów, po drugie, kształtowane są praktyczne umiejętności diagnozowania zjawisk i procesów komunikacyjnych, projektowania i realizowania oddziaływań komunikacyjnych, w tym public relations. Zajęcia specjalnościowe mają przede wszystkim formę ćwiczeń i warsztatów, mających na celu pobudzenie i wykorzystanie pokładów kreatywności studentów. Owocami przyjęcia takiej strategii są liczne projekty własne adeptów specjalności. Zajęcia realizowane są także poza siedzibą Instytutu Politologii, na przykład w redakcjach instytucji medialnych. Sprzyja to zapoznaniu się studentów z potencjalnymi przyszłymi pracodawcami oraz podejmowaniu praktyk lub pracy w danej instytucji. Absolwenci specjalności są przygotowani do pracy nie tylko w mediach, ale również we wszelkich innych instytucjach zajmujących się komunikacją społeczną, np. agencjach reklamowych, agencjach public relations, firmach badawczych. Wielu z nich podejmuje pracę w tym zakresie już podczas studiów, wykorzystując wiedzę, umiejętności i kontakty zdobyte w trakcie zajęć.

W ramach specjalności Marketing polityczny dobór przedmiotów odpowiada etapom działań marketingowych, a zatem studenci uczą się prowadzić badania marketingowe, analizować i diagnozować rynek polityczny oraz opracowywać strategie marketingowe. Część przedmiotów dotyczy technik perswazyjnych i narzędzi stosowanych w promocji i reklamie. Studenci poznają techniki pisania tekstów promocyjnych, autopromocji, relacji z mediami oraz kreowania wizerunku osób i instytucji. Zajęcia specjalizacyjne mają przeważnie charakter warsztatowy. Studenci mają zatem możliwość stałego rozwijania i sprawdzania w praktyce swoich umiejętności. W trakcie studiów realizowanych jest wiele projektów badawczych i promocyjnych, zarówno indywidualnych, jak i grupowych. Studenci prowadzą badania terenowe, opracowują i realizują strategie marketingowe, organizują akcje promocyjne. Wiedza i umiejętności nabyte w trakcie studiów sprawdzają się zwłaszcza we wszystkich zawodach związanych z marketingiem, promocją i reklamą – wymagających zdolności komunikacyjnych i współpracy z ludźmi. Absolwenci studiów przeważnie zajmują się doradztwem politycznym, prowadzą agencje reklamowe, organizacje społeczne, kreują wizerunki instytucji administracji publicznej i współpracują z mediami masowymi.

Specjalność Przywództwo polityczne przygotowuje absolwentów do aktywności zawodowej w trzech obszarach: 1) działalności w różnego typu społecznych i politycznych strukturach organizacyjnych (partiach politycznych, ruchach, stowarzyszeniach, związkach itd.), twórczych umiejętności związanych z powoływaniem, kierowaniem oraz zachowaniem ich sprawności organizacyjnej, 2) inicjowania i organizowania życia lokalnego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb i interesów lokalnych społeczności (kreowanie inicjatyw obywatelskich, wypełnienie roli lidera lokalnego, aktywność w lokalnych stowarzyszeniach i organizacjach społecznych, politycznych i

zawodowych), 3) działalności w sferze publicznej. Program kształcenia koncentruje się na zdobyciu i rozwoju wielu kwalifikacji: 1. indywidualnych dyspozycji do „bycia liderem”, 2. kompetentnego przywództwa realizowanego w ramach organizacji, 3. aktywnego lidera życia politycznego i społecznego, 4. ogólnej wiedzy historyczno-politologicznej. Wiedza i umiejętności kształtowane w ramach specjalności bezpośrednio wiążą się z pogłębiającymi się w naszym kraju procesami profesjonalizacji metod i sposobów funkcjonowania organizacji i instytucji demokratycznych, zwłaszcza na poziomie miejskich i wiejskich struktur społeczeństwa obywatelskiego. Wypełnianie roli „zawodowego” lidera życia politycznego (publicznego) wymaga w związku z tym nabycia specjalistycznej wiedzy i umiejętności w zakresie: predyspozycji osobowościowych, znajomości metod i technik podejmowania decyzji, efektywnego funkcjonowania organizacji politycznych, instytucjonalnych i normatywnych zasad działania w systemie demokratycznym, organizowania różnych form współpracy i współdziałania między elementami tego systemu.

Specjalność Służby zagraniczne skierowana jest do studentów zainteresowanych rozwojem kariery zawodowej w szeroko rozumianej służbie zagranicznej, w tym w strukturach współpracy międzynarodowej. W programie specjalności znajdują się takie przedmioty, jak dyplomacja, prawo dyplomatyczne i konsularne oraz dyplomacja prewencyjna i koersywna. Dzięki nim student poznaje techniki i narzędzia dyplomacji, regulacje międzynarodowe (konwencje) oraz dyplomatyczne sposoby oddziaływania na konflikty i spory międzynarodowe. Inne przedmioty dotyczą prawa międzynarodowego, ze szczególnym uwzględnieniem prawa dyplomatycznego i konsularnego. Ponadto studenci poznają mechanizmy, narzędzia oraz metody stosowane w polityce zagranicznej współczesnych państw. Uzpełnieniem wskazanych obszarów wiedzy są przedmioty koncentrujące się na najnowszych zjawiskach i tendencjach w stosunkach międzynarodowych, takie, jak geoekonomia traktująca o powiązaniach między polityką i ekonomią oraz anatomia konfliktów zbrojnych. Przygotowany w ten sposób absolwent będzie posiadał odpowiednią wiedzę i umiejętności, by realizować swój rozwój zawodowy w administracji centralnej (głównie w resorcie spraw zagranicznych lub innych ministerstwach posiadających komórki odpowiedzialne za współpracę z zagranicą), w organizacjach międzynarodowych – zarówno międzyrządowych, jak i pozarządowych, a także w administracji samorządowej w obszarze współpracy z podmiotami zagranicznymi.

W przypadku studiów anglojęzycznych specjalność Europe in the World zapewnia interdyscyplinarne zrozumienie funkcjonowania Unii Europejskiej (UE) i jej roli jako aktora globalnego. Koncentruje się na wewnętrznych i zewnętrznych aspektach integracji europejskiej z perspektywy politycznej, gospodarczej i społecznej. Specjalność jest w jakiejś mierze odpowiedzią na trendy eurosceptyczne w dużym zakresie spowodowane brakiem wiedzy o celu, strukturze i korzyściach z funkcjonowania Unii Europejskiej, a także o realizowanych przez nią politykach. Specjalizacja ta daje studentom możliwość dyskusji i zrozumienia złożonych lub kontrowersyjnych kwestii dotyczących Europy.

Absolwent specjalności Comparative Politics dysponuje wiedzą oraz umiejętnościami niezbędnymi do prowadzenia analiz porównawczych, które mogą mieć zastosowanie w dalszym rozwoju naukowym w toku studiów na poziomie magisterskim oraz doktorskim. Wspomniane umiejętności są również cenne dla pracodawców, zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

Absolwent specjalności Media and Politics charakteryzuje się wiedzą oraz umiejętnościami praktycznymi z zakresu komunikacji społecznej i politycznej. Może pracować jako doradca ds. mediów, kreator treści mediów, specjalista ds. mediów w polityce, czy specjalista ds. komunikacji społecznej. Potencjalne miejsca pracy absolwenta to agencje reklamowe, instytuty badania rynku, działy PR instytucji publicznych i komercyjnych, organizacje medialne, organizacje pozarządowe, organizacje polityczne, agencje ds. rozwoju oraz jednostki administracji publicznej.

Absolwent specjalności Global Security dysponuje wiedzą na temat zagrożeń dla współczesnego ładu międzynarodowego oraz sposobów przeciwdziałania im. Zdobyta wiedza pozwala na diagnozowanie zagrożeń dla współczesnego ładu społecznego, politycznego oraz ekonomicznego. Stąd też absolwent specjalności Global Security jest doskonałym kandydatem do

pracy w sztabach kryzysowych, organizacjach międzynarodowych oraz międzynarodowych stowarzyszeniach zajmujących się promowaniem praw człowieka, rozwiązywaniem konfliktów zbrojnych, itp.

W przypadku studiów II stopnia koncepcja kształcenia zakłada daleko posuniętą elastyczność. Z jednej strony absolwent realizując zajęcia z przedmiotów reprezentujących podstawowe subdyscypliny nauk o polityce i administracji uzyskuje wiedzę i umiejętności podstawowe dla "bycia politologiem". W ramach takiego podejścia w programie kształcenia akcent jest także położony na zdobycie umiejętności i kompetencji niezbędnych do samodzielnego prowadzenia badań naukowych. Wynika to z faktu jednej z możliwych ścieżek rozwoju zawodowego absolwenta studiów magisterskich, jakim jest podjęcie studiów w Szkole Doktorskiej UW lub poza macierzystą uczelnią np. w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim (EUI). Przykładem tej drugiej ścieżki awansu naukowego są absolwenci Politologii, dr T. Woźniakowski i dr R. Michalski, którzy stopień naukowy doktora uzyskali w przeciągu ostatnich 4 lat w EUI. Z kolei doktoraty na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 2020-2021 obronili następujący absolwenci Politologii: dr K. Domagała, dr S. Wolna, dr W. Ufel, dr J. Trzcńska, dr M. Banaś, dr J. Jękot-Łażniak.

Z drugiej natomiast strony poprzez możliwość wyboru pakietów przedmiotów, a nawet całych ścieżek dydaktycznych student może pogłębiać wiedzę uzyskaną w trakcie realizacji specjalności na studiach I stopnia, jak i poszerzać swoją wiedzę poprzez realizację zajęć z pakietów zawierających nowe treści. W konsekwencji absolwent studiów magisterskich w języku polskim, zależnie od wybranych pakietów lub ścieżek kształcenia, jest wyposażony w szeroką, interdyscyplinarną wiedzę dotyczącą zjawisk i procesów politycznych oraz ich społecznych, ekonomicznych i kulturowych uwarunkowań oraz wiedzę specjalistyczną w wybranych obszarach. Studia kształtują również kompetencje społeczne oraz praktyczne umiejętności planowania i realizowania działań modyfikujących różne obszary życia społeczno-politycznego. Absolwent jest przygotowany do podejmowania działalności zawodowej na wielu polach aktywności społecznej, politycznej i gospodarczej, ze szczególnym uwzględnieniem tych obszarów, w których istotą działania jest kształtowanie ludzkich postaw i zachowań (relacje z klientem, reklama, public relations, szkolenia itp.).

W przypadku studiów w języku angielskim absolwent Public Policy posiada wiedzę i umiejętności niezbędne dla osób, których praca zawodowa w biznesie, usługach publicznych czy organizacjach pozarządowych, polega między innymi na współzarządzaniu wraz z administracją publiczną działaniami służącymi rozwiązywaniu konkretnych problemów społecznych.

Absolwent specjalności Central and East European Studies dysponuje rozległą wiedzą na temat Europy Środkowo-Wschodniej, uwzględniającą kontekst polityczny, społeczny, ekonomiczny, ale również aktywność międzynarodową krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Absolwent wyposażony w umiejętności analityczne jest pożądanym pracownikiem dla agencji rządowych, organizacji pozarządowych oraz biznesu, dla których znajomość uwarunkowań politycznych i kulturowych Europy Środkowo -Wschodniej stanowi niezbędny warunek prowadzenia działalności.

Absolwent specjalności Political Communication charakteryzuje się wiedzą oraz umiejętnościami praktycznymi z zakresu komunikacji społecznej i politycznej, pozwalającymi mu pracować w tym zakresie nie tylko na stanowiskach wykonawczych, ale również decyzyjnych i zarządczych. Może pracować jako doradca ds. mediów, kreator treści mediów, specjalista ds. mediów w polityce, specjalista ds. komunikacji społecznej, ale także jako menadżer w wyżej wymienionym zakresie. Potencjalne miejsca pracy absolwenta to agencje reklamowe, instytuty badania rynku, działy PR instytucji publicznych i komercyjnych, organizacje medialne, organizacje pozarządowe, organizacje polityczne, agencje ds. rozwoju oraz jednostki administracji publicznej.

Opis cech wyróżniających koncepcję kształcenia oraz wykorzystanych wzorców krajowych lub międzynarodowych

Nauczanie na kierunku Politologia na Uniwersytecie Wrocławskim jest oparte na ugruntowanych wzorcach kształcenia na tym kierunku. Należy pamiętać, że program kształcenia

zmieniał się przez minione 40 lat wielokrotnie, a modyfikacje te były reakcją na zmiany zachodzące w otoczeniu, pojawienie się nowych szkół i trendów badawczych, oczekiwania studentów i interesariuszy zewnętrznych. Treści kształcenia i charakter specjalności zmieniały się także wraz z postrzeganiem i rozumieniem nauk o polityce i administracji. Ostatnia znacząca reforma programu kształcenia na kierunku Politologia została przeprowadzona w roku 2017 i weszła w życie w roku akademickim 2017/2018 w przypadku studiów I stopnia i 2018/2019 w odniesieniu do studiów II stopnia. Była ona efektem ewaluacji poprzedniego programu nauczania, jak i autorskich pomysłów pracowników Instytutu. W chwili obecnej podstawą dla realizacji programu nauczania na studiach I stopnia jest blok przedmiotów humanistycznych i społecznych o charakterze ogólnym, takich, jak historia, socjologia, psychologia, geografia, ekonomia, filozofia, logika, elementy prawoznawstwa, przy czym część z tych przedmiotów jest nauczana z wyraźnym uwzględnieniem politycznego wymiaru ich merytorycznych treści. Tego typu przedmioty dominują na dwóch pierwszych semestrach studiów licencjackich. W trakcie kolejnych semestrów studenci odbywają zajęcia z przedmiotów stricte politologicznych. Można je podzielić na trzy grupy. Pierwszą stanowią przedmioty kierunkowe skupione wokół klasycznych subdyscyplin nauki o polityce i administracji, czyli teorii polityki, systemów politycznych, stosunków międzynarodowych, myśli politycznej, administracji publicznej i komunikowania politycznego. Drugą grupę tworzą przedmioty, których treści kształcenia dotyczą różnorodnych aspektów zarządzania, interakcji społecznych oraz warsztatu badawczego. Ich celem jest dostarczenie studentom wiedzy i umiejętności praktycznych, które stają się istotnym uzupełnieniem treści przekazywanych w trakcie realizacji przedmiotów z grupy pierwszej. Wreszcie grupę trzecią tworzą przedmioty do wyboru. Z jednej strony są to przedmioty specjalnościowe, które tworzą spójną merytoryczną całość. Z drugiej natomiast są to „autonomiczne” przedmioty do wyboru, które mogą być zarówno rozwinięciem treści nauczanych w ramach specjalności, jak i dotyczyć bardzo specyficznych, „wąskich”, ale interesujących dla studenta kwestii.

Program kształcenia na studiach II stopnia ma zdecydowanie odmienny charakter. W pierwszej kolejności wynika to z faktu, że studenci studiów magisterskich rekrutują się z dwóch środowisk: absolwentów studiów licencjackich z zakresu politologii i absolwentów innych kierunków studiów. W konsekwencji akcent w tym programie został położony na jego elastyczność i względną możliwość kontynuacji zainteresowań i wyborów dokonanych na studiach licencjackich. Na studiach II stopnia studenci mają większą możliwość rozwijania własnych zainteresowań poprzez większy poziom indywidualizacji programu kształcenia. Katalog przedmiotów kierunkowych jest tu stosunkowo nieduży i obejmuje kursy prezentujące rozszerzone i pogłębione treści z zakresu podstawowych subdyscyplin nauki o polityce i administracji. Poza tym niemalże 50 % ogólnej liczby godzin studenci realizują w ramach pakietów, które tworzą tzw. ścieżki dydaktyczne: marketing polityczny, media w polityce, lider w działaniu, zarządzanie publiczne, nowa dyplomacja wobec zagrożeń międzynarodowych i pozwalają pogłębić wiedzę i umiejętności pozyskane w trakcie realizacji specjalności na studiach I stopnia. Jednak obok tego typu pakietów w programie znajdują się pakiety „autonomiczne”, które pozwalają studentom rozwijać własne zainteresowania nie mieszczące się w profilach ścieżek dydaktycznych. W finalnym efekcie studenci mogą zrealizować jedną ścieżkę dydaktyczną uzupełnioną o pakiety autonomiczne lub też zbudować własny „mix” składający się z pakietów „autonomicznych” i zaczerpniętych z różnych ścieżek dydaktycznych. Takiemu założeniu jest podporządkowany także wybór promotorów, oparty o zasadę „wolnej konkurencji” pomiędzy wszystkimi samodzielnymi pracownikami Instytutu, którzy potencjalnym seminarzystom prezentują swoje zainteresowania i obszary badawcze.

Opis kluczowych kierunkowych efektów uczenia się

Charakter koncepcji kształcenia na kierunku Politologia na studiach I i II stopnia odzwierciedlają kierunkowe efekty uczenia się. Warto także dodać, że Instytut Politologii UW w 2012 roku otrzymał w konkursie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nagrodę za przygotowanie najlepszych programów studiów, w tym efektów kształcenia opartych na Krajowych Ramach Kwalifikacji i dostosowanych do wymagań rynku pracy. Obowiązujące efekty uczenia się są

zgodne z koncepcją i celami kształcenia na kierunku politologia oraz dyscypliną nauki o polityce i administracji, do której kierunek jest przyporządkowany. W sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji opisują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Katalog kierunkowych efektów uczenia się na studiach I stopnia na kierunku Politologia obejmuje 21 efektów z kategorii wiedzy, 12 efektów uczenia się z kategorii umiejętności oraz 8 efektów z kategorii kompetencji społecznych. Podstawowym celem tak skonstruowanych efektów jest ukazanie złożoności zjawisk i procesów politycznych prezentowanych w kontekście ich szeroko rozumianego otoczenia społecznego, a w konsekwencji uświadomienie studentom koniecznej interdyscyplinarności studiów politologicznych bazującej na szerokim humanistycznym fundamencie obejmującym filozofię, socjologię, psychologię, ekonomię i historię wraz z potrzebą zaakcentowania społecznej roli politologa. Takie podejście jest niezbędne w sytuacji, kiedy potencjalni studenci nie wynoszą ze szkoły średniej odpowiedniej wiedzy pozwalającej im „odnaleźć” się w nowej dla nich rzeczywistości, w której Politologia nie jest tylko „bardziej zaawansowanym WOS-em”. Dlatego też, za kluczowe należy uznać wskazane niżej efekty uczenia się:

- K_W01 Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce politologii w systemie nauk oraz jej metodologiczne i przedmiotowe powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi; efekt jest realizowany w ramach następujących przedmiotów: podstawy nauki o polityce, warsztat badawczy politologa, etyka polityczna, seminarium licencjackie;
- K_W02 Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu różnorodne zjawiska oraz procesy społeczne i polityczne zachodzące w wymiarze krajowym i międzynarodowym, zna i rozumie rządzące nimi prawidłowości; efekt jest realizowany w ramach następujących przedmiotów: historia powszechna, historia polski, geografia polityczna i ekonomiczna, polityka międzynarodowa, mechanizmy polityczne Unii Europejskiej;
- K_W04 Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne kategorie psychologiczne i socjologiczne oraz ich rolę w kształtowaniu refleksji politologicznej; efekt jest osiąganym w trakcie realizacji następujących przedmiotów: socjologia stosowana, psychologia społeczna, komunikowanie interpersonalne, konflikty społeczne;
- K_W05 Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu elementarne kategorie ekonomiczne oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości; efekt jest realizowany w ramach następujących przedmiotów: geografia polityczna i ekonomiczna, gospodarka i polityka, polityka społeczna, podstawy zarządzania;
- K_U01 Potrafi porządkować, klasyfikować, porównywać oraz analizować i interpretować zjawiska polityczne, uwzględniając wzajemne oddziaływania zjawisk politycznych i społecznych oraz wykorzystując podstawową wiedzę z zakresu nauki o polityce, historii politycznej, prawa, ekonomii, socjologii i psychologii oraz samodzielnie pozyskane dane; efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych, specjalizacyjnych i przedmiotach do wyboru;
- K_U02 Potrafi rozpoznawać i analizować przyczyny występowania zjawisk i procesów politycznych i społecznych w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym, efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych, specjalizacyjnych i przedmiotach do wyboru;
- K_K01 Jest gotów do inicjowania i organizowania różnorodnych form działalności społecznej na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego; efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych, specjalizacyjnych i przedmiotach do wyboru.

Katalog kierunkowych efektów uczenia się na studiach II stopnia na kierunku Politologia obejmuje 21 efektów z kategorii wiedzy, 13 efektów uczenia się z kategorii umiejętności oraz 8 efektów z kategorii kompetencji społecznych. W przypadku tego katalogu za kluczowe należy uznać, te efekty uczenia się, które z jednej strony umożliwiają poszerzenie wiedzy uzyskanej w trakcie studiów I stopnia, ale także umożliwiają im samodzielne zdefiniowanie własnych potrzeb poprzez pogłębione studia nad nauką o polityce i administracji w kontekście pełnionych przez siebie w

przyszłości ról zawodowych i własnego rozwoju naukowego. Dlatego dla osiągnięcia celów kształcenia na studiach magisterskich kluczowe są następujące efekty:

- K_W01 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu miejsce politologii w systemie nauk, główne tendencje rozwojowe dyscypliny nauki o polityce i administracji oraz jej metodologiczne i przedmiotowe powiązania z innymi dyscyplinami naukowymi; efekt jest realizowany podczas zajęć z następujących przedmiotów: teoria polityki, teoria stosunków międzynarodowych i warsztat metodologiczny;
- K_W12 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu różne subdyscypliny nauk o polityce i administracji i ich tendencje rozwojowe; efekt jest realizowany podczas zajęć z następujących przedmiotów: teoria polityki, warsztat metodologiczny;
- K_W15 Zna i rozumie w pogłębionym stopniu główne metody badania rzeczywistości społecznej i politycznej i tendencje rozwojowe w tym zakresie; efekt jest osiąganym podczas zajęć z następujących przedmiotów: warsztat metodologiczny, seminarium magisterskie;
- K_W21 Zna i rozumie dylematy etyczne i prawne związane z działalnością naukową, społeczną i polityczną; efekt jest osiąganym podczas zajęć z następujących przedmiotów: współczesne idee polityczne, warsztat metodologiczny, seminarium magisterskie;
- K_U01 Potrafi porządkować, klasyfikować, porównywać, dokonywać krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji zjawisk politycznych, uwzględniając wzajemne oddziaływania zjawisk politycznych i społecznych oraz wykorzystując wiedzę z zakresu nauki o polityce, historii politycznej, prawa, ekonomii, socjologii i psychologii oraz samodzielnie pozyskane dane; efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych i “pakietowych”;
- K_U07 Na podstawie posiadanej wiedzy i danych źródłowych potrafi analizować i twórczo interpretować, a także projektować działania zmierzające do rozwiązania problemów z praktyki życia politycznego i prezentować efekty prac; efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych i “pakietowych”;
- K_K02 Jest gotów do krytycznej oceny swojej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego oraz korzystania z opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; efekt jest osiąganym na wielu przedmiotach ogólnych i “pakietowych”.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Dobór kluczowych treści kształcenia

Realizowany na kierunku Politologia program studiów spełnia wszystkie wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Kształcenie studentów odbywa się zgodnie z programami studiów I i II stopnia, osadzonymi w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, zatwierdzonymi Uchwałami nr 133/2019 i 39/2021 r. (z. 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3.) z korektami uwzględniającymi zmiany treści kształcenia, zgodnie z Zarządzeniem nr 158/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji, tworzonych i modyfikowanych od roku akademickiego 2019/2020 (z. 2.8.23.). Aktualnie, w roku akademickim 2021/2022, na studiach I stopnia realizowany jest jeden program studiów, natomiast na studiach II stopnia, w związku ze zmianami wprowadzonymi w 2021 roku, realizowane są dwa programy studiów – inny na roku I oraz inny na roku II. Ze względu na to, że nowy program wprowadził tylko niewielkie korekty, w omówieniu niniejszego Kryterium zostanie przedstawiony nowy program, wraz z odniesieniem wprowadzonych do zmian.

Dobór kluczowych treści kształcenia realizowanych na kierunku Politologia i przedmiotów w programie studiów podyktowany jest ideą realizacji efektów uczenia się oraz wykorzystania w dydaktyce prowadzonej w Instytucie Politologii działalności badawczej, co szczegółowo zostało wskazane w omówieniu Kryterium 1 oraz Kryterium 4. Przyjęcie szerokiego katalogu efektów uczenia się przekłada się na kompleksowość treści programowych, które zapewniają uzyskanie tych efektów. Treści programowe wiążą się bezpośrednio z przyjętą koncepcją kształcenia i jej powiązaniem z prowadzoną na uczelni działalnością badawczą, co zostało zaprezentowane w omówieniu Kryterium 1. W podziale treści kształcenia przyjęto kryterium przedmiotowe, co oznacza, że poszczególne efekty uczenia się zostały przypisane określonym przedmiotom w macierzy efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji będącej integralną częścią programu studiów. W ramach tych przedmiotów realizowane są treści programowe umożliwiające osiągnięcie określonych w macierzy efektów. Przykład realizacji efektu uczenia się poprzez przedmioty i określone w nich treści programowe oraz ich powiązanie z działalnością badawczą zaprezentowano na schemacie A. Treści programowe są specyficzne dla każdego zajęcia, ale powiązane ze sobą tak, by w toku studiów przekazać studentom pełny kompleks treści politologicznych. Konstrukcja programu studiów zakłada ściśle powiązanie pomiędzy poszczególnymi przedmiotami i ich treściami programowymi. Treści kształcenia oraz efekty uczenia się określone są w sylabusie przedmiotu oraz są dostępne w opisie przedmiotu znajdującym się w systemie USOS w ogólnodostępnej zakładce. Treści programowe są na bieżąco modyfikowane przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne w celu zapewnienia ich zgodności z aktualnym stanem wiedzy oraz metodyki badań w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

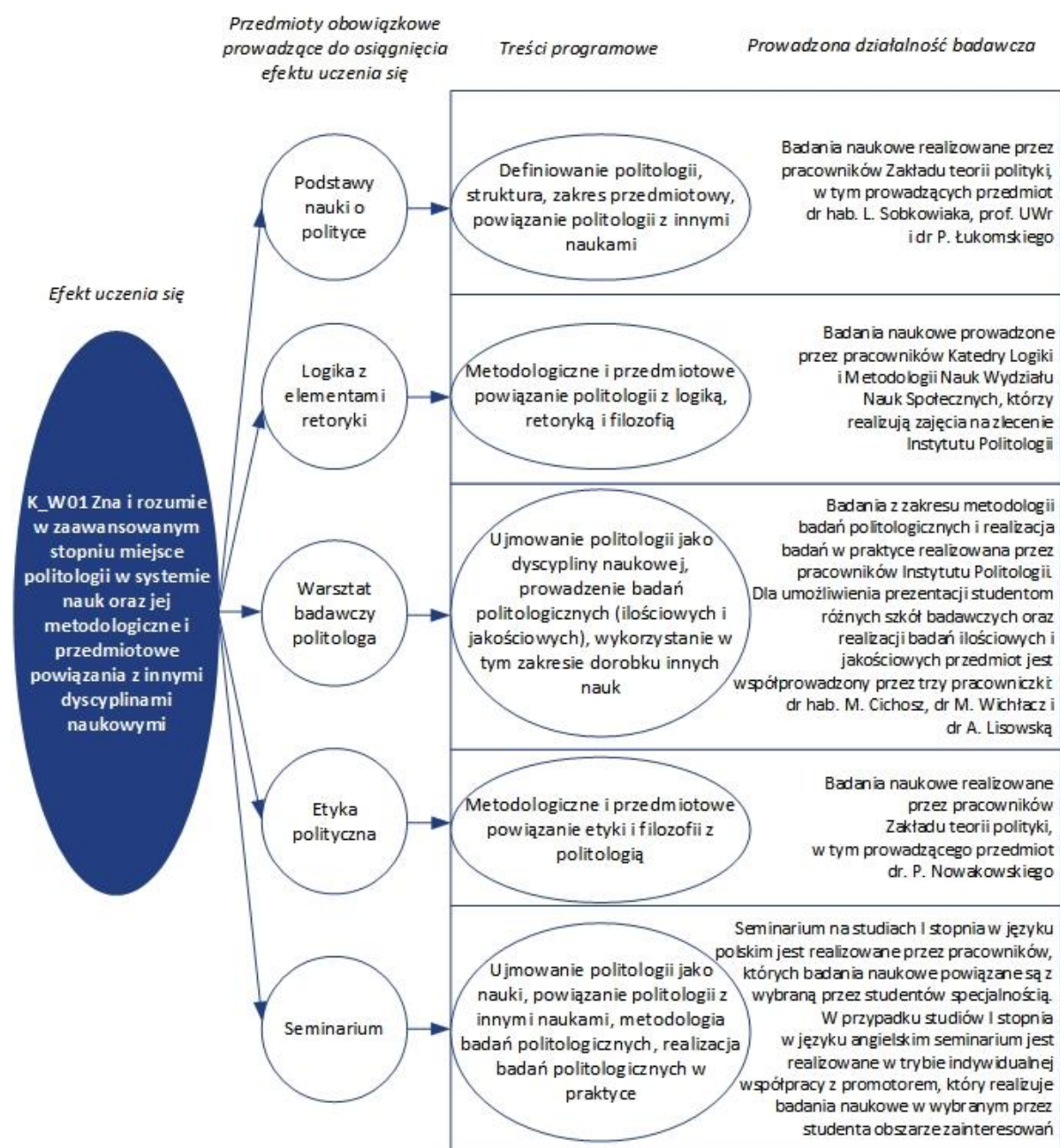
Model bieżącej aktualizacji komponentów programu, czego wyrazem jest modyfikacja treści programowych oraz wprowadzanie nowych przedmiotów do wyboru, wynika z przyjęcia koncepcji dydaktyki zorientowanej badawczo, polegającej na wzajemnej relacji między nauką i dydaktyką. Założeniem jest uzyskanie efektu synergii na linii efekty uczenia się – realizowane przedmioty – badania naukowe, stąd szczegółowe określenie efektów uczenia się, umożliwiające kontrolę realizacji poszczególnych, istotnych z perspektywy nauk o polityce i administracji aspektów. Dobór prowadzących zajęcia bazuje na ich zainteresowaniach naukowych, co pozwala zachować wskazany efekt synergii.

W związku z rozległością zainteresowań badawczych, jakie mogą być rozwijane w obrębie dyscypliny nauki o polityce i administracji, konstrukcja programu zakłada realizację wszystkich efektów uczenia się przewidzianych dla programu w ramach zaprojektowanych przedmiotów

obowiązkowych oraz doskonalenie, pogłębianie oraz ukierunkowywanie edukacji dzięki szerokiej ofercie przedmiotów do wyboru.

Oferowane studentom przedmioty i pakiety przedmiotów do wyboru stanowią obszar, w którym pracownicy naukowo-dydaktyczni mogą zaprezentować studentom wyniki swoich badań prowadzonych w szczegółowych obszarach dyscypliny nauki o polityce i administracji, a także włączyć studentów w realizowaną pracę naukową. Dla przykładu: prof. M. Dymarski, specjalista w obszarze Bałkanów oferuje do wyboru przedmiot Bałkany XX/XXI wieku, dr J. Kozierska, zajmująca się marketingiem politycznym i kampaniami wyborczymi oferuje przedmioty Współczesne kampanie wyborcze, Parlamentarna kampania wyborcza oraz Samorządowa kampania wyborcza, dr hab. Bartosz Smolik, prowadzący badania w obszarze polityki kosmicznej oferuje przedmiot Podbój kosmosu.

Schemat A. Przykład powiązania efektu uczenia się dla kierunku Politologia studia I stopnia z przedmiotami, treściami programowymi i prowadzoną na UWr działalnością badawczą

Kształcenie kompetencji językowych odbywa się w oparciu o Zarządzenie Rektora nr 42/2020 r. (zał. 2.8.13.). Student studiów I stopnia w języku polskim musi zaliczyć język obcy na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a student studiów II stopnia na poziomie B2+. Lektoraty oferowane są z języków: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, rosyjskiego oraz hiszpańskiego, a student ma prawo wyboru realizowanego języka obcego. Studenci w większości przypadków biorą udział w lektoratach dedykowanych grupom z dziedziny nauk społecznych oraz dyscypliny filozofia, a w ramach zajęć studenci zapoznają się z terminologią właściwą dla nauk społecznych. Na studiach I stopnia kształcenie językowe jest rozłożone na semestry I-VI, a student może dostosować realizację lektoratów do własnych preferencji. Kształcenie językowe obejmuje 180 godzin i daje 12 punktów ECTS. Na studiach II stopnia kształcenie językowe jest rozłożone na semestry I-IV, obejmuje 60 godzin i daje 4 punkty ECTS. Kształcenie językowe na UW r realizowane jest przez Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. Na studiach na kierunku Politologia prowadzonych w języku angielskim warunkiem wstępnym studiowania jest umiejętność posługiwania się językiem angielskim. W związku z tym studenci cudzoziemcy realizują lektorat z języka polskiego, zaś obywatele polscy zajęcia doskonalące język angielski Translation course. Studenci studiów I i II stopnia doskonalą też język angielski w ramach przedmiotu Academic writing.

Studenci w ramach kształcenia mają prawo do wykorzystania bezpłatnych godzin lekcyjnych na naukę języka – odpowiednio dla studiów I stopnia 180 (dla studiów niestacjonarnych 120) i studiów II stopnia 60. Studenci po zaliczeniu wybranego języka obowiązkowego mogą uczęszczać na lektorat zarówno w ramach limitu bezpłatnych godzin, jak i odpłatnie na dowolnym poziomie.

Dobór kluczowych treści kształcenia podlega bieżącemu monitoringowi na kilku poziomach. Pierwszym, podstawowym poziomem jest monitoring ze strony prowadzących zajęcia dydaktyczne, którzy modyfikują treści przedmiotowe, uwzględniając w tym zakresie opinie studentów zgłaszane w ankietach ewaluacyjnych, a także dyskusje merytoryczne i programowe realizowane w ramach Zakładów naukowych. Efektem są nie tylko zmiany realizowanych treści, ale również propozycje zmian programowych, wskazane w omówieniu kryterium 10. Drugim poziomem są analizy realizowane w ramach Dyrekcji Instytutu Politologii, Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. Podkreślić należy, że studenci i doktoranci mają swoich przedstawicieli w Wydziałowym Zespole ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. Studenci mogą zgłaszać swoje wnioski bezpośrednio do Dyrekcji Instytutu, studenta – przedstawiciela w Wydziałowym Zespole, a także poprzez formularz zgłaszania wniosków i uwag na stronie internetowej. Kwestie programowe są także monitorowane z udziałem przedstawicieli pracodawców. Wnioski te służą dyskusjom programowym i wprowadzaniu zmian.

Dobór metod kształcenia i cechy wyróżniające metody kształcenia

Metody kształcenia są dobierane samodzielnie przez prowadzących zajęcia dydaktyczne. Organizacja procesu kształcenia zakłada, że prowadzący stosują różnorodne metody dydaktyczne wspierając tym samym proces uczenia się. Nacisk położony jest na metody aktywizujące, polegające na samodzielnej pracy studenta oraz podmiotowe traktowanie studenta w całym procesie kształcenia. Nieodłącznym elementem kształcenia jest wykorzystywanie nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Metoda wykładu jest nie tylko metodą nauczania, ale również formą organizacyjną procesu kształcenia. Tradycyjny wykład akademicki uzupełniany jest prezentacjami i materiałami audiowizualnymi, które mogą być prezentowane studentom dzięki odpowiedniemu wyposażeniu sal wykładowych. Wprawdzie metoda wykładu polega na jednokierunkowym przekazie informacji, jednak w związku z niewielką liczebnością grup wykładowych standardowo stosowane są metody aktywizujące studentów, głównie o charakterze dyskusyjnym.

W ramach zajęć o charakterze interaktywnym, takich jak ćwiczenia, seminaria czy lektoraty wykorzystywane jest całe spektrum metod dydaktycznych umożliwiających studentom asymilację wiedzy, samodzielne dochodzenie do wiedzy oraz realizację działań praktycznych. Do często stosowanych metod należą metody: pracy z tekstem, studiowania literatury przedmiotu, dyskusje,

pogadanki, metoda problemowa, metoda studium przypadków, metoda sytuacyjna (samodzielne rozwiązywanie przez studenta problemu przedstawionego w określonej sytuacji), burza mózgów, metoda projektów czy metoda symulacyjna. Wykorzystywane są gry dydaktyczne, a także różnego typu materiały audiowizualne i materiały źródłowe ze zbioru dokumentów życia społecznego i politycznego (więcej w omówieniu Kryterium 8). Studenci realizują również zajęcia o charakterze warsztatowym czy ćwiczenia praktyczne. Stosowanie różnorodnych metod dydaktycznych, głównie o charakterze aktywizującym, przyczynia się do przyswojenia wiedzy, ale również do realizacji efektów uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Szczególnie zwrócić należy uwagę na doskonalenie umiejętności porządkowania, klasyfikowania, porównywania, interpretowania i dokonywania krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji zjawisk politycznych, umiejętności samodzielnego wyszukiwania danych, ale także umiejętności prowadzenia dyskusji czy pracy zespołowej, niezwykle ważnej z perspektywy rynku pracy.

Na studiach II stopnia nacisk położony jest dodatkowo na przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinie nauki o polityce i administracji, stąd większy nacisk na metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy, studiowania literatury przedmiotu, pracy z tekstem, prowadzenia naukowej dyskusji i pisemnej analizy na zajęciach o charakterze obowiązkowym, które mają szeroką podbudowę metodologiczną.

W kształceniu wykorzystywane są różnego typu narzędzia będące na wyposażeniu Instytutu Politologii. Studenci pracują wykorzystując narzędzia tradycyjne, np. bloki papieru, flamastry, flipcharty, ale również korzystając z multimediiów dostępnych dzięki wyposażeniu sal zajęciowych czy pracowni komputerowej wyposażonej w komputery z dostępem do pakietu MS Office i specjalistycznego oprogramowania, np. programu statystycznego SPSS. Uczelnia zapewnia studentom stały dostęp do pakietu MS Office 365, co umożliwia im pracę indywidualną i zespołową w ramach zajęć i poza nimi.

Różnorodne metody kształcenia stosowane w ramach lektoratów umożliwiają studentom nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego. W związku z tym, że lektoraty prowadzone są w większości wyłącznie dla studentów Wydziału Nauk Społecznych, kładą one nacisk na nabycie umiejętności posługiwania się terminologią właściwą dla nauk społecznych oraz poruszają zagadnienia o charakterze społecznym.

W związku z pandemią Covid-19 i wdrożeniem metod i technik kształcenia na odległość, prowadzący zajęcia dostosowywali metody kształcenia do trybu zdalnego. Znaczącego wsparcia w tym zakresie, w tym szkoleń z metod aktywizujących, umożliwiających osiągnięcie nie tylko efektów z zakresu wiedzy, ale i umiejętności oraz kompetencji, udzielało Centrum Kształcenia na Odległość UW.

Metody kształcenia podlegają systematycznej ewaluacji, a kluczową rolę odgrywają tu rozmowy prowadzących ze studentami oraz ewaluacja w formie ankiet studenckich. Dają one prowadzącym wiedzę dotyczącą opinii studentów i służą ulepszaniu metod dydaktycznych. Dodatkowo Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia dokonuje analizy przedmiotów sprawiających studentom największą trudność przez użyciu wskaźnika liczby ocen niedostatecznych. Takie przedmioty pojawiają się przede wszystkim na studiach I stopnia. Analiza wskazuje, że są to przedmioty kluczowe z perspektywy kierunku studiów, zawierające obszerne programowo treści, najczęściej obejmujące ćwiczenia i wykład oraz zakończone egzaminem. Trudność opanowania często wynika ze słabego przygotowania do studiowania, o czym świadczą m.in. niskie wyniki z egzaminu dojrzałości z przedmiotów kluczowych dla kierunków studiów o charakterze społecznym (historia, wiedza o społeczeństwie) lub zdawanie na maturze innych przedmiotów. Prowadzący takie przedmioty proszeni są o analizę stosowanych metod i podjęcie wsparcia studentów w opanowaniu materiału.

Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Kwestia wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość w UWr jest uregulowana w Zarządzeniu Rektora nr 118 z 2020 r. (z. 2.8.14.). Zajęcia są prowadzone za pośrednictwem platformy e-learningowej E-EDU, narzędzi zawartych w pakiecie MS Office 365 lub za pomocą innych udostępnianych przez Uniwersytet Wrocławski narzędzi do kształcenia na odległość. Zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość mogą być realizowane w formie zajęć e-learningowych, zdalnych lub hybrydowych. Studenci kierunku Politologia realizują w trybie e-learningowym obowiązkowe szkolenie wstępne z zakresu BHP i ochrony przeciwpożarowej oraz szkolenie biblioteczne.

Przed semestrem letnim roku akademickiego 2019/2020 zajęcia przedmiotowe na kierunku Politologia były prowadzone w trybie stacjonarnym. Od 11 marca 2020 r. w związku z pandemią Covid-19, zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 29/2020 wprowadzono realizację wszystkich zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (z. 2.8.16.). Zasady funkcjonowania UWr w okresie pandemii Covid-19, w tym realizacji zajęć w roku akademickim 2019/2020, określone zostały w Zarządzeniu Rektora nr 116/2020 (z. 2.8.15.). W semestrze zimowym 2020/2021 studenci I roku Politologii I i II stopnia studiów w języku polskim rozpoczęli kształcenie stacjonarnie, zaś pozostali studenci Politologii w formach wykorzystujących metody i techniki kształcenia na odległość. Od dnia 19 października 2020 r., w związku z pogorszeniem sytuacji epidemicznej, wszyscy studenci przeszli do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Było ono również kontynuowane w semestrze letnim 2020/2021.

W semestrze zimowym 2021/2022, zgodnie z Komunikatem nr 64/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022 (z. 2.8.17.), nauczanie odbywa się w formie kształcenia stacjonarnego z elementami zdalnego nauczania. Na Wydziale Nauk Społecznych przyjęto stacjonarną realizację zajęć, z wyjątkiem wykładów, które realizowane są zdalnie dla roczników obejmujących dwie lub więcej grup ćwiczeniowych. W związku z tym na kierunku Politologia zajęcia prowadzone są w formie stacjonarnej, z wyjątkiem wykładów na studiach I stopnia w języku polskim, które są prowadzone w trybie zdalnym.

Centrum Kształcenia na Odległość UWr zapewniło szkolenia z zakresu kształcenia zdalnego dla studentów, doktorantów i pracowników UWr. W przypadku studentów i doktorantów pierwszego roku szkolenia te są obowiązkowe.

Monitoring zajęć realizowanych przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość był realizowany przez Zastępczynię Dyrektora ds. Nauczania oraz kierowników Zakładów. Ważnym źródłem informacji byli sami studenci, sygnalizujący potrzeby i problemy oraz wypełniane przez nich ankiety ewaluacyjne.

Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Konstrukcja programu studiów gwarantuje jego dostosowanie do zróżnicowanych potrzeb studentów. Uniwersytet Wrocławski zapewnia także możliwość kreowania i realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia.

Indywidualizacja programu studiów koncentruje się na obowiązku realizacji wskazanych w programie przedmiotów oraz możliwości indywidualizacji poprzez wybór z szerokiej oferty przedmiotów lub pakietów do wyboru. Studenci studiów I stopnia w języku polskim wybierają jedną z pięciu specjalności oraz przedmioty z osobnej puli przedmiotów wprowadzających do specjalności i przedmiotów do wyboru. Studenci studiów I stopnia w języku angielskim wybierają jedną z czterech specjalności oraz przedmioty do wyboru z oferty pozostałych specjalności. Studenci studiów II stopnia w języku polskim wybierają pakiety z szerokiej oferty pakietów do wyboru, zaś studenci studiów II stopnia w języku angielskim jedną z trzech specjalności oraz przedmioty do wyboru z oferty pozostałych specjalności.

Regulamin studiów i jego uszczegółowienie przez Radę Wydziału Nauk Społecznych (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4., 2.8.11.) umożliwiają osobom z niepełnosprawnościami oraz innym studentom będącym w szczególnych sytuacjach (m.in. wychowującym dziecko, studiującym na dwóch kierunkach) indywidualizację procesu kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów lub eksternistyczne zaliczanie przedmiotów. Możliwości w zakresie dostosowania procesu uczenia się dla osób z niepełnosprawnością i innych kategorii studentów szczegółowo przedstawiono przy omówieniu Kryterium 8. Studenci mogą studiować według indywidualnego programu studiów oraz brać udział w zajęciach poza swoim kierunkiem, które mogą zostać uznane za integralną część studiów lub przedmioty dodatkowe.

Harmonogram realizacji studiów

Studia na kierunku Politologia realizowane są jako studia I i II stopnia. Prowadzone są odrębne programy studiów w języku polskim i angielskim. Studia w języku polskim oferowane są w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. W związku z brakiem chętnych do studiowania w trybie niestacjonarnym aktualnie tryb ten nie jest realizowany (ostatnie zajęcia w tym trybie realizowane były w roku 2014/2015), ale w przypadku pojawienia się chętnych możliwe jest uruchomienie tego trybu studiów. Studia w języku angielskim realizowane są wyłącznie w trybie stacjonarnym. W związku z pandemią Covid-19 i brakiem chętnych do podjęcia studiów, pomimo wcześniejszych zgłoszeń, w roku 2020/2021 nie uruchomiono studiów magisterskich w języku angielskim, w roku 2021/2022 studia zostały ponownie uruchomione. Prowadzone studia mają profil ogólnoakademicki, stąd zajęcia realizowane w dyscyplinie nauk o polityce i administracji powiązane są z działalnością naukową prowadzoną na Uniwersytecie Wrocławskim. Wykaz tych zajęć zawiera załącznik 1.4.

Studia I stopnia w języku polskim trwają 6 semestrów i przewidują uzyskanie 180 punktów ECTS. Nakład pracy studenta jest równomiernie rozłożony na semestry, każdy semestr liczy 30 punktów ECTS. Program, poza liczbą godzin poszczególnych przedmiotów, jest tożsamy dla trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Wszystkie zajęcia zaplanowane w programie studiów przewidują udział nauczycieli akademickich w ich realizacji. Przedmioty obowiązkowe rozlokowane są na wszystkich semestrach. W programie uwzględniono przedmioty o charakterze humanistycznym, realizowane w I i II semestrze. W semestrach II, IV i V studenci wybierają dodatkowo przedmioty z puli przedmiotów do wyboru. Każdy student realizuje 6 przedmiotów do wyboru o wartości 2 ECTS każdy. W semestrze III student wybiera dwa przedmioty wprowadzające do specjalności o wartości 2 ECTS każdy. W semestrach od IV do VI student realizuje wybraną specjalność z oferty pięciu dostępnych specjalności: Administracja publiczna, Marketing polityczny, Media i dziennikarstwo, Przywództwo polityczne i Służby zagraniczne. Przedmioty specjalnościowe mają łączną wartość 29 punktów ECTS. Seminarium licencjackie jest realizowane na V i VI semestrze. Student musi zrealizować język obcy do końca VI semestru i zajęcia z wychowania fizycznego – wyłącznie w przypadku studiów stacjonarnych – do końca IV semestru (w wymiarze 60 godzin, bez punktów ECTS).

Studia I stopnia w języku angielskim również trwają 6 semestrów i przewidują uzyskanie 180 punktów ECTS. Nakład pracy studenta jest równomiernie rozłożony na semestry, każdy semestr liczy 30 punktów ECTS. Wszystkie zajęcia określone programem studiów, z wyjątkiem praktyk zawodowych, przewidują udział nauczycieli akademickich w ich realizacji. Przedmioty obowiązkowe rozlokowane są na wszystkich semestrach. W programie uwzględniono przedmioty o charakterze humanistycznym. Semestr V został zaplanowany jako semestr mobilności, w ramach którego chętni studenci wyjeżdżają na studia do innych uczelni krajowych lub zagranicznych. W tym semestrze obowiązkowo zaplanowano realizację wyłącznie seminarium licencjackiego. Studenci, którzy nie korzystają z mobilności realizują w Instytucie Politologii przedmioty do wyboru w wymiarze 24 punktów ECTS. Studenci wybierać mogą spośród różnych przedmiotów należących do puli przedmiotów specjalizacyjnych. W semestrze VI studenci realizują specjalność wybraną z oferty czterech dostępnych specjalności: Global Security, Media and Politics, Comparative Politics oraz Europe in The World. Przedmioty specjalnościowe mają wymiar 24 punktów ECTS. Program studiów

przewiduje praktyki w wymiarze 2 punktów ECTS, które studenci muszą zaliczyć do końca VI semestru. Student musi zrealizować również zajęcia z wychowania fizycznego – do końca V semestru.

Studia II stopnia w języku polskim trwają 4 semestry i przewidują uzyskanie 120 punktów ECTS. Nakład pracy studenta również jest rozłożony równomiernie na 4 semestry, każdy semestr liczy 30 punktów ECTS. Program, poza liczbą godzin poszczególnych przedmiotów, jest tożsamy dla trybu stacjonarnego i niestacjonarnego. Wszystkie zajęcia zaplanowane programem studiów przewidują udział nauczycieli akademickich w ich realizacji. Przedmioty obowiązkowe rozlokowane są na wszystkich semestrach. W nowym programie, obowiązującym od roku akademickiego 2021/2022, uwzględniono przedmioty humanistyczne w formie pakietów humanistycznych do wyboru w I semestrze (student musi wybrać jeden z pakietów humanistycznych, więc obowiązkowo realizuje przedmioty humanistyczne). W semestrach II, III i IV studenci wybierają dodatkowo pakiety z puli pakietów do wyboru. Wybierając pakiety mogą wybierać pojedyncze pakiety tematyczne lub zaproponowane ścieżki dydaktyczne. Przedmioty do wyboru mają łącznie 60 punktów ECTS. Seminarium magisterskie jest realizowane na II, III i IV semestrze. Student musi zrealizować język obcy do końca IV semestru.

Studia II stopnia w języku angielskim również trwają 4 semestry i zakładają uzyskanie 120 punktów ECTS. Nakład pracy studenta jest równomiernie rozłożony na semestry, każdy semestr liczy 30 punktów ECTS². Wszystkie zajęcia przewidziane programem studiów przewidują udział nauczycieli akademickich w ich realizacji. Przedmioty obowiązkowe rozlokowane są na wszystkich semestrach. W programie uwzględniono przedmioty o charakterze humanistycznym, realizowane w I semestrze. W semestrach II, III i IV studenci realizują jedną z trzech dostępnych specjalności: Political Communication, Public Policy oraz Central and East European Studies. Specjalności mają wymiar 36 punktów ECTS. Dodatkowo studenci w semestrach III i IV wybierają przedmioty opcyjnie mające łączną wartość 18 punktów ECTS. Student - cudzoziemiec musi zrealizować język polski w I i II semestrze, natomiast obywatel polski w celu doskonalenia umiejętności językowych realizuje Translation course w semestrze II.

Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia

Zajęcia na kierunku Politologia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń (w tym warsztatów), seminariów oraz lektoratów. Dodatkowo realizowane są zajęcia z wychowania fizycznego. Formy realizacji zajęć dobrane zostały pod kątem zapewnienia realizacji efektów uczenia się, a co za tym idzie możliwości właściwego doboru metod kształcenia dla realizacji zaplanowanych treści programowych. Zajęcia realizowane są w trzech podstawowych formach: 1) w dwóch formach: wykładu i ćwiczeń, 2) wyłącznie w formach ćwiczeniowych, 3) wyłącznie w formie wykładu. Zajęcia w formie wyłącznie wykładowej występują w ograniczonym zakresie tylko na studiach w języku angielskim. Główny nacisk położono na formy o charakterze interaktywnym, ćwiczeniowym, a więc ćwiczenia, warsztaty, seminaria i lektoraty, a godzinowy ich wymiar znacząco przewyższa wymiar wykładów. Na studiach w języku polskim wykłady stanowią mniej niż 20% ogólnej liczby wymiaru godzin, na studiach w języku angielskim nie przekraczają 40%. Ze względu na fakt, iż studenci wybierają przedmioty opcyjne oraz specjalności, które mogą różnić się zarówno godzinowym wymiarem zajęć, jak i ich formą, wskazanie na dokładną liczbę godzin wykładów i form o charakterze ćwiczeniowym nie jest możliwe w przypadku każdego z programów studiów. Szczegółowe wyliczenia zostały zaprezentowane w tabelach A. i B.

---

² Za wyjątkiem semestru II w przypadku cudzoziemców, którzy w związku z realizacją przedmiotu Polish (for foreigners) uzyskują łącznie 32 punkty ECTS.

Tabela A. Charakterystyka programów studiów na kierunku Politologia, studia I stopnia

Formy zajęć	studia I stopnia w języku polskim stacjonarne	studia I stopnia w języku angielskim stacjonarne	studia I stopnia w języku polskim niestacjonarne
Wykłady – liczba godzin	375-390*	min. 640**	250
Ćwiczenia (w tym warsztaty) – liczba godzin	1345-1360*	min. 1000**	950
Seminaria – liczba godzin	60	60	40
Lektoraty – liczba godzin	180	-	120
Zajęcia WF – liczba godzin	60	60	-
Łączny wymiar godzin	2035	min. 1760	1360
Udział zajęć w formie wykładów	18,43-19,16%	min. 36,36%	18,38%
Łączna liczba punktów ECTS	180	180	180
Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru	67	58	67
Odsetek punktów ECTS przypisanych zajęciom do wyboru	37,22	32,22%	37,22
Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotom humanistycznym	16	17	16

* Zależnie od wybranej specjalności

* Zależnie od wybranej specjalności i wybranych zajęć do wyboru. Student realizuje zajęcia do wyboru w wymiarze 24 punktów ECTS – mogą mieć one formę wykładów lub/i ćwiczeń i różny wymiar godzin

Tabela B. Charakterystyka programów studiów na kierunku Politologia, studia II stopnia

Formy zajęć	Program studiów obowiązujący od roku 2018/2019			Program studiów obowiązujący od roku 2021/2022		
	studia II stopnia w języku polskim stacjonarne	studia II stopnia w języku angielskim stacjonarne	studia II stopnia w języku polskim niestacjonarne	studia II stopnia w języku polskim stacjonarne	studia II stopnia w języku angielskim stacjonarne	studia II stopnia w języku polskim niestacjonarne
Wykłady – liczba godzin	90	min. 145*	60	90	min. 145*	60
Ćwiczenia (w tym warsztaty) – liczba godzin	675	min. 402*	430	675	min. 402*	430
Seminaria – liczba godzin	90	90	90	90	90	60
Lektoraty – liczba godzin	60	-	40	60	-	40
Zajęcia WF – liczba godzin	-	-	-	-	-	-
Łączny wymiar godzin	915	887-891	590	915	859-899	590
Udział zajęć w formie wykładów	9,84%	19,47-41,33%*	10,17%	9,84%	19,47-41,33%*	10,17%
Łączna liczba punktów ECTS	120	120	120	120	120	120
Łączna liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru	70	71	70	84	71	84
Udział punktów ECTS przypisanych zajęciom do wyboru	58,33%	59,17%	58,33%	70,00%	59,17%	70,00%
Liczba punktów ECTS przypisana przedmiotom humanistycznym	0**	7	0**	12	7	12

* Zależnie od wybranej specjalności i wybranych zajęć do wyboru. Student realizuje zajęcia do wyboru w wymiarze 18 punktów ECTS – mogą mieć one formę wykładów lub/i ćwiczeń i różny wymiar godzin

** Przedmioty humanistyczne występowały wśród przedmiotów w pakietach do wyboru

Dopuszczalna liczebność grup studenckich jest określana przez dziekanów w oparciu o Zarządzenie nr 79/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad organizacji procesu dydaktycznego w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.22.). Na Wydziale Nauk Społecznych wynosi ona:

- Wykłady: liczebność studentów danego rocznika,
- Proseminaria: 8 – 12 osób,
- Semina: 6 – 12 osób,
- Konwersatoria: 15 – 25 osób,
- Ćwiczenia: 15 – 25 osób,

- Warsztaty: 15 – 25 osób,
- Zajęcia terenowe: 15 – 25 osób.

Zgodnie z tymi wytycznymi projektowane są grupy na kierunku Politologia. Większe liczebnie grupy tworzone są na I roku studiów licencjackich w języku polskim w związku z tym, że część osób przyjętych na studia faktycznie ich nie podejmuje. Grupy ćwiczeniowe zwykle mieszczą się w przedziale 15-20 osób, a seminaria 6-9 osób, co zapewnia komfort pracy studentom i wykładowcom.

Organizacja procesu kształcenia w danym roku akademickim jest regulowana zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w sprawie organizacji roku akademickiego. Organizacja aktualnego roku akademickiego jest określona w Zarządzeniu nr 74/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2021/2022 w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.12.). Zajęcia realizowane są w dwóch semestrach – zimowym i letnim. W ramach każdego semestru zaplanowany jest okres realizacji zajęć dydaktycznych, sesja egzaminacyjna oraz sesja poprawkowa. Organizacja roku uwzględnia również dni rektorskie oraz przerwy od zajęć (przerwy świąteczne i przerwę letnią). Taka organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne rozplanowanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się studenta oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Dodatkowo zapewnia możliwość odpoczynku w trakcie przerw oraz daje szansę udziału w różnego rodzaju wydarzeniach dzięki dniom rektorskim (Święto Uniwersytetu, Juwenalia).

Każdy semestr umożliwia realizację 15 tygodni zajęciowych. Zajęcia na kierunku Politologia układane są w formie 2-godzinnych bloków zajęciowych, jedynie w przypadku zajęć 15-godzinnych jeden blok zajęciowy obejmuje zajęcia trwające godzinę. Zajęcia rozplanowane są w trybie tygodniowym, przedmioty mające wymiar 30 godzin realizowane są w wymiarze 2 godzin przez 15 tygodni, zajęcia w mniejszym wymiarze godzin realizowane są w 2-godzinnych blokach przez np. 10 czy 14 tygodni. Umożliwia to studentom właściwą realizację procesu uczenia się – zapewnia czas zarówno na korzystanie z nauczania, jak i samodzielne uczenie się. Odpowiednia liczba dni sesji egzaminacyjnej i sesji poprawkowej oraz stosowanie zasady maksymalnej liczby 4 egzaminów w sesji daje studentom możliwość właściwego przygotowania do egzaminów.

Plan zajęć przedstawiany jest studentom w formie tygodniowego harmonogramu na minimum 7 dni przed rozpoczęciem semestru. Zajęcia kierunkowe standardowo realizowane są w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki. W środy i piątki, w godzinach 8.00-13.00, odbywają się lektoriaty. Zajęcia z wychowania fizycznego, zależnie rodzaju zajęć, odbywają się w różnych terminach i różnych obiektach Uniwersytetu Wrocławskiego, a student dokonuje wyboru zgodnie z własnymi preferencjami. Zapewnia to optymalny dzienny rozkład godzin dydaktycznych i umożliwia pełne korzystanie z procesu nauczania.

W związku z pandemią Covid-19 w semestrze zimowym 2021/2022 plan zajęć został ułożony w taki sposób, aby w miarę możliwości zminimalizować przemieszczanie się studentów na uczelnię oraz zminimalizować kontakty między grupami studenckimi. Na studiach I stopnia w języku polskim, gdzie funkcjonują dwie grupy ćwiczeniowe na każdym roku, zajęcia ćwiczeniowe realizowane są w poniedziałki i wtorki, zaś wykłady w formie zdalnej w czwartki. Na studiach II stopnia w języku polskim oraz studiach I i II stopnia w języku angielskim na każdym roku funkcjonuje tylko jedna grupa ćwiczeniowa³, stąd wszystkie zajęcia realizowane są w formie stacjonarnej. Taka konstrukcja harmonogramu powoduje wprawdzie nierównomierne rozłożenie zajęć, ale jest optymalna w kontekście ograniczeń związanych z pandemią. Na poziomie studiów magisterskich w języku angielskim zajęcia realizuje również grupa studentów z Gruzji uczestnicząca w programie podwójnego dyplomu we współpracy z Georgian Institute of Public Affairs z Tbilisi. Szczegółowy harmonogram zajęć zawiera załącznik 1.1.3.

Organizacja procesu kształcenia podlega systematycznemu monitoringowi przy współudziale studentów i pracowników. Opinie w tym zakresie zgłaszają przede wszystkim starościny i starostowie,

---

³ Nie są aktualnie realizowane zajęcia na II roku studiów II stopnia w języku angielskim, w związku z nieuruchomieniem I roku w roku akademickim 2020/2021.

a dotyczą one głównie preferencji związanych z planem zajęć. Dodać jednocześnie należy, że preferencje studentów są bardzo różne – jedni oczekują możliwie najmniejszej liczby dni zajęciowych, by pogodzić studia z pracą zarobkową lub edukacją na innym kierunku, inni wolą proporcjonalny rozkład zajęć.

Program i organizacja praktyk

Praktyki realizowane są na studiach I stopnia w języku angielskim, co wiąże się z koncepcją kształcenia przedstawioną w omówieniu Kryterium 1. Praktyki realizowane są w oparciu o Zarządzenie nr 31/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.18.), Uchwałę nr 90/2014 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad rozliczenia praktyk studenckich obowiązkowych i nieobowiązkowych na Wydziale Nauk Społecznych (z. 2.8.40.) oraz Regulamin praktyk. Do końca marca 2021 roku były one wdrażane na podstawie Zarządzenia nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim, zmienionego Zarządzeniem nr 100/2015 (z. 2.8.19., 2.8.20.).

W związku z rekomendacjami Polskiej Komisji Akredytacyjnej na Uniwersytecie Wrocławskim realizowane są prace dotyczące przygotowania nowych zasad organizacji praktyk studenckich. Zarządzeniem nr 148/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie powołania w Uniwersytecie Wrocławskim Komisji ds. opracowania zasad organizacji praktyk studenckich (z. 2.8.48.) powołano komisję, która zajmie się przygotowaniem nowych regulacji. Po ich przyjęciu zostaną one natychmiast wdrożone w Instytucie Politologii.

Studenci mają obowiązek realizacji praktyk do końca VI semestru, mogą realizować je w dogodnym dla siebie terminie, najczęściej czynią to na ostatnim roku studiów, dzięki czemu mogą wykorzystać i utrwalić nabytą podczas studiów wiedzę, umiejętności i kompetencje. Praktykom przypisano 2 punkty ECTS. Za organizację i weryfikację praktyk studenckich odpowiada Koordynator Praktyk, dr M. Herbut.

Uczelnia zapewnia miejsce realizacji praktyki u jednego z podmiotów partnerskich IP, jak m.in. Kolegium Europy Wschodniej, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej, Punkt Informacyjny Unii Europejskiej we Wrocławiu, Dolnośląski Urząd Wojewódzki. Student może również samodzielnie wyszukać i zaproponować podmiot, który wyrazi chęć przyjęcia na praktykę. Może to być dowolna firma, organizacja czy instytucja publiczna, która umożliwi realizację programu praktyk. Akceptacji miejsca realizacji praktyki dokonuje Koordynator. Studenci uzyskują pełne wsparcie Instytutu Politologii oraz Koordynatora praktyk w nawiązywaniu współpracy z partnerami, organizacji i realizacji praktyk.

Z uwagi na względnie małą liczbę studentów anglojęzycznych (kilka, maksymalnie kilkanaście osób), specyfikę praktyk, które muszą być realizowane w języku angielskim oraz problemy natury prawnej związane z zatrudnianiem obcokrajowców (niektórzy studenci pochodzą spoza Unii Europejskiej), sposób realizowania i rozliczenia praktyk jest bardziej zindywidualizowany, niż w przypadku praktyk organizowanych dla studentów kierunków polskojęzycznych na Wydziale Nauk Społecznych. Cechą charakterystyczną realizacji praktyk jest stały kontakt Koordynatora ze studentem oraz wyznaczonym opiekunem praktyk w trakcie ich realizacji oraz udzielanie stałego, niezbędnego wsparcia. Monitoring realizowanych w ramach praktyk działań prowadzony jest na bieżąco w ramach dwu- i trójstronnych kontaktów. W roku 2020/2021 użytecznym narzędziem była grupa na platformie MS Teams, która służyła bieżącej wymianie informacji.

W poprzednich latach zdarzały się sytuacje realizacji praktyk za granicą u zagranicznych pracodawców oraz zaliczania pracy zawodowej jako praktyk (co umożliwiają przepisy wewnętrzne UWr w przypadku, gdy charakter pracy jest zgodny z kierunkiem studiów, a okres zatrudnienia jest nie krótszy od wymaganego czasu praktyki – aktualnie prowadzone są prace nad zmianą tych

regulacji), jednak zdecydowano o odejściu od tej formuły ze względu na problem z weryfikacją realizowanych działań i osiągnięcia efektów uczenia się.

Punktami odniesienia dla działań podejmowanych w ramach praktyk i wpisanych do jej programu są efekty uczenia się dla kierunku Politologia, studia I stopnia, ramowy program praktyk oraz działania realizowane w ramach codziennej praktyki zawodowej przez pracodawców, u których studenci odbywają praktyki.

Student jest kierowany na praktykę po aprobacie zasad i programu praktyki przez Koordynatora Praktyk i Prodziekana ds. Studenckich lub Prodziekanki ds. Kształcenia. Praktyki są rozliczane w oparciu o przedstawioną przez studenta dokumentację, a ocena wystawiana jest przez Koordynatora Praktyk.

Przy organizacji praktyk anglojęzycznych stałym partnerem Instytutu Politologii jest Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej (RODM). W zależności od kraju pochodzenia studentów, kompetencji społecznych oraz zainteresowań, praktykanci RODM otrzymują różne zadania. Do najczęstszych zadań należy zaliczyć: organizację oraz uczestnictwo w konferencjach organizowanych przez RODM, wywiady z politykami, dyplomatami oraz przedstawicielami biznesu, przygotowanie raportów na tematy natury politologicznej oraz międzynarodowej. Dzięki realizacji praktyk w RODM studenci nabywają również kompetencji badawczych – koncentrują się bowiem na zadaniach związanych z organizacją i udziałem w konferencjach czy przygotowywaniem raportów o charakterze naukowym i popularnonaukowym (zob. omówienie Kryterium 3.).

Od roku 2021 Instytut Politologii nawiązał współpracę z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim w odniesieniu do organizacji i realizacji praktyk. Studenci będą realizować zadania związane z segregowaniem, katalogowaniem oraz obsługą dokumentacji urzędowej, obsługą korespondencji urzędowej, pomocą techniczną przy prowadzonych postępowaniach, przy archiwizacji dokumentów, obsłudze telefonicznej klientów, projektowaniem pism w ramach toczącego się postępowania pod nadzorem pracownika, pomocą w obsłudze systemów elektronicznych, poznaniem zasad oraz obsługą systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady i tryb rekrutacji, w tym wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji są opracowywane z odpowiednim wyprzedzeniem i przyjmowane uchwałą Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego. Zapewnia to kontrolę procesu projektowania rekrutacji oraz transparentność procedur. Zasady rekrutacji przyjmowane są z odpowiednim wyprzedzeniem i udostępniane do publicznej wiadomości na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK).

Wszystkie informacje mogące ułatwić kandydatowi wybór kierunku znajdują się w zakładce „Rekrutacja” na stronie Instytutu Politologii oraz na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego w zakładce „Studia”.

Zasady rekrutacji na studia rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022 zostały przyjęte w Uchwałach Senatu nr 92/2020 i 93/2020 (z. 2.8.5. i 2.8.6.). Zasady są szczegółowo rozpisane, odrębnie dla obywateli polskich i cudzoziemców, odrębnie dla studiów I i II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych, prowadzonych w języku polskim i angielskim. Dodatkowo w przypadku studiów I stopnia uwzględniono również kandydatów ze starą maturą, maturą międzynarodową, dwujęzyczną i zagraniczną. Odrębnie określone są również zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych (z. 2.8.7. i 2.8.8.). Kryteria są przejrzyste, bezstronne, zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

W przypadku studiów stacjonarnych I stopnia w języku polskim dla osób z nową maturą przyjęcie na studia następuje w oparciu o ranking utworzony na podstawie wyników egzaminów maturalnych z historii, wiedzy o społeczeństwie, języka obcego nowożytnego oraz dodatkowego przedmiotu (języka polskiego, matematyki lub geografii). Wynik egzaminu maturalnego, wyrażony jako liczba uzyskanych procentów, mnożony jest przez odpowiednie współczynniki określone dla każdego przedmiotu i poziomu zdawanej matury. Dla studiów niestacjonarnych I stopnia w postępowaniu rekrutacyjnym brane są pod uwagę wyniki egzaminów maturalnych z trzech dowolnych przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym w części pisemnej. Odrębny system przeliczeniowy sformułowany został dla osób z tzw. starą maturą, czyli maturą zdawaną do 2004 roku włącznie.

Nabór na studia II stopnia w języku polskim stacjonarne jest prowadzony w oparciu o listę rankingową sporządzoną na podstawie średniej oceny ze studiów, zaś w przypadku studiów niestacjonarnych według oceny na dyplomie ukończenia studiów. W przypadku dyplomu uzyskanego za granicą kandydat musi odbyć rozmowę kwalifikacyjną sprawdzającą poziom wiedzy i zainteresowania współczesnymi problemami politycznymi oraz społecznymi Polski i świata oraz kompetencji kandydata do studiowania na kierunku Politologia.

W przypadku studiów I stopnia w języku angielskim przyjęcie na studia następuje na podstawie zgłoszeń, przy czym kandydat oprócz posiadania świadectwa uprawniającego do podjęcia studiów musi przedstawić zaświadczenie potwierdzające znajomość języka angielskiego minimum na poziomie B2 w skali Rady Europy. Dla studiów II stopnia wymogiem jest dyplom ukończenia studiów, uprawniający do podjęcia studiów II stopnia oraz znajomość języka angielskiego na poziomie minimum B2. Warunki rekrutacji określają szczegółowo jaki dokument potwierdza znajomość języka angielskiego i zasady zwolnień z przedstawiania dokumentu.

W przypadku cudzoziemców rekrutacja na studia I i II stopnia, zarówno stacjonarne, jak i niestacjonarne rekrutacja jest prowadzona w oparciu o wynik rozmowy kwalifikacyjnej z zakresu historii Polski i historii powszechnej po 1945 r. oraz wiedzy o społeczeństwie i świecie współczesnym, mającej na celu sprawdzenie kompetencji kandydata do studiowania na kierunku politologia. Warunkiem przyjęcia cudzoziemca na studia I lub II w języku angielskim jest posiadanie odpowiednio świadectwa lub dyplomu uprawniającego do podjęcia studiów oraz przedstawienie zaświadczenia

potwierdzającego znajomość języka angielskiego minimum na poziomie B2 w skali Rady Europy. Warunki rekrutacji określają szczegółowo jaki dokument potwierdza znajomość języka angielskiego i zasady zwolnień z przedstawiania dokumentu.

Założono, że kompetencje cyfrowe nabyte przez osoby posiadające świadectwo dojrzałości są wystarczające dla podjęcia studiów na kierunku Politologia. Jednocześnie, w związku z wdrożeniem kształcenia zdalnego w trakcie pandemii Covid-19 uczelnia zapewniła studentom szkolenia w zakresie metod i technik kształcenia na odległość oraz możliwość korzystania z dostępu do Internetu i sprzętu w budynkach UWr. Studenci standardowo mają dostęp do pakietu Office 365.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej są określone w Regulaminie studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) w ramach procedury przeniesienia na Uniwersytet Wrocławski. Studentom uznaje się efekty uczenia się zdobyte w uczelniach polskich i zagranicznych na podstawie porównania ich z wymaganymi na kierunku Politologia. Zasadą jest, iż przyjmowany student musi zrealizować wszystkie efekty uczenia się określone dla kierunku studiów. Na podstawie wcześniej zrealizowanych efektów uczenia się Prodziekanka ds. Kształcenia określa semestr, na który student może zostać przyjęty, a także wskazuje przedmioty, które mogą zostać uznane. Jeżeli dotychczasowe osiągnięcia studenta nie gwarantują realizacji wymaganych na kierunku efektów uczenia się, określone są dodatkowe warunki, jakie musi spełnić, aby ukończyć studia, np. dotyczące realizacji przedmiotów określonych różnicami programowymi. Studenci realizujący krajową i międzynarodową mobilność w ramach studiów politologicznych układają swój program studiów na czas wyjazdu tak, aby móc realizować efekty uczenia się właściwe kierunkowi Politologia. Po zakończeniu mobilności przedmioty i odpowiadające im punkty ECTS są studentowi zaliczane. Nad prawidłowością realizacji tych procedur czuwają Koordynatorka Programu ERASMUS+ w Instytucie Politologii, dr P. Barczyszyn-Madziarz, Zastępczyni Dyrektora Instytutu ds. Nauczania, dr hab. D. Moroń, prof. UWr (w odniesieniu do innych programów mobilności i pomocniczo w przypadku programu ERASMUS+) oraz Prodziekanka ds. Kształcenia, dr hab. M. Ryniejska-Kiełdanowicz.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Do roku 2019 na Uniwersytecie Wrocławskim funkcjonowały przepisy związane z potwierdzaniem efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, określone Uchwałą Senatu nr 46/2015 (z. 2.8.9.). W ciągu czterech lat obowiązywania przepisów nie zgłosił się ani jeden kandydat zainteresowany takim postępowaniem. Zdecydowano więc o uchyleniu tych przepisów Uchwałą Senatu nr 156/2019 (z. 2.8.10).

W związku z rekomendacjami Polskiej Komisji Akredytacyjnej w 2021 r. na Uniwersytecie Wrocławskim podjęto prace nad określeniem zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Na posiedzeniu Senackiej Komisji Nauczania UWr w dniu 8 września 2021 r. podjęto decyzję o wprowadzeniu regulaminu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów osobom ubiegającym się o przyjęcie na studia na określonym kierunku, poziomie i profilu. Zarządzeniem nr 149/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie powołania w Uniwersytecie Wrocławskim Komisji ds. opracowania regulaminu potwierdzania efektów uczenia się (z. 2.8.47.) powołano komisję, która zajmie się wypracowaniem regulaminu. Wewnętrzne akty normatywne w tym zakresie zostaną przedstawione do zatwierdzenia JM Rektorowi UWr oraz Senatowi UWr najpóźniej do końca semestru zimowego roku akademickiego 2021/2022 z wprowadzeniem ich od roku akademickiego 2022/2023.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określony jest w Regulaminie studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.). Dla ukończenia studiów niezbędne jest zaliczenie wszystkich zajęć obowiązkowych i praktyk zawodowych objętych programem studiów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS – co najmniej 180 punktów ECTS na studiach I stopnia oraz 120 punktów ECTS na studiach II stopnia. W ten sposób potwierdzone zostaje osiągnięcie przez studenta wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się.

Student zobowiązany jest ponadto do przygotowania pracy dyplomowej (licencjackiej lub magisterskiej) oraz zdania egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem określonego zagadnienia naukowego lub praktycznego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z kierunkiem Politologia, realizującym kierunkowe efekty uczenia się oraz wykazującym umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia tematy prac dyplomowych zatwierdzone są przez Radę Instytutu Politologii. Prace licencjackie prowadzone są przez osoby posiadające minimum stopień doktora, zaś prace magisterskie przez doktorów habilitowanych i profesorów, w wyjątkowych sytuacjach przez doświadczonych doktorów. Tematyka prac dyplomowych najczęściej związana jest z prowadzonymi przez promotorów badaniami naukowymi. Procedura dyplomowania jest dostępna dla studentów w systemie Archiwum Prac Dyplomowych (APD) oraz na stronie internetowej dziekanatu. Proces dyplomowania realizowany jest w systemie APD, który zapewnia transparentność i dostęp do informacji dla wszystkich uczestników procesu dyplomowania. Każda praca dyplomowa sprawdzana jest w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Promotor na podstawie raportu z JSA decyduje o dopuszczeniu pracy do dalszych etapów procedowania. Praca oceniana jest przez promotora i recenzenta, z wykorzystaniem systemu APD, zgodnie z obowiązującymi na UW r kryteriami.

Komisję do przeprowadzenia egzaminu dyplomowego powołuje Dziekan, w jej skład wchodzi promotor i recenzent pracy oraz przewodniczący. Recenzent pracy jest dobierany w oparciu o kryterium merytoryczne, proponowany przez promotora, a zatwierdzany przez Dziekana. Egzamin dyplomowy ma formę ustną. Warunkiem uzyskania dyplomu jest otrzymanie oceny co najmniej dostatecznej z pracy dyplomowej i egzaminu dyplomowego. Ostateczny wynik studiów wylicza się na podstawie ocen ze studiów, pracy dyplomowej i egzaminu w oparciu o wzór określony w Regulaminie studiów.

Dokumentacja procesu dyplomowania prowadzona jest w wersji elektronicznej w systemie APD oraz w wersji papierowej – cała dokumentacja trafia do teczki studenta, a papierowy egzemplarz pracy dyplomowej deponowany jest w archiwum.

Na Politologii I stopnia w języku polskim studenci realizują prace dyplomowe w ramach seminarium licencjackiego. Seminarium licencjackie powiązane jest tematycznie z wybraną przez studentów specjalnością, realizowane odrębnie dla każdej specjalności, przez pracowników będących specjalistami z zakresu wybranego przez studentów. Tematyka prac dyplomowych dotyczy głównie zagadnień powiązanych z realizowaną przez studentów specjalnością i uwzględnia osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się. Do realizacji pracy badawczej studentów przygotowuje przedmiot Analiza informacji i warsztat tekstu oraz Warsztat badawczy politologa, a następnie praca naukowa jest realizowana pod opieką promotora, który realizuje i monitoruje działania na rzecz osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. W przypadku studiów w języku angielskim do pracy naukowej przygotowują przedmioty Introduction to Political Research oraz Academic Writing. Ze względu na małą liczebność grup, student ma możliwość realizowania seminarium licencjackiego w ramach indywidualnej pracy z promotorem. Studenci mają możliwość zapoznania się z profilem badawczym pracowników i wybierają promotora pod kątem swoich zainteresowań naukowych.

Na Politologii II stopnia w języku polskim oraz angielskim studenci realizują prace dyplomowe w ramach seminarium magisterskiego w formule indywidualnej pracy z promotorem. Studenci mają możliwość zapoznania się z profilem badawczym pracowników i wyboru promotora pod kątem zainteresowań naukowych. Prace magisterskie realizowane są głównie pod opieką samodzielną

pracowników naukowych. Student wraz z promotorem określa temat pracy, który jest zatwierdzany przez Radę Instytutu Politologii. Tematyka odnosi się do różnych subdyscyplin politologii, stąd możliwość indywidualnego wyboru promotora jest istotnym elementem połączenia zapewnienia wysokiej jakości kształcenia z możliwością wyboru i realizacji pasji przez studentów. Przedmiotem przygotowującym do pracy naukowo-badawczej na studiach w języku polskim jest przedmiot Warsztat metodologiczny, zaś na studiach w języku angielskim Methodology of political research oraz Qualitative and quantitative research methods. Praca badawcza jest przez studenta prowadzona pod nadzorem promotora, a jej efekty prezentowane są w postaci pracy magisterskiej. Zainteresowani zachęceni są do udziału w konferencjach naukowych i przygotowywania artykułów naukowych oraz aplikowania do szkoły doktorskiej. W 2020 r. naukę w szkole doktorskiej rozpoczęło troje absolwentów Politologii, a w 2021 r. dwóch, co potwierdza ich dobre przygotowanie do realizacji pracy naukowej.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów

Monitorowanie i ocena postępów w nauce studentów kierunku Politologia prowadzone są w trybie ciągłym, a kończą się one dla każdego przedmiotu zaliczeniem lub/i egzaminem na koniec semestru. Sposoby oraz narzędzia monitorowania postępów w ramach każdego przedmiotu określone są przez prowadzących w sylabusie przedmiotu i udostępniane studentom do wiadomości. Prowadzący zwracają uwagę na postępy w uczeniu się oraz ewentualne trudności z przyswajaniem przekazywanych treści i osiąganiem efektów uczenia się. Studenci zachęceni są również do zgłaszania prowadzącym zajęcia problemów i trudności związanych z procesem uczenia się. Prowadzący starają się rozwiązywać pojawiające się problemy na bieżąco, poprzez ewentualne modyfikacje treści przedmiotowych czy kontroli postępów w nauce. Uzyskanie przez studenta oceny pozytywnej jest jednoznaczne z potwierdzeniem osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się określonych dla danego przedmiotu. Monitorowanie postępów w uczeniu się skłania również prowadzących do zgłaszania uwag w zakresie konieczności wprowadzania korekt w programach studiów, co jest następnie przedmiotem rozważań Dyrekcji oraz Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Stałemu monitoringowi podlega liczba studentów. W ramach analizy jakości kształcenia monitorowana jest liczba studentów przyjętych na studia, rozpoczynających studia oraz kontynuujących studia. Analizie poddawane są również przedmioty sprawiające studentom największą trudność. Zwrócić należy uwagę, że osoby, które zostaną przyjęte najczęściej rozpoczynają studia, w każdym razie w aspekcie formalnym. Jednocześnie większość rezygnacji ze studiów ma miejsce w trakcie pierwszego semestru. Studenci bądź w ogóle nie pojawiają się na zajęciach, bądź rezygnują w trakcie semestru. Trudno jednoznacznie wskazać na przyczyny tego zjawiska w związku z brakiem kontaktu z osobami rezygnującymi ze studiów. Osoby, które przystępują do zimowej sesji egzaminacyjnej w zdecydowanej większości kontynuują studia, chociaż są wśród nich studenci uzyskujący warunkowe wpisy na kolejne semestry. Studenci z reguły kończą studia w terminie. Osoby, które ukończyły studia, ale nie przystąpiły do egzaminu dyplomowego mają możliwość wystąpienia z wnioskiem o wznowienie studiów w celu ich ukończenia w terminie dwóch lat.

Systematyczne monitorowanie i ocena jakości uczenia się są podstawą do ciągłego doskonalenia procesu dydaktycznego na kierunku Politologia. Zadania monitorowania oraz inicjatywy zmian są nałożone na Zespół ds. Jakości Kształcenia, Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Dyrekcję Instytutu Politologii, a także na Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia, który daje możliwość wymiany doświadczeń z osobami odpowiedzialnymi za monitoring i ocenę jakości uczenia się w pozostałych jednostkach WNS.

Jednym ze źródeł informacji o programie studiów, jakości kształcenia i osiąganiu efektów uczenia się z perspektywy studentów są ankiety studenckie. Do roku 2018/2019 były one wypełniane przez studentów w wersji papierowej, zaś od roku 2019/2020 przeprowadzane są w formie elektronicznej, za pośrednictwem systemu USOS. Wyniki ankiety służą do monitorowania jakości zajęć dydaktycznych, są ważną informacją zarówno dla pracownika prowadzącego zajęcia, jak też dla osób zajmujących się weryfikacją osiągania efektów uczenia się. Negatywne oceny studentów mogą

stanowią podstawę do przeprowadzenia hospitacji, wprowadzenia korekt w obsadzie zajęć, a także w programie studiów. W ostatnich latach na kierunku Politologia nie było takich sytuacji, ale miały miejsce na kierunku Zarządzanie projektami społecznymi, gdzie na wniosek studentów zmieniono prowadzącego przedmiotu.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) oraz programie studiów na kierunku Politologia, który wskazuje na rodzaje zajęć, ich wymiar godzinowy, przypisane im punkty ECTS oraz określa efekty uczenia się osiągnięte w ramach każdego przedmiotu. Metody weryfikacji efektów uczenia się są określone w macyzy efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji zawartej w programie studiów, a także określone są dla każdego przedmiotu w sylabusie. Prowadzący przedmiot w ciągu 14 dni od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych jest zobowiązany podać studentom program zajęć, wykaz obowiązującej literatury, formę zaliczania zajęć oraz wymagania, jakie należy spełnić, aby uzyskać zaliczenie lub zdać egzamin. Zajęcia niekończące się egzaminem student zalicza w trakcie semestru, natomiast egzaminy odbywają się w sesji egzaminacyjnej. Szczegółowa organizacja roku akademickiego jest określana z wyprzedzeniem zarządzeniem Rektora (z. 2.8.12.). Oceny wpisywane są do systemu USOS i dostępne dla studenta na jego koncie w systemie USOS.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania)

Koncepcja studiów politologicznych, zarówno na I, jak i II stopniu zakłada dobór form realizacji zajęć umożliwiający pełne osiągnięcie efektów uczenia się. Pod tym kątem wyodrębnić można trzy kategorie zajęć. Po pierwsze, są to zajęcia realizowane w dwóch formach: wykładu i ćwiczeń, po drugie zajęcia realizowane wyłącznie w formach o charakterze ćwiczeniowym – interaktywnym (ćwiczenia, warsztaty, seminaria, lektoraty), po trzecie zajęcia realizowane wyłącznie w formie wykładu (występują w ograniczonym zakresie tylko w programie studiów w języku angielskim). Umożliwia to odpowiedni dobór metod sprawdzania i osiągnięcia efektów uczenia się w zakresie zarówno wiedzy, jak i umiejętności oraz kompetencji, na co kładziemy bardzo duży nacisk.

Osiągnięcie efektów uczenia się z obszarów wiedzy, umiejętności i kompetencji w ramach przedmiotów innych niż wykłady, weryfikowane jest w trybie ciągłym, głównie w oparciu o wypowiedzi studentów, wystąpienia ustne, prace indywidualne lub zespołowe podczas zajęć, przygotowywane i realizowane indywidualnie lub zespołowo projekty, prezentacje i raporty, a także pisemne prace semestralne i końcowe prace kontrolne. Prowadzący najczęściej dobierają kilka metod weryfikacji, adekwatnych do sprawdzenia osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Efekty z zakresu wiedzy weryfikowane są przy zastosowaniu każdej z form weryfikacji. W przypadku umiejętności duży nacisk kładzie się na umiejętności analityczne, interpretacyjne, prognostyczne, umiejętności krytyki i argumentacji, które weryfikowane są głównie poprzez wypowiedzi i wystąpienia ustne, a także przygotowanie i realizację projektów, prezentacji i raportów. Umiejętności prezentacji w formie pisemnej analizy wybranego aspektu życia politycznego lub/i społecznego sprawdzane są przy pomocy pisemnych metod weryfikacji, np. esejów, raportów, rozprawek. Osiągnięcie kompetencji jest weryfikowane głównie w ramach realizacji indywidualnych i zespołowych działań, w tym prac grupowych, wystąpień, projektów czy prezentacji. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są podawane do wiadomości studentów w ciągu 14 dni od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych. Określone przez prowadzących kryteria muszą zapewniać bezstronność, rzetelność i przejrzystość oceniania. Informację zwrotną dotyczącą osiągnięcia efektów uczenia się studenci uzyskują w trakcie trwania semestru, co motywuje do udziału w procesie nauczania i wzmacnia uczenie się.

Zarówno w przypadku studiów I, jak i II stopnia, prace, prezentacje czy projekty realizowane są po pierwsze w ramach przedmiotów ogólnopolitologicznych, podstawowych dla dyscypliny, w

ramach których student ma uzyskać odpowiednią wiedzę politologiczną, po drugie zaś w ramach przedmiotów o charakterze specjalizacyjnym. Na studiach I stopnia student wybiera specjalność i w jej ramach realizuje prace zaliczeniowe, projektowe czy referaty. Na studiach II stopnia studenci wybierają pakiety przedmiotów o charakterze specjalizacyjnym, a także ścieżki pakietów. Tematyka prac i projektów jest dostosowana do tematyki poszczególnych pakietów i ścieżek. W przypadku wykładów egzamin jest sprawdzianem stopnia osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się, które określa program zajęć. Egzamin może być przeprowadzany w formie pisemnej, ustnej lub w obu tych formach. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia na kierunku Politologia wszystkie przedmioty przewidziane programem kończą się zaliczeniem lub egzaminem na ocenę.

W przypadku studentów z niepełnosprawnościami metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się są dostosowywane przez prowadzących do rodzaju i stopnia niepełnosprawności i uzgadniane ze studentem.

Weryfikacja efektów uczenia się związanych z praktykami ma miejsce na dwóch poziomach: w miejscu realizacji praktyki (przez pracodawcę) i podczas zaliczania praktyki (przez Koordynatora Praktyk). Z uwagi na małą liczbę studentów studiujących w języku angielskim realizacja praktyk i weryfikacja efektów uczenia się odbywa się w sposób zindywidualizowany. Koordynator Praktyk, dr M. Herbut, jest w stałym kontakcie z przedstawicielem pracodawcy i studentem odbywającym praktykę. Student po zakończeniu praktyki spotyka się z Koordynatorem i raportuje efekty praktyki. Efekty pracy studentów dostępne są również na oficjalnych stronach pracodawców albo w mediach społecznościowych prowadzonych przez partnerów⁴.

Efekty w zakresie umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ w przypadku studiów II stopnia, są osiąmane w ramach lektoratu z języka obcego. Student ma prawo wyboru realizowanego języka obcego, najczęściej wybieranym jest język angielski. W przypadku studiów w języku angielskim studenci cudzoziemcy realizują lektorat z języka polskiego, zaś obywatele polscy zajęcia doskonalące język angielski Translation course.

Zgodnie z Regulaminem studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) pisemne prace egzaminacyjne muszą być przechowywane przez rok od daty egzaminu. Pracownicy są zobowiązani do przechowywania innych prac dokumentujących efekty uczenia się minimum do zakończenia sesji egzaminacyjnej następującej po semestrze, w którym realizowany był przedmiot tak, aby w przypadku zakwestionowania przez studenta zasadności odmowy zaliczenia lub otrzymanej oceny możliwy był dostęp do tych materiałów. Regulamin studiów określa ścieżkę odwoławczą w przypadku kwestionowania przez studenta odmowy zaliczenia przedmiotu lub otrzymanej oceny, zarówno w przypadku zaliczeń, jak i egzaminów.

W przypadku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, weryfikacja i ocenianie efektów uczenia się jest realizowane przy wykorzystaniu platformy e-learningowej E-EDU, narzędzi zawartych w pakiecie MS Office 365 lub innych narzędzi udostępnianych przez UW r tak, by zapewnić bezpieczeństwo danych, ale również umożliwić identyfikację studenta.

Przygotowany w 2019 r. przez Biuro Karier monitoring losów absolwentów Wydziału Nauk Społecznych wskazuje, że 82,44% absolwentów WNS, którzy wzięli udział w badaniu miało zatrudnienie, 5,34% pracowało na własny rachunek, a nie pracowało zaledwie 12,21%. Osoby niepracujące nie były bezrobotnymi, ale nie pracowały głównie ze względu na kontynuację nauki czy opieki nad dziećmi. 20,61% absolwentów uznało, że studia przygotowały ich do wejścia na rynek pracy w stopniu wysokim lub bardzo wysokim, a 41,98%, że w stopniu średnim. Można więc wskazać, że pozycja absolwentów na rynku pracy wykazuje osiągnięcie efektów uczenia się na kierunkach

---

⁴ Raporty, wywiady i konferencje, w których praktykanci Politologii w języku angielskich brali aktywny udział: covid-internet.pdf (rodm-wroclaw.pl), www.facebook.com/RODMWroclaw/videos/204721091515312, data dostępu: 01.09.2021, www.facebook.com/RODMWroclaw/videos/204721091515312, data dostępu: 01.09.2021, Censorship around the world: a comparative approach – the examples of Norway, Hungary and China – RODM Wrocław (rodm-wroclaw.pl), data dostępu: 01.09.2021.

realizowanych na WNS, w tym na kierunku Politologia. Dane Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych⁵ dla absolwentów z roku 2019 wskazują, że absolwenci Politologii znajdowali pracę w podobnym czasie co inni absolwenci kierunków społecznych, uzyskiwali wprawdzie niższe wynagrodzenie, ale w ogóle nie dotyczyło ich zjawisko bezrobocia (tabela C.). Wykazuje to, że efekty uczenia się zostały osiągnięte i umożliwiły absolwentom wejście na rynek pracy.

Podkreślić należy, że program studiów politologicznych został uaktualniony w roku 2017, aby zapewnić większą adekwatność do potrzeb rynku pracy. Pozycja absolwentów na rynku pracy budowana jest w znacznie dłuższym okresie, a pracodawcy w swoich opiniach dobrze oceniają nowy program studiów politologicznych i przygotowanie absolwentów do potrzeb rynku pracy.

Tabela C. Dane Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych dla absolwentów z roku 2019

Kierunki studiów	Czas poszukiwania pracy etatowej w mies.*	Wynagrodzenie ogółem brutto**	Bezrobocie***
Politologia I stopnia UW	1,25	2703,7 zł	0%
Kierunki w dziedzinie nauk społecznych I stopnia	1,21	3612,14 zł	5,13%
Politologia II stopnia UW	1,88	1918,74 zł	0%
Kierunki w dziedzinie nauk społecznych II stopnia	1,62	2977,67 zł	3,49%

* Czas poszukiwania pracy etatowej – czas, który przeciętny absolwent, zatrudniony na etacie, potrzebował do znalezienia pracy etatowej

** Wynagrodzenie ogółem brutto – mediana średnich miesięcznych zarobków ze wszystkich źródeł w pierwszym roku po dyplomie

*** Bezrobocie – procent czasu, w którym przeciętny absolwent był bezrobotny w pierwszym roku po dyplomie, 100% oznacza 1 rok

Osiągnięte efekty uczenia się pozwalają absolwentom także na kontynuację edukacji, niestety brak jest pełnych danych umożliwiających monitoring dalszej edukacji studentów. Przeprowadzone przez Instytut Politologii analizy wykazują, że na 47 absolwentów studiów I stopnia z roku 2019/2020, aż 31 osób, a więc 66% kontynuuje studia na Uniwersytecie Wrocławskim, w tym aż 20 osób na studiach II stopnia na kierunkach oferowanych przez Instytut Politologii, głównie na kierunku Politologia. Wykazuje to, że efekty uczenia się osiągnięte na studiach I stopnia są bardzo dobrą bazą do dalszej edukacji, a wybór Instytutu Politologii potwierdza dobrą opinię studentów o Instytucie.

O osiągnięciu efektów uczenia się na studiach II stopnia i nabywaniu wiedzy, umiejętności i kompetencji umożliwiających realizację pracy naukowej świadczą wystąpienia na konferencjach, projekty i publikacje naukowe studentów oraz pozytywne przejście rekrutacji do szkoły doktorskiej. Do osiągnięć naukowych studentów zaliczyć można następujące publikacje:

- Gigola D., *Sociokul'turnye parametry konstruirovaniya obraza Rossii v politicheskom diskurse sovremennoj Pol'shi*, [w:] Skvorcova E., Travin A. (red.) *Rossiya v global'nom mire: novye vyzovy i vozmozhnosti. Sbornik rabot V Vserossijskoj studencheskoj konferencii (s mezhdunarodnym uchastiem)*, 2017, s. 240-249;
- Gigola D., *Specifika pol'skoj politicheskoj kul'tury i eyo vliyanie na konstruirovaniye obraza Rossii*, [w:] *Rossiya v novom geopoliticheskom izmerenii. Materialy VII mezhdunarodnoj molodezhnoj konferencii*, Skifia-print, Petersburg 2016, s. 25-32;

⁵ Ogólnopolski system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, <https://ela.nauka.gov.pl/pl>, data dostępu: 01.09.2021.

- Gigola D., *The image of the Russian authorities in the contemporary Polish political discourse*, Research Repository Saint Petersburg State University, <https://dspace.spbu.ru/handle/11701/11323>, 14.06.2020;
- Krawczyk M., *Konsekwencje i implikacje systemowe sekurytyzacji terroryzmu na gruncie społecznej percepcji zagrożeń*, Centrum Techniki Morskiej, Ośrodek Badawczo-Rozwojowy, Gdańsk 2018;
- Krawczyk M., *Społeczne podłoże rosyjskiej dezinformacji medialnej w Polsce*, [w:] Korneć R., *Polska-Rosja: w obliczu regionalnych wyzwań*, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce 2019, s. 183-195.

Studenci brali aktywny udział w konferencjach wygłaszając referaty na konferencjach realizowanych poza Uniwersytetem Wrocławskim:

- Krawczyk M., VII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Techniczna „Technologie morskie dla Obronności i Bezpieczeństwa”, Gdańsk 2018, referat: *Konsekwencje i implikacje systemowe sekurytyzacji terroryzmu na gruncie społecznej percepcji zagrożeń*;
- Gigola D., Ogólnorosyjska Konferencja Naukowa z Udziałem Międzynarodowym „Rosja w globalnym świecie: nowe wyzwania i możliwości”, Petersburski Uniwersytet Państwowy, 2017, referat: *Socjokulturowe parametry konstruowania obrazu Rosji w dyskursie politycznym we współczesnej Polsce*;
- Gigola D., Międzynarodowa Konferencja Studentów „Rosja w nowym wymiarze geopolitycznym”, Petersburski Uniwersytet Państwowy, 2016, referat: *Specyfika polskiej kultury politycznej i jej wpływ na konstruowanie obrazu Rosji*;
- Bączkiewicz D., „Konferencja 1919-1939-1989. Momenty zwrotne w historii państwa polskiego w XX wieku”, 2019, referat: *Wpływ demobilizacji wojska wielkopolskiego na postawy społeczno-polityczne Wielkopolan w II RP*.

Studenci brali też aktywny udział wygłaszając referaty na konferencjach organizowanych w Instytucie Politologii. W 2019 roku na XVII International Student Conference “Politics & Society in Central and Eastern Europe: Current political thinking in Central and Eastern Europe” referaty wygłosili studenci:

- Oksitycz-Munyawiri A., *The phenomenon of growing female voters support for right-wing populist parties: A feminist critique*;
- Glurjidze T., *The European Union and Ukraine: Political thinking against Russian factor* (student z wymiany z GIPA);
- Kuntchulia R., *Importance and Role of Political Thought in Creating Foreign Policy of CEE Countries* (student z wymiany z GIPA);
- Kavtaradze V., *Political thinking in Central and Eastern Europe after Soviet Union collapse* (student z wymiany z GIPA);
- Abrahamyan S., *eGovernment for Enhancing Democracy and Citizens’ Empowerment* (studentka na wymianie w ramach programu Kirklanda);
- Čepulite A., *Student Clash in the perception on European values between Western Europe and CEE*;
- Charekashvili D., *China—CEE Relations in Political Thinking in CEE* (student z wymiany z GIPA).

W 2019 roku na XVI International Student Conference “Politics & Society in Central and Eastern Europe: Political landscape before the European Elections” referaty wygłosili studenci:

- Čepulytee A., *Rhetoric of multiculturalism in CEE countries and its impact on increase of xenophobia in the region: How will this affect future policies of EU?*;
- Biriukova Y., *Ukrainian elections in 2019 and their influence on EU*;
- Zarzycki-Cautin W., *Euroenthusiasm and Euroscepticism in Poland since the accession to the European Union*;
- Wojciechowski T., *Perception of Polish politicians among adolescents and young adults studying in Wrocław*.

W 2018 roku podczas XV International Student Conference "Politics & Society in Central and Eastern Europe: New Populism in Central and Eastern Europe" referaty wygłosili studenci:

- Oksiutycz-Munyawiri A., *Student Exploring the influence of Polish ethno-nationalism on the international students' perceptions of democracy in Poland*;
- Okropilashvili T., Iakobishvili G., *Media-Populism as a new challenge for democracy* (student z wymiany z GIPA);
- Gudym Y., *The moral, economic, social, legal and cultural assessment of new populism in CEE*;
- Tarasiuk T., *In search of progressive populism. The unrecognised platform of the Self-Defence party in Poland and its relevance today*;
- Zarzycki-Cautin W., *Populist figures in the Visegrád Group: A comparative analysis*;
- Kashynsky O., *Change of the democracy values under influence the values of populism in central and Eastern Europe: A comparative analysis* (student na wymianie w ramach programu Kirklanda).

Również w 2018 roku, podczas XIV International Student Conference "Politics & Society in Central and Eastern Europe: Trust in Political Institutions" swoje referaty zaprezentowali:

- Zarzycki-Cautin W., *Polish Society and Its Uneasy Trust in the EU*;
- Krawczyk M., *Social Perception and Trust to Special and Intelligence Agencies in Poland*;
- Waćławska W., *Average Citizen vs. the Court. Polish citizens' Trust in the Judiciary in the Period of Judicial Reforms (2015-2017)*;
- Wojciechowski T., Mirczewski J., *Wrocław's Adolescents' and Young Adults' Trust in Ideology, Actions and Prominent Members of Polish Political Parties*;
- Sabarth S., *Decreasing Political Trust: A Chance For Better Democracy?*;
- Bárbara S., *The Worldwide Perception of Political Institutions in Poland (2016-2017): Analysis of International Media Reporting*;
- Shea K., *Lustration Policy in Post-Communist Romania: Rebuilding Trust Among Citizens*.

Dodatkowo studentka D. Gigola brała udział w projekcie badawczym: Fengler S., Kreutler M., *Migration coverage in Europe's media. A comparative analysis of coverage in 17 countries*, Frankfurt/Main: Otto Brenner Stiftung⁶.

W roku akademickim 2020/2021 naukę w Kolegium nauk o polityce i administracji w szkole doktorskiej Uniwersytetu Wrocławskiego rozpoczęło troje absolwentów Politologii II stopnia, zaś w roku 2021/2022 dwóch absolwentów.

---

⁶ <https://www.otto-brenner-stiftung.de/wissenschaftsportal/informationsseiten-zu-studien/stumme-migranten-laute-politik-gespaltene-medien/>.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych)

Zajęcia na ocenianym kierunku są prowadzone przede wszystkim przez kadrę Instytutu Politologii, a nieliczne zajęcia – dla zachowania wysokiej jakości kształcenia – są zlecane innym pracownikom w ramach Wydziału Nauk Społecznych UW. Pracownicy Instytutu Politologii są aktywni naukowo we wszystkich subdyscyplinach nauk o polityce i administracji, ale także w naukach o komunikacji społecznej i mediach oraz historii. Na dzień 1 października 2021 roku w Instytucie zatrudnionych jest 48 pracowników badawczo-dydaktycznych, z czego 6 z tytułem profesora (1 osoba na urlopie bezpłatnym od 1.09.2021 r.), 20 ze stopniem doktora habilitowanego oraz 26 osób ze stopniem doktora. Ponadto Instytut zatrudnia 4 pracowników dydaktycznych ze stopniem doktora. W gronie 52 pracowników Instytutu w przeciągu ostatnich pięciu lat jedna osoba uzyskała tytuł profesora, 7 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 4 osoby stopień doktora. Z tego grona 46 osób zadeklarowało prowadzenie badań w 100% w obszarze nauk o polityce i administracji, 4 osoby w 75% (w 25% nauki o komunikacji społecznej i mediach), jedna osoba w 50% (50 % historia), zaś jedna osoba prowadzi badania w obszarze nauk socjologicznych (jednak w najbliższym możliwym terminie zmieni to przypisanie). Dorobek naukowy kadry Instytutu Politologii potwierdzają uzyskiwane awanse naukowe, a także liczne publikacje w prestiżowych wydawnictwach oraz wysoko punktowanych czasopismach naukowych. Spośród ogólnej liczby 52 nauczycieli akademickich 23 prowadzi zajęcia na kierunku Politologia w języku angielskim.

Pracownicy Instytutu prowadzą działalność naukową na wysokim poziomie, a ich osiągnięcia doceniane są także w skali międzynarodowej. Dowodem na to są publikacje, uzyskiwane granty oraz naukowa współpraca z innymi ośrodkami, w tym zagranicznymi. Prowadzone w Instytucie Politologii badania naukowe mają istotny wpływ na doskonalenie procesu dydaktycznego; jego część, zwłaszcza w ramach seminariów licencjackich i magisterskich realizuje koncepcję uczenia się poprzez prowadzenie badań (*research-based learning*). Ważnym impulsem w tym zakresie są również konferencje naukowe z udziałem doktorantów, studentów oraz pracowników Instytutu Politologii, organizowane w każdym semestrze (Politics&Society in Central and Eastern Europe).

Kompetencje kadry naukowej są monitorowane przede wszystkim poprzez analizę ankiet, w których studenci dokonują oceny jakości zajęć, hospitację zajęć przez kierowników Zakładów oraz Dyрекcję Instytutu oraz poprzez ocenę okresową pracowników, realizowaną na podstawie Zarządzenia Nr 16/2020 r. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie zasad dokonywania oceny okresowej, trybu działania komisji oceniających i Uniwersyteckiej Komisji Odwoławczej do Spraw Ocen oraz kryteriów oceny nauczycieli akademickich przeprowadzanej w 2020 roku w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.28.). Zgodnie z jego zapisami i kryteriami ustalonymi przez Wydział Nauk Społecznych na podstawie Uchwały Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 lutego 2014 r. przy dokonywaniu oceny działalności naukowej nauczycieli akademickich uwzględniane są:

- Prace naukowe opublikowane, prace naukowe przyjęte do druku;
- Uzyskane granty badawcze, złożone wnioski grantowe (KBN, europejskie);
- Wygłoszone referaty na konferencjach;
- Kierowanie zespołem badawczym;
- Liczba wypromowanych doktorów;
- Recenzje prac doktorskich, habilitacyjnych, wniosków profesorskich i recenzje dla Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów;
- Udział w komitetach redakcyjnych, redakcje tomów zbiorowych;
- Organizacja konferencji.

Natomiast przy dokonywaniu oceny działalności dydaktycznej brane pod uwagę są następujące informacje:

- Informacje o obciążeniu dydaktycznym;
- Informacje o prowadzonych wykładach (w przypadku pracowników niesamodzielnych);
- Liczba wypromowanych prac magisterskich i licencjackich;
- Opinie studentów na podstawie ankiet.

Kryteria powyższe pozwalają na zatrudnienie kompetentnych pracowników. Warto w tym kontekście dodać, że zatrudnianie wysoko wykwalifikowanych pracowników jest możliwe również dlatego, że o jeden etat w ostatnich konkursach ubiegało się średnio czterech kandydatów, spośród których zatrudniany był ten o najwyższych kwalifikacjach.

Doświadczenie i kwalifikacje pracowników prowadzących zajęcia w roku 2021/2022 są szczegółowo zaprezentowane w załączniku 1.4.

Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich

Obsada zajęć dydaktycznych jest tworzona na podstawie stosownych regulacji ogólnouczelnianych. Zakres obowiązków nauczycieli akademickich, w tym wymiar pensum dydaktycznego dla poszczególnych grup pracowników i stanowisk określa Regulamin pracy UWr (z. 2.8.26.). Natomiast zasady organizacji procesu dydaktycznego, w tym planowanie i rozliczanie obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich reguluje Zarządzenie nr 79/2019 Rektora UWr (z. 2.8.22.). Roczne pensum dydaktyczne dla nauczycieli akademickich UWr wynosi odpowiednio 180 godzin dla profesorów, 240 godzin dla pozostałych pracowników, w tym profesorów UWr, i 360 godzin dla starszych wykładowców. Słuchacze studium doktoranckiego zobowiązani są do realizacji zajęć dydaktycznych w wymiarze maksymalnie 90 godzin w roku, natomiast uczestnicy Szkoły Doktorskiej w wymiarze maksymalnie 60 godzin.

Zajęcia dydaktyczne są przydzielane z uwzględnieniem nie tylko równomiernego obciążenia pracowników, ale przede wszystkim zapewnienia wysokiej jakości kształcenia. Dobór obsady jest związany ze specyficznym obszarem działalności badawczej pracownika w dyscyplinie nauk o polityce i administracji. Dodatkowo brane są pod uwagę opinie studentów wyrażone w ankietach. W kontekście zapewnienia osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej istotą jest obsada seminariów dyplomowych. W przypadku seminariów licencjackich studenci wybierają prowadzących spośród grona pracowników specjalizujących się w danym obszarze wiedzy właściwym dla realizowanej przez studentów specjalności. W odniesieniu do seminariów magisterskich studenci wybierają promotora z grona wszystkich samodzielnych pracowników Instytutu. Takie rozwiązanie jest jednym z wyznaczników uelastycznienia i zindywidualizowania procesu nauczania na studiach II stopnia.

Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalnością dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Wysoką jakość kształcenia zapewnia się w szczególności na etapie przygotowywania przez studentów prac dyplomowych. Opieka nad wykonaniem prac dyplomowych powierzana jest głównie samodzielnym nauczycielom akademickim z dużym dorobkiem naukowym lub też, za zgodą dziekana, aktywnie działającym naukowo pracownikom naukowo-dydaktycznym z tytułem doktora. Opieka promotora przyjmuje charakter relacji uczeń – mistrz, co umożliwia nabywanie przez dyplomanta specjalistycznej wiedzy i zaawansowanych umiejętności praktycznych oraz kompetencji pożądanых w działalności badawczej bezpośrednio w aktywnym naukowo środowisku, pod okiem doświadczonego nauczyciela akademickiego. Realizowane tematy prac dyplomowych, zwłaszcza prac magisterskich, odzwierciedlają obszary bieżącej aktywności badawczej pracowników.

W ramach wybranych przedmiotów studenci w toku kształcenia metod oraz technik badawczych, a także poprawnego wnioskowania, realizują pod kierunkiem prowadzącego swoje małe

projekty badawcze. Rezultatami tych badań studenci mogą się dzielić w toku organizowanej w każdym semestrze konferencji „Politics and Society in Central and Eastern Europe”.

Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Wysoką jakość rekrutowanej kadry badawczo-dydaktycznej zapewnia przyjęcie Kryteriów wydziałowych zatrudnienia nauczycieli akademickich na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego w dyscyplinie nauki o polityce i administracji (Kryteria wydziałowe; z. 2.8.29.), zgodnie z którymi kandydatom na stanowisko nauczyciela akademickiego stawiane są następujące wymagania:

- Posiadanie co najmniej stopnia doktora nauk humanistycznych lub społecznych w zakresie nauki o polityce lub nauk o polityce i administracji lub stopnia z innej dyscypliny naukowej w ramach dziedziny nauk społecznych lub dziedziny nauk humanistycznych oraz dorobku z zakresu nauki o polityce i administracji. Preferowany będzie dorobek z zakresu nauk o polityce i administracji odpowiadający kierunkom badań realizowanych w jednostce, w której ogłoszony został konkurs;
- Znaczący dorobek naukowy z zakresu nauk o polityce i administracji obejmujący publikacje z wykazu czasopism, recenzowanych materiałów z konferencji i wydawnictw znajdujących się na listach MNiSW i MEiN;
- Znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym prowadzenie zajęć w tym języku, udokumentowane odpowiednim certyfikatem językowym lub doświadczeniem współpracy międzynarodowej, pełnieniem funkcji wymagającej znajomości języka angielskiego lub potwierdzonym doświadczeniem w prowadzeniu zajęć w języku angielskim;
- Doświadczenie w pozyskiwaniu środków finansowych na prowadzenie działalności naukowej lub uczestnictwo w projektach badawczych, jako kierownik lub uczestnik/wykonawca.

Zgodnie z zarządzeniem Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego Nr 154/2020 z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury konkursowej oraz Regulaminu działania komisji konkursowych ds. zatrudniania nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.35.), komisje konkursowe działające na poszczególnych wydziałach uczelni zostały poszerzone o reprezentantów innych wydziałów. W przypadku Wydziału Nauk Społecznych są to przedstawiciele Wydziału Filologicznego i Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska. W ramach procedury konkursowej komisja wskazuje 3 finalistów konkursu. Wskazane osoby są następnie opiniowane przez Radę Instytutu, Radę Dyscypliny Naukowej i Radę Wydziału, w pracach której biorą udział przedstawiciele samorządu studenckiego z głosem stanowiącym.

W odniesieniu do aktywności dydaktycznej nauczycieli akademickich w Instytucie Politologii, podstawowymi narzędziami oceny ich pracy są hospitacje oraz ankiety ewaluacyjne wypełniane przez studentów w systemie USOS na koniec każdego semestru. Wnioski z hospitacji oraz ankiet ewaluacyjnych są prezentowane pracownikom i stanowią element mobilizowania kadry do podnoszenia swoich kompetencji dydaktycznych.

System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Pracownicy Instytutu Politologii mają możliwość i są zachęceni przez władze Instytutu oraz Wydziału do uczestniczenia w licznych kursach podnoszących kompetencje w obszarze dydaktyki. Są to przede wszystkim przedsięwzięcia skierowane do wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Szczególnie duża liczba kursów była oferowana w ramach Zintegrowanych Programów Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego I i II, realizowanych odpowiednio w latach 2018-2022 i 2019-2023. Oba programy są współfinansowane przez Unię

Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jedno z zadań programów obejmuje realizację działań podnoszących kompetencje dydaktyczne kadr uczelni w zakresie umiejętności dydaktycznych i informatycznych (przykładem konkretnych działań podejmowanych w ramach tego zadania są dwusemestralne kursy języka angielskiego Academic English dla kadry dydaktycznej UWr, prowadzone nieodpłatnie przez doświadczonych lektorów Studium Intensywnej Nauki Języka Angielskiego UWr lub kursy dotyczące statystyki („Analiza statystyczna w badaniach społecznych”), ale także zajęcia prowadzone przez pracowników Centrum Kształcenia na Odległość UWr. Wśród przykładowych kursów można wymienić: „Szkolenie MS Teams”, „Platforma Moodle dla początkujących”, „Dydaktyka i metodyka e-learningu”, „Power Point dla zaawansowanych”. W kursach wzięło udział kilkunastu pracowników Instytutu Politologii UWr.

W ramach szkoleń dofinansowywanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego był realizowany w latach 2017-2019 projekt *Dobra Kadra*, w ramach którego pracownicy UWr mogli się również ubiegać o udział w kursach dotyczących, np. innowacyjnych metod pracy ze studentami z niepełnosprawnościami i zaburzeniami psychicznymi.

Władze Wydziału Nauk Społecznych i działające w ramach Instytutu Politologii Centrum Badań Ilościowych były również inicjatorami szkoleń z zakresu wykorzystania programu R w badaniach oraz dydaktyce. Na przełomie 2020 oraz 2021 Centrum Badań Ilościowych zorganizowało 36 – godzinny cykl szkoleń składający się z trzech bloków tematycznych: „Wprowadzenie do R”, „Regresja liniowa w programie R”, „Regresja logistyczna w programie R”. Szkolenia były prowadzone przez doświadczonych badaczy (dr M. Kotnarowski z Instytutu Filozofii i Socjologii PAN oraz dr W. Witkowski z Instytutu Filologii Angielskiej UWr), którzy na co dzień w swej pracy posługując się metodami statystycznymi korzystają z programu R. W szkoleniach wzięło udział kilkunastu pracowników Instytutu Politologii.

Z inicjatywy władz WNS w listopadzie 2020 r. zostało przeprowadzone szkolenie z wykorzystania programu MAXQDA, stworzonego na potrzeby jakościowych metod badawczych. Szkolenie w wymiarze 10 h było prowadzone przez dr J. Trzcinską z Instytutu Politologii, profesjonalną trenerkę MAXQDA. W szkoleniu wzięło udział kilkunastu pracowników Instytutu Politologii.

Instytut Politologii współuczestniczył wraz z Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych/oddział we Wrocławiu oraz Towarzystwem Edukacji Obywatelskiej w organizacji w listopadzie 2018 r. kursu „Wprowadzenie do metod ilościowych w badaniach politologicznych”, prowadzonego przez dr M. Kotnarowskiego. W szkoleniu wzięło udział kilkunastu pracowników Instytutu Politologii.

W maju 2018 zorganizowano w Instytucie Politologii, również przy współudziale PTNP/o Wrocław, a także Instytutu Analiz Społecznych Quantum szkolenie „Wykorzystanie internetowych narzędzi analitycznych w pracy badacza”, które poprowadził dr B. Łódzki, obecnie zatrudniony w Instytucie Studiów Międzynarodowych UWr. W szkoleniu wzięło udział kilku pracowników Instytutu Politologii. Pojedyncze osoby brały też udział w następujących kursach organizowanych przez Uniwersytet Wrocławski:

- Intensywny specjalistyczny kurs językowy w ramach programu NAWA „Welcome to Poland”, organizator BWM UWr., 09-10.2020;
- „Innowacyjne technologie edukacyjne” w ramach programu *Dobra Kadra* (listopad 2018);
- „Projektowanie kursu e-learningowego typu blended”, organizowane przez Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Wrocławskiego.

W konsekwencji pandemii Covid-19 i przejścia na nauczanie zdalne, UWr zapewnił wsparcie pracownikom prowadzącym zajęcia w postaci regularnych webinarów oraz dodatkowych szkoleń z obsługi platformy e-learningowej E-EDU oraz narzędzi pakietu Office 365. W szkoleniach tych brało udział kilkudziesięciu pracowników Instytutu Politologii.

W ramach systemu rozwoju naukowego Instytut Politologii promował wśród swych pracowników udział w szkoleniach współorganizowanych przed dr. hab. P. Żukiewicza, prof. UWr, w

ramach seminariów szkoleniowych on-line „Laboratorium Doskonałości Nauk o Polityce”. W formule tej odbyły się następujące szkolenia:

- „Jak wykorzystać granty na początku kariery akademickiej?” (prelegenci - dr hab. T. Kamiński, prof. UŁ; mgr K. Matuszczyk), 17.03.2021;
- „Gdzie? Za co? Po co? Rola wyjazdów zagranicznych w budowaniu kariery naukowej” (prelegentki: dr K. Borońska-Hryniewiecka; dr hab. M. Sus), 14.04.2021;
- „Nigdy nie jest za późno na grant, ale trzeba mieć dobrą strategię. Pozyskiwanie środków na badania z NCN” (prelegenci: dr hab. M. Duszczyk; dr hab. A. Pacześniak, prof. UWr), 21.04.2021;
- „Między punktami a rzeczywistym prestiżem naukowym – jaką międzynarodową strategię publikacyjną przyjąć?” (prelegentki: dr hab. A. Maatsch, prof. UWr; dr hab. M. Sus), 12.05.2021;
- „Jak możemy się ścigać z najlepszymi? Pozyskiwanie i realizacja grantów międzynarodowych” (prelegentki: dr hab. P. Matusz, prof. UWr, dr M. Pachocka), 09.06.2021.

Ze szkoleń w ramach Laboratorium skorzystało kilkoro pracowników Instytutu Politologii.

Władze Instytutu Politologii oraz Wydziału Nauk Społecznych promują również rozwój naukowych swoich pracowników – od poprzedniej ewaluacji programowej 11 doktorów uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 5 doktorom habilitowanym został nadany tytuł profesora.

W systemie motywowania pracowników najistotniejszą rolę pełnią nagrody Rektora za wybitne osiągnięcia dydaktyczne, tj. istotne w skali kraju innowacyjne przedsięwzięcia zwiększające znacznie atrakcyjność Uniwersytetu jako miejsca studiów. Nagrody Rektora są wręczane pracownikom w dniu Święta Uniwersytetu Wrocławskiego (15 listopada). Kwestia ta jest uregulowana Zarządzeniem nr 157/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego (z. 2.8.27.). Obecnie na UWr jest realizowane zadanie „Usługa polegająca na szczegółowej analizie zasobów ludzkich oraz opracowanie systemu wynagradzania, motywowania i oceniania pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego”, które przyczyni się do wypracowania nowego systemu motywowania pracowników.

Spełnienie reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Na kierunku Politologia, studia I i II stopnia, nie jest prowadzone kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku

Studenci kierunku Politologia korzystają zarówno z ogólnouniwersyteckiej bazy dydaktycznej i naukowej, zlokalizowanej w kilku punktach we Wrocławiu, jak również z infrastruktury samego Instytutu Politologii oraz Wydziału Nauk Społecznych, zlokalizowanej przy ulicy Koszarowej 3 we Wrocławiu.

Jeśli chodzi o bazę ogólnouniwersytecką, to w przypadku kierunku Politologia mowa przede wszystkim o jej komponentach takich, jak:

- Biblioteka Główna Uniwersytetu Wrocławskiego, mieszcząca się przy ulicy F. Joliot-Curie 12 we Wrocławiu;
- Obiekty sportowe Uniwersytetu Wrocławskiego mieszczące się przy ulicy Z. Przesmyckiego 10 we Wrocławiu (hale sportowe, siłownia, ścianka wspinaczkowa itp.), gdzie odbywa się większość zajęć wychowania fizycznego (niektóre, jak np. pływanie, tenis ziemny czy jazda konna, odbywają się na obiektach poza terenem UWr).

Studenci obcokrajowcy studiujący w języku angielskim odbywają natomiast lektoraty języka polskiego w obiektach Szkoły Języka Polskiego i Kultury dla Cudzoziemców przy pl. Nankiera 15 we Wrocławiu.

Większość zajęć z języków obcych dla studentów kierunku Politologia odbywa się w obiektach Wydziału Nauk Społecznych. Część studentów uczestniczy w tych zajęciach w obiektach Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych przy pl. Nankiera 2/3 we Wrocławiu.

Zasadnicza część procesu kształcenia na kierunku Politologia odbywa się w obiektach Wydziału Nauk Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem budynku Instytutu Politologii. Kampus Wydziału Nauk Społecznych jest miejscem oferującym wszystkie podstawowe funkcjonalności, co z pewnością jest bardzo wygodne dla studentów. Znajdują się tutaj siedziby wszystkich jednostek Wydziału, Biblioteka WNS, Dziekanat oraz infrastruktura dodatkowa (obszerny parking, punkt ksero, obiekty gastronomiczne). Infrastruktura Wydziału i Instytutu są relatywnie nowe, w ostatnich latach były także częściowo modernizowane (np. zamontowano schodofaz gąsienicowy w każdym budynku i poprawiano stan parkingu oraz sieci ciepłowniczej i wodno-kanalizacyjnej). W ostatnich latach poprawił się też, po części na skutek działań uczelni, dostęp do kampusu środkami komunikacji miejskiej (przede wszystkim poprzez przedłużenie trasy linii autobusowej pośpiesznej A do ul. Koszarowej). W okresie pandemii Covid-19 dokonano dodatkowych inwestycji w infrastrukturę kampusu (dodanie stanowisk do mierzenia temperatury i dezynfekcji rąk, montaż sprzętu służącego prowadzeniu zajęć w formie hybrydowej).

Budynek Instytutu Politologii ma powierzchnię użytkową 5581 m². Posiada 30 sal dydaktycznych o powierzchni od 41m² do 148,4m² i liczbie miejsc w przedziale od 25 do 189 (w sumie 1565 miejsc) (z. 2.6.). Część z nich ma charakter sal multimedialnych, wyposażonych (w różnym stopniu) w ekrany projekcyjne, system nagłośnienia, system sterowania A/V, odtwarzacze DVD/VHS, wizualizery (służące do prezentacji materiałów na ekranie projektora multimedialnego), projektory multimedialne oraz komputery. 9 sal wyposażonych jest w komputery (stacjonarne lub przenośne), w pozostałych salach używane są komputery przenośne dostępne na życzenie. 21 sal wyposażonych jest w projektory multimedialne, w pozostałych salach używane są projektory przenośne, również dostępne na życzenie.

Do dyspozycji pracowników jest 39 pokoi (o powierzchni od 13,6m² do 40,4m²), co oznacza, że z jednego pokoju korzysta średnio mniej niż 2 pracowników (z. 2.6.). Stwarza to dogodne warunki dla pracy własnej pracowników oraz odbywania przez nich konsultacji ze studentami. Oprócz tego jeden pokój służy Towarzystwu Edukacji Obywatelskiej, a jeden pokój jest pokojem socjalnym.

Korytarze wyposażone są w miejsca siedzące, pozwalające studentom na komfortowe oczekiwanie na zajęcia. W kilku miejscach na korytarzach znajdują się też stoły, pozwalające studentom na wspólną pracę lub spożywanie drobnych posiłków.

Instytut Politologii posiada salę fokusową/studyjną służącą do prowadzenia badań fokusowych (m.in. w ramach zajęć na specjalności Marketing polityczny) lub warsztatów radiowych (m.in. w ramach zajęć na specjalności Media i dziennikarstwo). Na wyposażeniu sali fokusowej pozostają kamery, system nagłośnienia i system rejestracji dźwięku, sala wewnątrz przedzielona jest szkłem fenickim.

Na parterze budynku znajdują się pomieszczenia dla działalności gastronomicznej, na dwóch kondygnacjach umieszczone zostały automaty z napojami ciepłymi, zimnymi oraz przekąskami. Na parterze budynku znajduje się również szatnia czynna 7 dni w tygodniu. W budynku sąsiadującym z Instytutem Politologii, na parterze znajduje się również ogólnodostępny punkt ksero.

Studenci, w ramach pracy własnej oraz w czasie pomiędzy zajęciami mogą korzystać z kampusu Wydziału Nauk Społecznych. Biblioteka WNS służy przestronną czytelnią, w której studenci mogą pracować w ciszy, korzystając ze zbiorów czytelni, woluminów udostępnianych na miejscu, a także komputerów z dostępem do Internetu i baz danych. W budynku Instytutu Politologii do dyspozycji studentów pozostaje pracownia komputerowa, dostępna z wyłączeniem godzin realizowanych tam zajęć. Na korytarzach na piętrze II oraz III we wnękach ustawione są ławki ze stołami, które są idealnym miejscem do pracy i rekreacji dla grup studentów. Studenci, w ramach realizacji prac pod nadzorem pracowników Instytutu, mogą skorzystać z sal ćwiczeniowych, wykładowych i całego zaplecza technicznego.

W ramach Instytutu Politologii od lat 80. XX wieku funkcjonuje archiwum dokumentacji życia politycznego (pokój 125). Obecnie opiekę nad nim sprawuje mgr Marlena Piotrowska. Gromadzone od ponad 30 lat przez Instytut Politologii UW r zbiory mają charakter unikatowy. Zgromadzona dokumentacja życia politycznego ma dwoisty charakter: z jednej strony są to materiały środowisk i organizacji należących do opozycji antysystemowej w okresie PRL, z drugiej podmiotów władzy i legalnie działających organizacji politycznych. Główny zbiór stanowią dokumenty i materiały wydawane przez partie, organizacje, stowarzyszenia, instytucje, związane z ich działalnością polityczną po roku 1989. Posiadają one różnorodną formę: programów, statutów, uchwał, apeli, materiałów kongresowych, listów otwartych, indywidualnych wystąpień działaczy, materiałów propagandowych. Część z nich ma charakter ulotny, nie jest archiwizowana nawet przez same partie. Gromadzone są także niektóre biuletyny wewnętrzne tych organizacji.

Sz szczególnie dokładnie dokumentowane są wszelkie kampanie wyborcze. Dokumentacja jest gromadzona w teczkach. W sumie, w 1506 teczkach, znajduje się ponad 150 tysięcy dokumentów, zapisanych pod 20009 sygnaturami. Wszystkie dokumenty są skatalogowane. Istnieje kilka rodzajów katalogów kartkowych, opierających się na zasadach bibliotecznych, zakładanych stosownie do zmieniających się wraz z upływającym czasem potrzeb i zainteresowań pracowników naukowych i studentów, nie tylko politologii. Dysponujemy następującymi katalogami:

- Katalogi rzeczowo-podmiotowe (1. partie, stowarzyszenia, organizacje (układ alfabetyczny), 2. wybory i referenda (układ chronologiczny i alfabetyczny): wybory parlamentarne, wybory prezydenckie, wybory samorządowe, wybory do Parlamentu Europejskiego, referenda, 3. c. stan wojenny, 4. obrady Okrągłego Stołu, 5. NSZZ Solidarność, 6. związki zawodowe, 7. instytucje, 8. zagadnienia tematyczne);
- Katalog alfabetyczny;
- Katalog czasopism (1. czasopisma wydawane w latach 80. XX wieku (czasopisma i biuletyny oficjalne i podziemne), 2. czasopisma wydawane po 1989 r. (biuletyny partii i stowarzyszeń));
- Katalogi rzeczowe zbioru fotografii;
- Katalogi materiałów audiowizualnych (od 1989 do czasów obecnych).

Studenci Instytutu Politologii mają możliwość korzystania z tych zasobów 5 dni w tygodniu w godzinach 8.00-15.30. Zasoby prezentowane są również często goszczącym w Instytucie licealistom oraz studentom zagranicznym przebywającym na wymianie w Instytucie Politologii. Zbiory archiwum

wykorzystywane są przez studentów przy rozmaitych projektach (np. w oparciu o zbiór plakatów z lat 80. XX wieku studenci przygotowali aranżację sali seminaryjnej w Instytucie – zwanej „Magdalenką”) oraz podczas przygotowywania prac zaliczeniowych, licencjackich i magisterskich. Ze zbiorów korzystają również pracownicy naukowcy, także z pozawrocławskich ośrodków naukowych. Kilkukrotnie ze zbiorów korzystali także badacze zagraniczni.

Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Zajęcia na kierunku politologia zasadniczo nie są prowadzone w instytucjach poza uczelnią. Jedynym wyjątkiem są tutaj praktyki studentów studiów licencjackich prowadzonych w języku angielski. Instytucje partnerskie Instytutu Politologii, w których studenci ci najczęściej odbywają praktyki (np. Kolegium Europy Wschodniej, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej czy Punkt Informacyjny Unii Europejskiej we Wrocławiu) gwarantują studentom w pełni wyposażone miejsca pracy oraz dostęp do niezbędnych narzędzi pracy (np. narzędzia informatyczne). W przypadku innych miejsc praktyk infrastruktura i wyposażenie instytucji są sprawdzane przez Koordynatora Praktyk.

Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz stopień jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Procesy nauczania na kierunku Politologia oraz działalność i komunikacja naukowa w Instytucie Politologii wspierane są przez ogólnouniwersyteckie, ale także wydziałowe oraz instytutowe zasoby technologii informacyjno-komunikacyjnej.

Jednostkami ogólnouniwersyteckimi wspomagającymi dostęp i standardy funkcjonowania technologii informacyjno-komunikacyjnej są: Dział Usług Informatycznych oraz Dział Informatycznych Systemów Obsługi Studiów. Dział Usług Informatycznych nadzoruje procesy związane z oprogramowaniem oraz infrastrukturą teleinformatyczną. Prowadzi również helpdesk, pozwalający studentom i pracownikom na zgłaszanie problemów z tego zakresu. Dział Informatycznych Systemów Obsługi Studiów zajmuje się natomiast obsługą systemu USOS i jego komponentów (typu Archiwum Prac Dyplomowych).

Wsparciem IT pracowników i studentów Instytutu Politologii zajmuje się natomiast Sekcja Informatyczna Wydziału Nauk Społecznych UWr, ulokowana w budynku Biblioteki WNS.

Pracownia Komputerowa Instytutu Politologii wyposażona jest w 26 jednostek PC z dostępem do Internetu, posiadających wielojęzyczny system dostępowy, w tym jedną jednostkę przystosowaną do obsługi osób niedowidzących i niepełnosprawnych. Jak już wspomniano, studenci mogą z niej korzystać w ramach pracy własnej.

Na terenie Instytutu Politologii działa bezprzewodowa sieć internetowa europejskiego projektu Eduroam, umożliwiająca studentom i pracownikom również dostęp do sieci bezprzewodowej w zagranicznych uczelniach europejskich, bez konieczności ponownego instalowania oprogramowania i logowania się. Eduroam działa na danych dostępowych do MS Office 365. Dostęp do pakietu MS Office 365 zarządzanego przez Uniwersytet Wrocławski posiada każdy pracownik i student przez cały okres pracy czy studiów. Dostępna jest również otwarta sieć bezprzewodowa dla gości Instytutu Politologii. Studenci mają możliwość korzystania z skanerów umieszczonych na korytarzach. Skanowane materiały mogą być przesyłane na adres email lub zgrywane bezpośrednio na podłączoną pamięć USB.

Prowadzący zajęcia i studenci korzystać mogą z narzędzi zawartych w pakiecie MS Office 365 oraz platformy e-learningowej E-EDU. Obie grupy użytkowników mogą liczyć na wsparcie wspomnianego już Centrum Kształcenia na Odległość UWr, organizującego szkolenia w zakresie korzystania z tych platform.

W ramach licencji wykupionych przez Wydział Nauk Społecznych UWr studenci i pracownicy Instytutu mogą korzystać z oprogramowania statystycznego SPSS.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanego do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Dostęp do sal dydaktycznych na poszczególnych piętrach budynku Instytutu Politologii dla osób niepełnosprawnych zapewnia winda. Urządzenia higieniczno-sanitarne w Instytucie i na całym Wydziale również zostały odpowiednio przystosowane. Pracownia komputerowa dostosowana jest dla osób niepełnosprawnych poprzez instalację łazika schodowego. Pracownia ta wyposażona jest też w jednostkę PC z dostępem do Internetu, przystosowaną do obsługi osób niedowidzących i niepełnosprawnych.

Budynek Biblioteki wydziałowej jest zaprojektowany w sposób przyjazny dla użytkowników z niepełnosprawnościami. Mają oni pełny dostęp do zbiorów dzięki przestrzennie zaprojektowanej czytelnicy, klatce schodowej i windom. Posiada przystosowane toalety, tabliczki na drzwiach z opisami w systemie Braille'a, w czytelnicy znajduje się stanowisko komputerowe dla osób niedowidzących.

System biblioteczno-informacyjny uczelni

Pracownicy naukowcy oraz studenci kierunku Politologia korzystać mogą z zasobów wspomnianej już Głównej Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego oraz bibliotek poszczególnych jednostek UWr, w szczególności zaś: Biblioteki Instytutu Historii, Biblioteki Instytutów Psychologii i Pedagogiki, Biblioteki Wydziału Prawa oraz Biblioteki Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Jednocześnie na mocy porozumienia podpisanego przez biblioteki uczelni publicznych we Wrocławiu, mogą korzystać ze zbiorów bibliotecznych w innych uczelniach na podstawie ważnej legitymacji studenckiej. Podkreślić należy, że dla maksymalnego ułatwienia procedur karta biblioteczna uruchamiana jest na elektronicznej legitymacji studenckiej. Student zapisuje się do biblioteki w Bibliotece Uniwersyteckiej lub Bibliotece WNS, a po uruchomieniu konta może korzystać ze wszystkich bibliotek UWr bez konieczności dodatkowego zapisu czy zgłoszenia. Dla studentów dostępna jest również sieć bibliotek miejskich. Student posiadający Wrocławską Kartę Miejską UrbanCard może aktywować na niej kartę biblioteczną Miejskiej Biblioteki Publicznej.

Od grudnia 2019 r. Biblioteka Uniwersytecka funkcjonuje w nowym budynku przy ul. Fryderyka Joliot-Curie 12, gdzie po przeprowadzkach zostały scalone w jednym miejscu: kompletny księgozbiór Biblioteki (zbiory ogólne i zbiory specjalne) oraz wszystkie jej zespoły funkcjonalne. Budynek zaprojektowano w formie dwóch zwartych brył: części głównej biblioteki, przeznaczonej na: agendy udostępniania, magazyny zbiorów ogólnych i na pracownię opracowywania zbiorów nowych oraz części - przeznaczonej na: agendy udostępniania, magazyny i pracownię zbiorów specjalnych. Rozwiązania funkcjonalne zakładają możliwość elastycznego przekształcania - w przyszłości - struktury wewnętrznej budynku. Podstawowe zespoły funkcjonalne obiektu to:

- Przechowywanie zbiorów: druków nowych ok. 4 000 000 woluminów w części głównej oraz ok. 500 000 – w części zbiorów specjalnych (z. 2.6.);
- Udostępnianie zbiorów: informatorium, katalogi, czytelnice, wypożyczalnia, magazyny z wolnym dostępem do półek, czytelnice indywidualne;
- Zespół dydaktyczno-konferencyjny: sale audytorijne, wykładowe i seminaryjne, ekspozycja zbiorów: muzeum biblioteki i sala wystawowa;
- Oddziały podstawowe: gromadzenia, opracowania, konserwacji itp.;
- Oddziały pomocnicze: administracja, techniczny, ochrony i inne.

Pracownicy naukowcy oraz studenci kierunku Politologia korzystają jednak przede wszystkim z Biblioteki wydziałowej usytuowanej na terenie kampusu. Biblioteka Wydziału Nauk Społecznych została utworzona 1 października 2000 r. i jest jedyną na Dolnym Śląsku biblioteką specjalistyczną z zakresu nauk społecznych. Posiada ponad sto tysięcy woluminów wydawnictw zwartych i ponad dwadzieścia trzy tysiące woluminów wydawnictw ciągłych. Mieści się w trzykondygnacyjnym budynku, o łącznej powierzchni 2153 m². Znajduje się tu: czytelnica główna (85 stanowisk do korzystania na miejscu), czytelnica naukowa (12 stanowisk), a także wypożyczalnia miejscowa i zamiejscowa oraz magazyny biblioteczne. Budynek przystosowany jest dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, co opisane jest już w punkcie poprzednim.

W Bibliotece WNS zatrudnionych jest 8 osób. Pracownicy biblioteki prowadzą zajęcia z przysposobienia bibliotecznego dla studentów pierwszego roku studiów na kierunku Politologia.

Bogata oferta Biblioteki gwarantuje wysoką dostępność zbiorów zarówno na miejscu, jak i zdalnie. W skład tradycyjnych jej zbiorów wchodzi (stan na koniec roku 2020):

- Około 103 043 woluminów książek;
- 127 tytułów czasopism w 23 567 woluminach;
- 428 zbiorów specjalnych;
- 93 prenumerowane czasopisma (65 krajowych i 28 zagranicznych) (z. 2.6.).

Biblioteka udostępnia druki na miejscu, w czytelni oraz wypożycza na zewnątrz. Od roku 2005 funkcjonuje też system zamówień elektronicznych do wypożyczalni, zaś w roku 2007 dodano taką usługę do czytelni. Od roku 2012 oferta ta rozszerzona została o bazę czasopism, które obecnie można zamawiać przez Internet.

Zasoby Biblioteki obejmują tematycznie publikacje z szeroko rozumianej dziedziny nauk społecznych i humanistycznych: filozofii, politologii, stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa, socjologii, w zakresie kierunków kształcenia na Wydziale, jak też z uzupełniających dziedzin wiedzy. Zbiory są w 60% opracowane komputerowo i są widoczne w katalogu komputerowym z oznaczeniem NSp lub FLS przed sygnaturą. Katalog komputerowy jest prowadzony od 2005 r., kiedy to Biblioteka przystąpiła do komputerowego systemu bibliotecznego VTLs (obecnie VIRTUA). Stworzony w Stanach Zjednoczonych skupia na jednej platformie naukowe biblioteki z całego świata. Dzięki niemu udostępniane zbiory można przeglądać przez Internet i tą drogą zamawiać. Obecnie stanowi część wspólnego Narodowego Katalogu – NUKAT. Czytelnia wyposażona jest w komputery z bezpośrednim dostępem do sieci. Biblioteka dysponuje również dostępem do Internetu w systemie bezprzewodowym.

Czytelnia główna i naukowa (agendy o największej liczbie odwiedzin) są czynne sześć dni w tygodniu w trybie dwuzmianowym. Umożliwia to dostęp do korzystania ze zbiorów także studentom studiów niestacjonarnych. Pracownicy naukowci i studenci mają do dyspozycji około 9 tys. woluminów w wolnym dostępie (znajdują się tu liczne polskie czasopisma, znaczna część czasopism zagranicznych oraz książki ze wszystkich dziedzin kształcenia na Wydziale).

Biblioteka przystosowana jest także do potrzeb studentów obcojęzycznych oferując:

- Szeroki zbiór książek obcojęzycznych (głównie w językach: angielskim, niemieckim, rosyjskim i francuskim);
- Liczne czasopisma obcojęzyczne;
- Wydzieloną część zbiorów czytelni z książkami anglojęzycznymi;
- Bazę czasopism obcojęzycznych dostępnych w formie on-line;
- Zajęcia z przysposobienia bibliotecznego w języku angielskim.

Do dyspozycji osób korzystających jest 12 komputerów oraz liczne tytuły bieżących czasopism polskich, jak i zagranicznych. Tradycyjne zbiory biblioteczne uzupełnione są przez zasoby elektroniczne, pełnotekstowe bazy polskie oraz zagraniczne. Na terenie Wydziału udostępnia je zdalnie, obejmująca wszystkie budynki Wydziału, lokalna sieć wydziałowa. Dostęp jest zagwarantowany wszystkim pracownikom i studentom Wydziału po zalogowaniu się na swoje konto. Pełna informacja o tych zasobach znajduje się na stronie internetowej Biblioteki

Studenci i pracownicy mają dostęp – zarówno w sieci Wydziałowej, jak i spoza niej (dzięki hasłom otrzymanym w Bibliotece) – do 1162 woluminów e-książek zamieszczonych w IBUK-u. W sieci uniwersyteckiej jest dostęp do różnych baz pełnotekstowych, bibliograficznych, statystycznych, faktograficznych i multimedialnych. Najważniejsze z nich to bazy wielod dziedzinowe udostępniane w ramach licencji krajowej (SpringerLink, ScienceDirect, Scopus, EBSCOhost, Wiley-Blackwell, Web of Knowledge, SAGE) oraz bazy specjalistyczne kupowane w ramach 50% dofinansowania Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (np. JSTOR, ProQuest Central, ProQuest Dissertation and Theses). Część baz kupują wspólnie poszczególne Wydziały UW, na przykład WNS współfinansuje bazę JSTOR. Poprzez sieć uniwersytecką użytkownicy mają dostęp do 77 637 tytułów zagranicznych czasopism elektronicznych. Użytkownicy mają dostęp spoza sieci do licencjonowanych elektronicznych zasobów

informacyjnych przez serwer Proxy, poprzez unikalny login i hasło dostępu. Biblioteka tworzy własną Bibliotekę Cyfrową Wydziału Nauk Społecznych wchodzącą jako kolekcja do Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Prace pracowników, doktorantów i studentów Wydziału są umieszczane w Repozytorium Uniwersytetu Wrocławskiego. Figurują osobno jako kolekcja Wydziału Nauk Społecznych.

Pracownicy Biblioteki współtworzą bazę publikacji pracowników i doktorantów Uniwersytetu Wrocławskiego. Opracowują opisy publikacji pracowników. Obecnie są przygotowywane opisy publikacji pracowników Wydziału do Polskiej Bibliografii Naukowej (PBN) za lata 2017-2021.

Pracownicy Biblioteki prowadzą liczne szkolenia adresowane do różnych grup studentów. Przedmiotem szkoleń są, oprócz zasad korzystania z systemu VIRTUA, prezentacja dostępnych baz bibliograficznych i pełno tekstowych.

Biblioteka przygotowuje liczne wydarzenia wspierające życie naukowe Wydziału, wystawy, spotkania. Corocznie organizowana jest wystawa książek naukowych z najbardziej prestiżowych wydawnictw zagranicznych.

Biblioteka angażuje się na też rzecz środowiska organizując wystawy malarstwa. Bibliotekę odwiedzają liczni goście wydziałowi, krajowi i zagraniczni, którzy często korzystają z jej zbiorów.

Obecnie w strukturze Biblioteki działa Sekcja Informacji Naukowej i Bibliometrii. SINiB wchodzi w skład Biblioteki WNS i jest jednostką organizacyjną prowadzącą działalność naukową, szkoleniową i usługową na potrzeby WNS. Biblioteka WNS wraz z SINiB tworzą system biblioteczno-informacyjny WNS, pełniący funkcję ogólnodostępnej Biblioteki naukowej oraz centrum dokumentacji i informacji naukowej. Do zadań Sekcji należy:

- Gromadzenie i opracowania informacji o dorobku naukowym pracowników i doktorantów;
- Rejestracja publikacji pracowników i doktorantów w bazie BU;
- Przygotowanie publikacji do importu do Polskiej Bibliografii Naukowej;
- Przygotowanie zestawień bibliograficzno-bibliometrycznych;
- Obliczanie wskaźników parametrycznych na podstawie dorobku;
- Redagowanie strony domowej Biblioteki;
- Obsługa Biblioteki Cyfrowej WNS i Repozytorium WNS we współpracy z BU;
- Budowanie strategii publikacji – wyboru miejsca publikowania, informowanie o zmianach w polityce naukowej, związanych z oceną parametryczną;
- Prowadzenie szkoleń dla studentów, doktorantów i pracowników w zakresie korzystania z baz bibliograficznych i bibliometrycznych;
- Wykonywanie analiz bibliometrycznych dla pracowników, na potrzeby postępowań awansowych (dane bibliograficzne publikacji, liczba punktów, liczba cytowań, Impact Factor, indeks H.).

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Posiadana infrastruktura oraz baza techniczna pozwalają na prowadzenie wszystkich rodzajów kursów wynikających z oferty dydaktycznej Instytutu. Dotyczy to również nauczania zdalnego, które wdrażane było w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 oraz w całym roku akademickim 2020/2021. Poczynione zostały także przygotowania do uruchomienia hybrydowych form nauczania, które jednak nie były wprowadzane w życie (w efekcie decyzji podejmowanych na poziomie uniwersyteckim).

Istniejąca baza dydaktyczna i naukowa podlega standardowym procedurom monitoringu wymaganym przepisami prawa (typu kontrola przeciwpożarowa). Okresowo dokonywane są przez odpowiednie jednostki uczelniane także kontrole stanu wyposażenia i jego kompletności (spis z natury). Elementem wpływu pracowników i studentów w tym zakresie jest możliwość zgłaszania wniosków o doposażenie lub modernizację poszczególnych pomieszczeń. Obecnie prowadzone są np.

przygotowania do montażu dodatkowych elementów, mających służyć osobom niedowidzącym, studiującym w kampusie na ul. Koszarowej.

Elementem wpływu pracowników i studentów na ofertę biblioteczną jest możliwość zgłaszania przez obie zainteresowane grupy zapotrzebowania na zakup konkretnych pozycji bibliograficznych, dostępu do czasopism czy też baz danych. Dzięki temu Biblioteka dysponuje w istotnym stopniu literaturą obecną w sylabusach przedmiotów oferowanych w ramach studiów na kierunku Politologia.

Spełnienie reguł i wymagań w zakresie infrastruktury dydaktycznej i naukowej, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Na kierunku Politologia, studia I i II stopnia, nie jest prowadzone kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Analizując relacje Instytutu Politologii z jego otoczeniem społeczno-gospodarczym należy podkreślić, że są one niejako naturalne ze względu na charakter dyscypliny nauki o polityce i administracji. Oceniając formy tej współpracy należy wskazać na kilka podstawowych grup interesariuszy zewnętrznych, z którymi w oparciu o mniej lub bardziej zinstytucjonalizowane formy współpracy kooperują pracownicy Instytutu. Są to:

- Instytucje naukowe;
- Instytucje edukacyjne;
- Instytucje publiczne (np. samorządy terytorialne, administracja rządowa);
- Organizacje pozarządowe;
- Podmioty komercyjne.

Efektom różnorodnych form współpracy są między innymi: wspólne przedsięwzięcia o charakterze naukowym, popularno-naukowym, edukacyjnym, doradczym i eksperckim, popularyzatorskim i kulturalnym.

W pierwszym przypadku należy podkreślić, że Instytut Politologii naukowo współpracuje, m.in. z: Wydziałem Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Wydziałem Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydziałem Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, Wydziałem Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Wydziałem Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódzkiego, Instytutem Nauk Politycznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Instytutem Politologii i Europeistyki Uniwersytetu Szczecińskiego, Instytutem Politologii Uniwersytetu Gdańskiego, Instytutem Politologii Uniwersytetu w Zielonej Górze, Wydziałem Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu w Bydgoszczy, Instytutem Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. Współpraca ta materializuje się w postaci wspólnych przedsięwzięć naukowych (konferencje i wydawnictwa), a także poprzez udział pracowników Instytutu Politologii w pracach redakcji wielu polskich i zagranicznych periodyków i wydawnictw naukowych. W tym kontekście można wymienić należy między innymi: dr K. Borońska-Hryniewiecka „Cuadernos Europeos de Deusto”, prof. dr hab. M. Dymarski „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska” – „Sectio Balcaniensis et Carpathiensis” i „Studia Środkowoeuropejskie i Bałkanistyczne PAU”, prof. dr hab. J. Fras „Central European Journal of Communication” i „Wrocławskie Studia Politologiczne”, dr J. Koziarska „Political Preferences”, dr M. Zieliński „Polish Political Science Yearbook”, dr hab. P. Żukiewicz, prof. UW, „Polish Political Science Yearbook”, dr A. Moroska-Bonkiewicz „Rocznik Bezpieczeństwa Międzynarodowego”, dr K. Kobielska „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne”; prof. dr hab. R. Alberski „Political Preferences”, „Polish Political Science Yearbook”; prof. dr hab. B. Dobek-Ostrowska „Central European Journal of Communication”, „Peter Lang Edition Series: Studies in Communication and Politics”, dr A. Ferens „Społeczności Lokalne. Studia Interdyscyplinarne”.

Kolejnym obszarem relacji Instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest współdziałanie pracowników Instytutu Politologii z sektorem publicznym i organizacjami pozarządowymi. W tym zakresie w ostatnich latach współpracowali oni między innymi z jednostkami organizacyjnymi prokuratury i sądami powszechnymi jako biegli oraz jako doradcy i eksperci ze Starostwem Powiatowym w Wałbrzychu, Urzędem Gminy Wińsko, Dolnośląskim Urzędem Marszałkowskim we Wrocławiu, wałbrzyską delegaturą Najwyższej Izby Kontroli, Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej, Fundacją Dom Pokoju, Fundacją Krzyżowa, Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych, Polskim Towarzystwem Komunikacji Społecznej, Polskim Towarzystwem Polityki Społecznej, Dolnośląską Federacją Organizacji Pozarządowych, Wrocławskim Centrum Rozwoju

Spółecznego, Brzeskim Stowarzyszeniem Chorych Na SM, Fundacją Food ThinkThank, EkoCentrum – Fundacją Ekorozwoju we Wrocławiu, Fundacją Znacznie Więcej – Stara Piekarnia we Wrocławiu, Stowarzyszeniem Żółty Parasol we Wrocławiu, Stowarzyszeniem 3Sektor we Wrocławiu, Fundacją Dom Pokoju we Wrocławiu, Stowarzyszeniem Tratwa oraz związanymi z nim Pracownią Projektów Międzykulturowych Zajezdnia oraz Centrum Kultury Akademickiej i Inicjatyw Lokalnych Czasoprzestrzeń, Stowarzyszeniem Semper Avanti we Wrocławiu, Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej, Stowarzyszeniem Przyjaźni Polsko-Uzbeckiej „Dustlik”. Jednym z przykładów takiej aktywności jest działalność dr. P. Nowakowskiego, który pełnił rolę eksperta w projekcie „Ewaluacja ex-ante projektu Dolnośląskiej Strategii Innowacji 2030”, realizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Jego zadanie polegało na analizie i ocenie strategii. Z kolei dr K. Zalas-Kamińska jest współautorką raportu Grupy Zagranica (stowarzyszenie polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych we współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną oraz edukację globalną) poświęconego polskiej współpracy rozwojowej, w tym: analizie ilości i jakości działań pomocowych podjętych przez Polskę w 2019 oraz studium współpracy na rzecz krajów rozwijających się w kontekście pandemii Covid-19. Warto także wspomnieć o dr K. Borońskiej-Hryniewieckiej, dr. hab. A. Domagale i dr A. Florczak, którzy są członkami Team Europe Polska, zespołu ekspertów Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej.

W ramach scharakteryzowanej powyżej współpracy studenci Instytutu mogli także angażować się w różne projekty i uczestniczyć w ciekawych tematycznie spotkaniach, np.

- Zbieranie nakrętek dla Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla dzieci – akcja ciągła od 2014;
- Spotkanie „Parlamenty narodowe a przyszłość integracji europejskiej” z udziałem dr K. Borońskiej-Hryniewieckiej, dr M. Witkowskiej i dr hab. K. Ujazdowskiego (2021);
- Zorganizowana wspólnie z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej we Wrocławiu debata z udziałem studentów Instytutu pt. „Censorship around the world: a comparative approach-the examples of Norway, Hungary and China” (2021);
- Cykl spotkań organizowanych wspólnie z Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych „Granice Polityki”. W ramach pierwszego uczestnicy mogli porozmawiać z dr. P. Witkowskim o jego najnowszej książce: „Laboratorium Przemocy. Polityczna historia Romów”. Bohaterem drugiego był R. Rak laureat Nagrody Literackiej „Nike” z 2020 r., a przedmiotem dyskusji jego „Baśń o węzowym sercu...” w kontekście rozważań Czy granice polityki obejmują baśnie i mity? Jak przeszłość kształtuje polską kulturę polityczną (2021);
- Seminarium naukowe „Inwestycje społeczne jako odpowiedź na prognozowane wyzwania rozwojowe regionu Dolnego Śląska”. W ramach seminarium, jego uczestnicy tworzyli scenariusze rozwoju przyszłości dla wybranych grup społecznych z Dolnego Śląska, z uwzględnieniem wpływu aktualnych trendów społecznych na ich sytuację osobistą, rodzinną, zawodową i społeczną, w perspektywie najbliższych 10 lat. Podczas warsztatu wykorzystana była metoda foresight (2018);
- Dyskusja (w języku angielskim) o edukacji medialnej oraz kompetencjach informacyjnych i medialnych. W jej ramach uczestnicy projektu „Media and Information Literacy & Innovative Teaching Methods Laboratory” prezentowali swoje opinie na temat grup docelowych edukacji medialnej, jej specyfiki oraz problemów w jej wdrażaniu w różnych krajach (2018);
- „Kollywood: polityka w służbie kina czy kino w służbie polityki” połączona z projekcją filmu „Uriyadi” i prelekcją B. Czarnotty (2017);
- „Human rights in practice: Who are the Rohingya people from Myanmar”, spotkanie z Dyrektorką Women Peace Network – A. Wai Wai Nu (2017);
- Osiem grzechów głównych Rzeczypospolitej-dwa lata później, panel z udziałem prof. A. Antoszewskiego, prof. J. Hausnera, dr hab. S. Mazurą (2017).

Kolejnym obszarem jest współpraca Instytutu z instytucjami edukacyjnymi. Należy tutaj wspomnieć o jej kilku wymiarach. Pierwszym jest przejęcie przez Instytut Politologii od 2020 r. roli współorganizatora okręgowej edycji Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym. Drugim jest współdziałanie pracowników i studentów Instytutu Politologii w organizacji Dolnośląskiego Festiwalu

Nauki. W 2019 roku podczas festiwalu pracownicy, studenci i doktoranci Instytutu zaprezentowali między innymi następujące warsztaty: „Podróżnik w czasie poznaje PRL” (dr Małgorzata Alberska, mgr Patrycja Ściebior-Jońska), „2+2=5t, czyli jak zbudować efektywny zespół” (mgr Marlena Piotrowska), „Tworzenie koalicji-gra negocjacyjna” (mgr Marlena Piotrowska, Maciej Duda), „Patriotyzm w czasie pokoju czyli savoir vivre patriotycznego zachowania” (dr Małgorzata Alberska, mgr Patrycja Ściebior-Jońska), „Polonia i Polacy w świecie” (dr Małgorzata Alberska). Natomiast w roku ubiegłym ze względu na epidemię COVID wiele zapowiadanych warsztatów się nie odbyło, dlatego też jedynym przedsięwzięciem przygotowanym przez pracowników Instytutu był wykład dr Małgorzaty Alberskiej „Problemy demograficzne Polski i Europy”. W tym roku, w ramach DFN pracownicy Instytutu zaprezentują między innymi następujące wystąpienia: dr Katarzyna Zalas-Kamińska „Dlaczego i jak Polacy pomagają ludziom w słabiej rozwiniętych częściach świata?”, mgr Marlena Piotrowska „Język kampanii wyborczej” i „Satyra polityczna”, dr hab. Barbara Rogowska „Funkcje polityczne oficjalnych kalendarzy obrzędowych wybranych państw europejskich”, dr Małgorzata Alberska „Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce i ich prawa”.

W ramach trzeciego wymiaru Instytut Politologii wraz z Instytutem Historii UW i Okręgową Komisją Egzaminacyjną we Wrocławiu organizuje konferencje metodyczne dla nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie. Wspomniane konferencje odbywają się naprzemiennie w siedzibie Instytutu Politologii i Instytutu Historii.

Wreszcie w ramach czwartego wymiaru w oparciu o stosowne umowy lub też słabiej zinstytucjonalizowane formy kooperacji, Instytut współpracuje bezpośrednio z poniższymi jednostkami szkolnictwa powszechnego:

- I Liceum Ogólnokształcące im. Jarosława Iwaszkiewicza w Namysłowie;
- I Liceum Ogólnokształcące im. Jędrzeja Śniadeckiego w Dzierżoniowie;
- I Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Oleśnicy;
- II Liceum Ogólnokształcące im. Ks. Jana Twardowskiego w Oleśnicy;
- II Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika z Oddziałami Dwujęzycznymi i Międzynarodowymi w Lesznie;
- II Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Reymonta w Ostrowie Wielkopolskim;
- III Liceum Ogólnokształcące im. M. Skłodowskiej-Curie w Świdnicy;
- III Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Wałbrzychu;
- Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza w Nowej Rudzie;
- Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Sycowie;
- Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Jagiełły w Ząbkowicach Śląskich;
- Liceum Ogólnokształcące nr XII im. Bolesława Chrobrego we Wrocławiu;
- II Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Wałbrzychu;
- Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Sycowie;
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 5 we Wrocławiu;
- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2, im. Cypriana Kamila Norwida w Jeleniej Górze;
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Lubaniu;
- Zespół Szkół Mechanicznych im. Mikołaja Kopernika w Świdnicy;
- Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym;
- Społeczna Szkoła Podstawowa MTE w Milanówku;
- Zespół Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym;
- Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy;
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Oławie;
- Gimnazjalno-Licealny Zespół Szkół w Wołczynie (obecnie: Zespół Szkół w Wołczynie);
- Szkoła Podstawowa nr 82 we Wrocławiu im. Budowniczych Wrocławia.

W ramach tej współpracy, w ostatnich latach pracownicy, doktoranci i studenci Instytutu przeprowadzili zajęcia i warsztaty poświęcone między innymi: referendum lokalnemu, budowaniu

zespołu, stereotypom w postrzeganiu innych ludzi, językowi polityki, konfliktom etnicznym, zarządzaniu projektem. Kompletna lista jest dostępna w załączniku 2.1.25.

Obszarem ostatnim jest współpraca Instytutu Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego z podmiotami gospodarczymi. Istotne znaczenia ma w tym zakresie współpraca z podmiotami, których menadżerami lub pracownikami są absolwenci Instytutu tworzący w chwili obecnej krąg „Przyjaciół Instytutu Politologii”, który aktualnie jest w procesie formalizacji w Stowarzyszenie Absolwentów Instytutu Politologii UWr. Niestety zgodnie z obecnie obowiązującym statutem Uniwersytetu Wrocławskiego niemożliwe jest zinstytucjonalizowanie takiej współpracy w postaci np. Rady Interesariuszy na poziomie Instytutu.

W ramach wspomnianej współpracy, ma miejsce przede wszystkim wymiana opinii na temat programów kształcenia, promocji, sponsoringu i wsparcia eksperckiego. Instytut w takiej roli współpracuje między innymi z dr T. Chmielewskim (Dyrektor Operacyjny w firmie informatycznej Clearcode S.A), T. Alberskim (prezes) i A. Potarzycką-Szczerbą (Team-leader) z Agencji public relations Komunikacja Plus Sp. z o.o., T. Rybakiem (Menager w agencji marketingowej MARTIN&JACOB sp. z.o.o), T. Dudą (Redaktor Naczelny Radia Rodzina we Wrocławiu), K. Balawejderem (Prezes MPK we Wrocławiu).

W ramach współpracy z tymi podmiotami pracownicy Instytutu angażują się również w projekty o mieszanym badawczo-biznesowym charakterze. Przykładem takiej aktywności jest realizacja przez dr hab. M. Jacuńskiego, prof. UWr, projektów: „Wzrost konkurencyjności firmy poprzez transfer wiedzy w zakresie wielopłaszczyznowej analizy sieciowej relacji społecznych i rynkowych w Internecie metodą social network analysis (SNA)” we współpracy z agencją PR Komunikacja Plus sp. z o.o., jako programu stażowego w ramach Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej organizowanego przez Gminę Wrocław oraz „Szkoleniowa sieć wiedzy i praktyki” – udoskonalenie oferty wyspecjalizowanych usług doradczo-szkoleniowych dla pracowników sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) w oparciu o współpracę nauki i biznesu” realizowany z Dolnośląską Agencją Współpracy Gospodarczej w ramach Miejskiego Programu Wsparcia Partnerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki oraz Sektora Aktywności Gospodarczej organizowanego przez Gminę Wrocław. Ponadto dr P. Barczyszyn-Madziarz i dr M. Kuś uczestniczyli w roli ekspertów w przygotowaniu raportu Europejskiej Grupy Regulatorów ds. audiowizualnych usług medialnych (European Regulators Group for Audiovisual Media Services, ERGA) zatytułowanego „Improving Media Literacy Campaigns on Disinformation”. Wspomniany już dr P. Nowakowski był koordynatorem międzynarodowego projektu SMETHOD⁷, realizowanego w ramach Horyzontu 2020. W jego ramach interdyscyplinarny zespół badawczy przygotował nową metodologię segmentacji MŚP dla celów polityki innowacyjnej. Oprócz czynników ekonomicznych SMETHOD uwzględnił także aspekty społeczne i kulturowe, umożliwiając dopasowanie polityki innowacyjnej do specyfiki danych regionów.

Warto także wspomnieć o innych formach takiej współpracy, której przejawem jest wymiana doświadczeń oraz działalność doradcza lub szkoleniowa realizowana przez wykładowców na zlecenie firm zewnętrznych. Przykładem takiego działania jest między innymi współpraca dr A. Ferensa z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (ARAW), dr hab. M. Makuch z Grupą BST sp. z o.o., dr K. Błaszczynskiego z firmą NAVIGO, dr M. Wichłacz z Kancelarią Mediacyjną „Primum Consensus” D. Fedorowskiej i Kancelarią Mediacyjną M. Cetry.

W kontekście współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym należy przywołać także liczne wypowiedzi pracowników Instytutu dla mediów, w tym między innymi dla: TVP Wrocław, TVN, Telewizji Trwam, TOK FM, Gazety Wyborczej, Forbes’a. W miarę możliwości technicznych wypowiedzi te są anonsowane lub przywoływane w mediach społecznościowych Instytutu, przede wszystkim na profilu facebook Instytutu Politologii UWr. Istotnym aspektem wskazanej wyżej współpracy jest kształtowanie relacji z potencjalnymi pracodawcami i dostarczanie studentom informacji dotyczących

---

⁷ SMETHOD, www.smethod.org, data dostępu: 01.09.2021.

wymogów rynku pracy. Analizując ten aspekt kształtowania relacji Instytutu z otoczeniem społeczno-gospodarczym, należy podkreślić, że z racji ograniczonych zasobów Instytut w znacznym stopniu korzysta z instytucjonalnych form wsparcia dla studentów oferowanych przez Biuro Karier, np. Targów Pracy i Praktyk oraz Programu Mentoringowego dla Studentów UW. Poza tym, w Instytucie podejmowane są jednak ograniczone działania, głównie o charakterze spotkań z potencjalnymi pracodawcami lub też specjalistami zajmującymi się rynkiem pracy. Spotkania tego typu Instytut organizuje samodzielnie lub we współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Przykładami takich działań są m.in:

- Spotkanie z trenerem interpersonalnym Krzysztofem Liegmannem „Me, My Passion & Talent” (wraz z Architektami Umysłu) (2016);
- Spotkanie z byłym ambasadorem RP w Iraku i Arabii Saudyjskiej Krzysztofem Płomińskim „Zawód Dyplomata” (wraz z Europejską Akademią Dyplomacji) (2017);
- Spotkanie z przedstawicielami Transatlantic Future Leaders Forum (TFLF), fundacji mentoringowej, której celem jest wsparcie zdolnych i utalentowanych studentów uniwersyteckich, między innymi poświęcone stażom w biurach prawodawców w Waszyngtonie i Londynie (2018);
- Sesja „Rynkowe wcielenie politologa” w ramach konferencji jubileuszowej Instytutu Politologii. W jej ramach studenci mogli się spotkać z absolwentami Politologii, którzy osiągnęli sukces zawodowy w branżach IT, public relations i marketingu (2019).

W tym kontekście należy także wspomnieć o kierowanych do naszych studentów ofertach staży np. z firmy McKinsey&Company.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, ocena i doskonalenie form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Analizując zakres współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, należy zauważyć, że Instytut Politologii prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Prowadząc proces zmiany programu studiów politologicznych w latach 2016-2017, a następnie jego ewaluacji Dyrekcja Instytutu zdecydowała się na konsultacje z trzema grupami interesariuszy. Po pierwsze, byli to studenci kierunku. W ich przypadku propozycje zmian zostały przekazane starostom lat, którzy przekazali je zainteresowanym studentom, a oni następnie mogli swoje opinie przekazywać drogą mailową Zastępcy Dyrektora Instytutu ds. Nauczania dr hab. L. Sobkowiakowi, prof. UW. Po zakończeniu procesu reformy istotnym kanałem informowania i partycypowania studentów w procesie zarządzania dydaktyką w Instytucie Politologii są stałe kontakty Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania dr hab. D. Moroń, prof. UW ze studentami. Warto podkreślić, że taka praktyka spotkała się z bardzo pozytywną reakcją ze strony studentów, w rezultacie czego dr hab. D. Moroń, prof. UW, w 2020 r. otrzymała ich głosami nagrodę Akademickiego Radia LUZ. Drugą grupą są pracownicy Instytutu. W ich przypadku, po przekazaniu wstępnej propozycji kierunków zmian odbyło się zebranie pracowników, ponadto mogli oni, podobnie jak studenci, przekazywać swoje opinie i propozycje drogą mailową. Natomiast w ramach ewaluacji realizacji programu mogą oni na ręce Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania dr hab. D. Moroń, prof. UW składać propozycje zmian w programie. Są one następnie przedmiotem wstępnej analizy ze strony członków Dyrekcji i Zespołu ds. Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii i po uzyskaniu akceptacji przedstawiane Radzie Instytutu. Rada składająca się z samodzielnych pracowników badawczo-dydaktycznych, czterech przedstawicieli niesamodzielnych pracowników i jednego przedstawiciela pracowników administracji podejmuje w takich sprawach decyzje, które są następnie przedmiotem obrad kolejnych organów kolegialnych na poziomie Wydziału. W przeciągu ostatnich trzech lat takich zmian z inicjatywy pracowników dokonano trzykrotnie. Ostatnia grupa to interesariusze zewnętrzni, głównie absolwenci Instytutu, którzy z racji współpracy z naszą jednostką służą swoją wiedzą i doświadczeniem. W tym gronie są wspomniani wcześniej: dr T. Chmielewski (Dyrektor Operacyjny w firmie informatycznej Clearcode S.A), T. Alberski (Prezes) i A. Potarzycka-

Szczerba (Team-leader) z Agencji public relations Komunikacja Plus Sp. z o.o., T. Rybak (Menager w agencji marketingowej MARTIN&JACOB sp. z.o.o), T. Duda (Redaktor Naczelny Radia Rodzina we Wrocławiu) oraz K. Balawejder (Prezes MPK we Wrocławiu). W przypadku tych osób mają miejsce zarówno formalne, jak i nieformalne konsultacje dotyczące treści i konstrukcji programów kształcenia, staży dla naszych studentów, wspólnych przedsięwzięć naukowych i popularyzatorskich. W określonych przypadkach owocem takich konsultacji są opinie pisemne. Do roku 2018 w Instytucie Politologii funkcjonowała Rada Interesariuszy, jednak ze względu na zmiany ustawowe i statutowe jej działalność ustała. W chwili obecnej prowadzone są prace nad jej reaktywacją. W dniu 16 września br. odbyło się pierwsze spotkanie z udziałem 11 absolwentów Instytutu, którzy wyrazili chęć współpracy. W spotkaniu brali udział między innymi: Prezes MPK we Wrocławiu, Burmistrz Kątów Wrocławskich, Prezes Dolnośląskiej Agencji Współpracy Gospodarczej, Redaktor Naczelny Radia Rodzina, Prezes Dolnośląskiego Instytutu Studiów Energetycznych, Wiceprezes MPWiK we Wrocławiu.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

Analizując charakter relacji Instytutu Politologii z otoczeniem społeczno-gospodarczym, należy podkreślić, że pandemia Covid-19 w znaczny sposób ograniczyła te kontakty, co było widoczne szczególnie w trakcie semestru letniego roku akademickiego 2019/2020 i w semestrze zimowym roku akademickiego 2020/2021.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie procesów kształcenia stanowi jeden z kluczowych elementów działalności Instytutu Politologii. Powinno ono jednak być widziane w szerszym zakresie działań internacjonalizacyjnych, podejmowanych w Instytucie w sposób stały i konsekwentny od kilkunastu lat. W ramach działań w tym zakresie Instytut Politologii realizuje liczne inicjatywy w zakresie:

- Rozwoju oferty edukacyjnej w języku angielskim;
- Aktywnej realizacji programów mobilności studentów oraz kadry badawczo–dydaktycznej (Erasmus+, CEEPUS, umowy bilateralne i inne);
- Wspierania międzynarodowych przedsięwzięć badawczych i publikacji oraz międzynarodowych kontaktów pracowników Instytutu;
- Zwiększania widoczności Instytutu na arenie międzynarodowej.

Instytut Politologii prowadzi na kierunku Politologia studia w języku angielskim – na poziomie magisterskim od roku 2008/2009, zaś na poziomie licencjackim od semestru letniego roku akademickiego 2012/2013. W ramach rozwoju istniejącej oferty studiów w języku angielskim w roku 2015 powołane zostały dwie nowe specjalności na studiach licencjackich – Global Security oraz Europe in the World. Wraz z powołanymi wcześniej specjalnościami Comparative Politics oraz Media and Politics daje to cztery specjalności do wyboru dla studentów. W przypadku studiów magisterskich w ofercie są trzy specjalności: Central and East European Studies, Public Policy oraz Political Communication. Na poziomie magisterskim prowadzony jest także program podwójnego dyplomu we współpracy z Georgian Institute of Public Affairs z Tbilisi (specjalności: Public Administration oraz Democracy and Development in Europe and Caucasus). W jego ramach podwójny dyplom uzyskało dotąd około 20 osób.

W ramach aktywnej realizacji programów mobilności studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej prowadzone są działania związane z wyjazdami studentów i pracowników własnych, jak również z przyjmowaniem studentów i pracowników z uczelni partnerskich. Szczególnie w tym drugim wymiarze Instytut Politologii należy do najaktywniejszych jednostek Uniwersytetu Wrocławskiego, przyjmując corocznie kilkudziesięciu studentów oraz kilkunastu pracowników uczelni zagranicznych. Rok 2020 i 2021 przyniosły spadek tych liczb, związany z pandemią Covid-19. Dotyczy to w szczególności mobilności pracowników (przyjazdy i wyjazdy). Należy jednak uznać, że jest to trend przejściowy, związany wyłącznie z sytuacją epidemiczną. Potwierdzają to już w pewnej mierze wstępne statystyki dotyczące planowanych mobilności pracowników i studentów w roku akademickim 2021/2022.

W przypadku programu Erasmus+ Instytut Politologii posiada obecnie (według stanu na 1 września 2021 r.) podpisanych 67 umów z 64 uniwersytetami zagranicznymi z kilkunastu krajów członkowskich UE oraz z kilku krajów stowarzyszonych. Wyjazdy studentów i pracowników promowane są przez Dyрекcję Instytutu (podczas zebrań z poszczególnymi latami studiów) oraz przez osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne, zarówno w języku polskim, jak i angielskim. W ramach programu Erasmus+ Instytut Politologii zawarł umowy z następującymi uczelniami:

- Université Libre de Bruxelles (Belgia);
- Sofia University “St. Kliment Ohridski” (Bułgaria);
- New Bulgarian University (Bułgaria);
- University of Zagreb (Chorwacja);
- Dag Hammarskjöld University College of International Relations and Diplomacy (Chorwacja);
- Masarykova Univerzita (Czechy);
- University of West Bohemia (Czechy);
- Metropolitan University Prague (Czechy);
- University of Hradec Kralove (Czechy);
- University of Tartu (Estonia);;

- Université du Droit et de la Sante (Lille II) (Francja);
- Université Catholique de Lille (Francja);
- Audencia Nantes - Ecole de Management (Francja);
- Institut d' Etudes Politiques de Toulouse (Francja);
- Université de Rennes I(Francja);
- Université Catholique de Lille (Francja);
- Science Po Aix-en-Provence (Francja);
- Universidad Carlos III de Madrid (Hiszpania);
- Universidad Católica San Antonio de Murcia (Hiszpania);
- Universidad de Vigo (Hiszpania);
- Universidad Rey Juan Carlos (Hiszpania);
- Universidad de Granada (Hiszpania);
- Vytauto Didžiojo Universitetas (Litwa);
- Kauno Technologijos Universitetas (Litwa);
- University of Latvia (Łotwa);
- St. Cyril and Methodius University (Macedonia);
- Freie Universität Berlin (Niemcy);
- Humboldt - University, Berlin (Niemcy);
- Ruhr – Universität Bochum (Niemcy);
- Rheinische Friedrich - Wilhelms Universität Bonn (Niemcy);
- Technische Universität Dresden (Niemcy);
- Heinrich – Heine – Universität Düsseldorf (Niemcy);
- Johann Wolfgang Goethe Universität Frankfurt am Main (Niemcy);
- Technische Universität Dortmund(Niemcy);
- Universität Koblenz – Landau (Niemcy);
- Johannes – Gutenberg – Universität Mainz (Niemcy);
- Universität Mannheim (Niemcy);
- University of Oslo (Norwegia);
- University of Lillehammer (Norwegia);
- Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias (Portugalia);
- University of Bucharest (Rumunia);
- Universitatea Babeş Bolyai Cluj-Napoca (Rumunia);
- Andrei Saguna University (Rumunia);
- University of Klaipeda (Litwa);
- Comenius University in Bratislava (Słowacja);
- Matej Bel University in Banská Bystrica (Słowacja);
- University of Trnava (Słowacja);
- Univerza v Ljubljani (Słowenia);
- Helmut - Schmidt - Universität (Niemcy);
- Middle East Technical University (Turcja);
- Yeditepe University (Turcja);
- Mardin Artuklu University (Turcja);
- Central European University (Węgry);
- Szeged University (Węgry);
- Budapesti Corvinus Egyetem (Węgry);
- University of Dundee (Wielka Brytania);
- University of Bologna (Włochy);
- University of Florence (Włochy);
- University of Genova (Włochy);

- University of Pisa (Włochy);
- Sodertorn University (Szwecja);
- Pecs University (Węgry);
- Julius - Maximilians - Universität, Würzburg (Niemcy);
- Georg-August Universität Göttingen (Niemcy).

Istnieje także możliwość uczestnictwa w programie Erasmus+ dla państw Partnerstwa Wschodniego. Instytut Politologii ma w tym przypadku podpisane umowy bilateralne z:

- L.N. Gumilyov Eurasian National University (Kazachstan);
- Ivan Franko National University of Lviv (Ukraina);
- Georgian Institute of Public Affairs (Gruzja).

W przypadku środkowoeuropejskiego programu wymiany akademickiej CEEPUS Instytut Politologii należy do dwóch sieci, skupiających uczelnie z kilkunastu państw Europy Środkowej oraz Bałkanów. Uczelnie zagraniczne, z którymi Instytut współpracuje w ramach programu CEEPUS „International CEEPUS Network of Administration, Economics and Organizational Sciences”, to:

- University of Ljubljana (Słowenia);
- Mendel University in Brno (Czechy);
- University of Zagreb (Chorwacja);
- University of Rijeka (Chorwacja);
- University of Split (Chorwacja);
- University St. Kliment Ohridski – Bitola (Macedonia);
- University of Bucharest (Rumunia);
- Matej Bel University Banská Bystrica (Słowacja);
- University of Belgrade (Serbia).

Uczelnie zagraniczne, z którymi Instytut współpracuje w ramach programu CEEPUS „Ethics and Politics in the European Context”, to:

- University of Vienna (Austria);
- Charles University in Prague (Czechy);
- University St. Kliment Ohridski Bitola (Macedonia);
- University of Bucharest (Rumunia);
- Babes Bolyai University of Cluj-Napoca (Rumunia);
- Lucian Blaga University of Sibiu (Rumunia);
- University of Trnava (Słowacja);
- University of Belgrade (Serbia);
- Catholic University in Ružomberok (Słowacja);
- University of Ljubljana (Słowenia);
- Corvinus University of Budapest (Węgry);
- Catholic University Our Lady of Good Counsel in Tirana (Albania).

Poza tym studenci mogą także uczestniczyć w programie wymiany pomiędzy UW i uczelniami w USA (ISEP). Instytut Politologii i jego pracownicy (jako opiekunowie poszczególnych studentów) uczestniczą także w realizacji programów stypendialnych L. Kirklanda i Młodzi Naukowcy.

Stworzone na bazie relacji bilateralnych relacje pogłębiane są poprzez inicjatywy takie, jak:

- Szkoła Letnia Demokracji (Summer School on Democracy), organizowana corocznie od 2013 r., przy wsparciu agencji CEEPUS i Erasmus+, z udziałem studentów i wykładowców z uczelni partnerskich;
- Wizyty wykładowców zagranicznych, np. w ramach wrocławskiego programu miejskiego *Visiting professors* (Wrocławskie Centrum Akademickie) lub we współpracy z *Academia Europea – Wrocław Hub*.

W efekcie tych działań studenci – przede wszystkim studiów anglojęzycznych, ale także polskojęzycznych – mają możliwość regularnego kontaktu z badaczami z wielu krajów i z wynikami ich najnowszych badań. Uzyskują w ten sposób dostęp do unikatowych źródeł informacji.

W ramach wspierania międzynarodowych przedsięwzięć badawczych, publikacji i międzynarodowych kontaktów pracowników Instytutu, uruchomiony został instytutowy program wsparcia tłumaczeń oraz proofreadingu dla pracowników chcących publikować za granicą, w szczególności w renomowanych czasopismach i wydawnictwach. Instytut opłaca także składkę członkowską w European Consortium for Political Research (ECPR), dzięki czemu pracownicy i studenci mogą uczestniczyć w organizowanych przez ECPR wydarzeniach (konferencje, szkoły letnie) na preferencyjnych warunkach.

W ramach zwiększania widoczności Instytutu na arenie międzynarodowej, w ostatnich latach prowadzone były działania mające na celu promocję Instytutu Politologii jako wiodącego ośrodka badań politologicznych w regionie i na całym kontynencie. Ważnymi elementami tej strategii było goszczenie dorocznej konferencji Central European Political Science Association (CEPSA) w roku 2017, ale przede wszystkim organizacja we Wrocławiu dorocznej konferencji European Consortium for Political Research (ECPR) we wrześniu 2019 r. Konferencja ECPR jest największym wydarzeniem politologicznym w Europie (ponad 1500 uczestników), z udziałem nie tylko badaczy z kontynentu, ale także z innych części świata. Instytut Politologii został bardzo dobrze oceniony za organizację tego wydarzenia, zarówno przez władze ECPR, jak i przez uczestników wydarzenia.

Efektom tych działań są coraz liczniejsze w ostatnich latach publikacje pracowników Instytutu w wiodących periodykach o zasięgu europejskim i światowym, jak również udział w znaczących (zarówno według kryterium naukowej wartości, jak i budżetu) projektach międzynarodowych (szczegółowe dane z tego zakresu znajdują się w opisie Kryterium 1). Coraz częściej pracownicy Instytutu należą także do mniej lub bardziej zinstytucjonalizowanych międzynarodowych grup badaczy, zajmujących się danymi zagadnieniami.

Elementem strategii internacjonalizacji jest także wydawanie przez Instytut Politologii (od 2013 r.) czasopisma w języku angielskim – Polish Political Science Review (PPSR).

Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

Obecność w ofercie studiów politologicznych w Instytucie Politologii studiów prowadzonych w języku angielskim – na poziomie licencjackim i magisterskim – jest z pewnością kluczowym aspektem służącym umiędzynarodowieniu. Jego skutkiem jest zwiększanie się odsetka obcokrajowców studiujących na kierunku – zarówno w postaci studentów regularnych, jak i uczestników wspomnianych już programów mobilności. Spośród tej grupy rekrutują się także coraz częściej doktoranci studiujący w Szkole Doktorskiej UW.

Elementem pozytywnie wpływającym na poziom umiędzynarodowienia jest także konstrukcja programów kształcenia na kierunku Politologia, ułatwiająca studentom uczestnictwo w programach mobilności międzynarodowej, jak również istotna obecność zajęć z języków obcych w programach studiów.

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Od studentów rozpoczynających studia w języku angielskim, prowadzone w Instytucie Politologii, wymagana jest znajomość języka angielskiego na poziomie B2. Studenci mogą ją udowodnić poprzez:

- Przedstawienie odpowiedniego certyfikatu językowego (IELTS, TOEFL, FCE i in.);
- Przedstawienie dokumentów potwierdzających wcześniejszą edukację w języku angielskim lub bycie native speakerem;
- Zdanie testu kwalifikacyjnego na Uniwersytecie Wrocławskim.

Od studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ oraz CEEPUS również wymagana jest znajomość języka angielskiego na poziomie B2. Studenci mogą ją udowodnić poprzez:

- Przedstawienie odpowiedniego certyfikatu językowego (IELTS, TOEFL, FCE i in.);
- Przedstawienie dokumentów potwierdzających wcześniejszą edukację w języku angielskim lub bycie native speakerem.

Od studentów wyjeżdżających w ramach programu Erasmus+ oraz CEEPUS również wymagana jest znajomość języka angielskiego lub języka kraju uczelni przyjmującej na poziomie B2. Studenci mogą ją udowodnić poprzez:

- Przedstawienie odpowiedniego certyfikatu językowego (IELTS, TOEFL, FCE i in.);
- Przedstawienie dokumentów potwierdzających zdanie egzaminu na poziomie B2 w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych UW.

Można zauważyć, że konsekwentne wymaganie przez Instytut Politologii poziomu minimum B2, od wszystkich studentów jest gwarancją odpowiedniej jakości prowadzonej dydaktyki. Wiele uczelni zagranicznych w umowach Erasmus+ wymaga bowiem tylko poziomu B1.

Znajomość języków obcych, w szczególności angielskiego, jest również doskonalona w trakcie trwania studiów. Studenci programów anglojęzycznych mają w programie przedmiot „Academic writing”, pozwalający na doskonalenie sztuki pisania w języku angielskim. Studenci polscy studiujący w języku angielskim mają także zajęcia „Translation course”, również wzmacniające ich kompetencje językowe (o elementy związane z tłumaczeniami). Studenci studiujący w języku polskim uczestniczą natomiast w lektoratach języków obcych, co pozwala im później np. na uczestnictwo w programach mobilności zagranicznej.

Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Ostatnie dwa lata (2019/2020 oraz 2020/2021) przyniosły widoczne zmniejszenie się liczby mobilności studenckich, jak i pracowniczych – dotyczy to zarówno przyjazdów, jak i wyjazdów (Tabela D.). W okresie przed pandemią Covid-19 w programach mobilności zagranicznej uczestniczyło rocznie kilkunastu studentów oraz kilkunastu pracowników. Zakładamy, że w momencie wyjaśnienia się sytuacji sanitarnej liczby te powinny powrócić do poziomu podobnego jak w roku 2018/2019 i poprzednich.

Tabela D. Udział studentów kierunku Politologia i nauczycieli akademickich z Instytutu Politologii w programach międzynarodowych oraz o wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi

Rok	Rodzaj programu międzynarodowego	Liczba uczestniczących w wymianie			
		studentów		nauczycieli akademickich	
		wyjeżdżający za granicę	przyjeżdżający z zagranicy	wyjeżdżający za granicę	przyjeżdżający z zagranicy
2017/2018	Erasmus+	10	71	14	6
	CEEPUS	0	0	0	0
	Inne (np. bilateralne, ISEP)	0	3	0	1
2018/2019	Erasmus+	14	63	13	11
	CEEPUS	0	1	0	4
	Inne (np. bilateralne, ISEP)	0	3	3	7
2019/2020	Erasmus+	4	49	6	3
	CEEPUS	0	0	0	0
	Inne (np. bilateralne, ISEP)	0	5	2	6
2020/2021	Erasmus+	9	32	0	0
	CEEPUS	0	1	0	0
	Inne (bilateralne, ISEP)	1	4	0	2

Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Obecnie na kierunku Politologia nie wykładają w formie regularnej wykładowcy z zagranicy. Pojedyncze zajęcia (ćwiczenia) prowadzone są przez doktorantów-obcokrajowców, którzy ukończyli studia za granicą, co można uznać za element internacjonalizacji. Są to w roku akademickim 2021/2022 F. Alakbarova, M. Sevgin, T. Khantee, X. Fan oraz E. Aivaliotou. Wykładowcy z zagranicy prowadzą natomiast zajęcia ze studentami politologii w czasie swoich wizyt – w ramach programów mobilności (Erasmus+, CEEPUS, umowy bilateralne), w trakcie szkół letnich lub przy okazji swoich przyjazdów konferencyjnych. W okresie przed pandemią Covid-19 było to średnio kilkanaście osób w ciągu roku, zwykle prowadzących od 2 do 8 godzin zajęć dydaktycznych.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenie warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływ rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Monitorowanie przebiegu i efektów umiędzynarodowienia procesu kształcenia odbywa się na kilku poziomach.

Po pierwsze, studenci programów prowadzonych w języku angielskim mają możliwość oceny zajęć w postaci ankiet studenckich (przetłumaczonych na język angielski), które są później analizowane i powstają zbiorcze ich opracowania. Poza tym, mniejsza liczebność grup na studiach anglojęzycznych pozwala na regularny kontakt osobisty osób funkcyjnych w Instytucie Politologii (Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania, Zastępca Dyrektora ds. Współpracy Międzynarodowej, Koordynator Programu Erasmus+) z poszczególnymi studentami (np. w ramach konsultacji funkcyjnych).

Po drugie, problemy studiów anglojęzycznych i szeroko rozumianej internacjonalizacji poruszane są na posiedzeniach ciał kolegialnych, takich jak Rada Instytutu, Rada Wydziału, Rada Dyscypliny czy Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. W ich obradach uczestniczą też przedstawiciele studentów i doktorantów, co daje im możliwość zgłaszania wniosków i zadawania pytań z tym związanych.

Po trzecie, działania monitoringowe prowadzą także jednostki ogólnouniwersyteckie, takie jak Biuro Współpracy Międzynarodowej oraz Prorektorka ds. Projektów i Relacji Międzynarodowych.

Problemy z tego zakresu omawiane są na cyklicznych spotkaniach organizowanych przez BWM, z udziałem koordynatorów programów wymiany i studiów anglojęzycznych, zwykle z udziałem władz rektorskich (Prorektor/ka).

Po czwarte, zagadnienia umiędzynarodowienia poruszane są także podczas konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi Instytutu Politologii.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Uniwersytet Wrocławski w ramach działań centralnych, Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Politologii zapewnia szerokie wsparcie studentom w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym oraz wejściu na rynek pracy. Uczelnia odpowiada tym samym na zróżnicowane potrzeby studentów, co umożliwia im rozwój naukowy, społeczny i zawodowy. Warto podkreślić, że oferta wsparcia jest kierowana do wszystkich studentów – stacjonarnych i niestacjonarnych, studiujących w języku polskim oraz w języku angielskim.

Wsparcia studentom udzielają odpowiednie władze – na poziomie administracji centralnej: Rektor, prof. P. Wiszewski, Prorektorka ds. Nauczania, prof. dr hab. G. Bugła-Płoskońska i Prorektor ds. Studenckich, dr hab. T. Kalisz, prof. UWr, zaś na Wydziale Nauk Społecznych: Dziekan, prof. R. Alberski, Prodziekan ds. Studenckich, dr hab. J. Zieliński i Prodziekanka ds. Kształcenia, dr hab. M. Ryniejska-Kiełdanowicz, zaś na poziomie Instytutu Politologii: Dyrektor, dr hab. D. Skrzypiński, prof. UWr, Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania, dr hab. D. Moroń, prof. UWr oraz Zastępca Dyrektora ds. Współpracy Międzynarodowej, dr M. Kuś. Obsługą studentów zajmują się pracownicy wyspecjalizowanych komórek administracji centralnej (Dział Nauczania, Dział Spraw Studenckich, Biuro Współpracy Międzynarodowej, Biuro Karier) oraz wydziałowej i instytutowej (Sekretariat IP, Dziekanat WNS, Biblioteka WNS, Sekcja Informatyczna). W Instytucie Politologii funkcjonuje również stanowisko Koordynatorki Programu ERASMUS+ (dr P. Barczyszyn-Madziarz), Koordynatora Praktyk (dr M. Herbut), a każdy rok objęty jest wsparciem opiekuna (opiekunki) roku (z. 2.8.46.). Podkreślić należy, że kadra naukowo-dydaktyczna (nie tylko pełniąca funkcje) i pracownicy administracyjni wychodzą naprzeciw potrzebom studentów poprzez wsparcie w rozwiązywaniu spraw związanych bezpośrednio ze studiami, ale też udzielania pomocy w trudnych sytuacjach życiowych.

Uniwersytet Wrocławski realizuje zespół działań na rzecz zwiększania dostępności uczelni dla różnych grup studentów i odpowiedzi na ich zdiagnozowane potrzeby. Studenci mogą korzystać z oferty stypendialnej o charakterze socjalnym i wspierającym, obejmującej stypendium socjalne (z możliwością jego zwiększenia z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub obiekcie innym niż dom studencki), stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi.

Studujący rodzice objęci są na Uniwersytecie Wrocławskim szczególną pomocą w zakresie możliwości eksternistycznego zaliczania zajęć, korzystania z urlopów, zapomóg związanych z urodzeniem dziecka. Inicjatorem kampanii wsparcia rodziców na Uniwersytecie Wrocławskim jest Rektor, prof. P. Wiszewski. Jednym z jej elementów było zbadanie potrzeb rodziców związanych z UWr (pracowników, doktorantów, studentów) w celu lepszego zrozumienia sytuacji rodziców funkcjonujących w naszej wspólnotce. Ankiety można było wypełniać on-line między 10 a 31 grudnia 2020 r. Wzięło udział w niej 349 osób – 236 pracowników i pracownic, 26 doktorantów i doktorantek oraz 87 studentów i studentek. Wszyscy oni są rodzicami dzieci w wieku do 10 lat. Akcja została oceniona pozytywnie przez osoby w niej uczestniczące. Wyniki przeprowadzonego badania pokazały, że studentów-rodziców najbardziej usatysfakcjonowałoby wydłużenie terminów wykonania zadań i indywidualny program zaliczenia studiów (po 53 odpowiedziach)⁸.

Szczególnym wsparciem uczelni objęci są studenci z niepełnosprawnością. Organizację działań pomocowych wdraża Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością⁹. Zespół zajmuje się m.in.: diagnozowaniem potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnością, organizowaniem form wsparcia dla studentów z niepełnosprawnością i nadzorem nad realizacją tych zadań, prowadzeniem wypożyczalni specjalistycznego sprzętu, podejmowaniem działań na rzecz poszerzania oferty skierowanej do studentów z niepełnosprawnością, promowaniem działań na rzecz

⁸ Czego chcą rodzice? Wyniki Waszych ankiet, <https://uni.wroc.pl/czego-chca-rodzice-ankieta>, data dostępu: 06.08.2021.

⁹ Osoby z niepełnosprawnością, <https://uni.wroc.pl/wsparcie/studenti-i-doktoranci-niepelnosprawni/>, data dostępu: 08.08.2021.

studentów z niepełnosprawnością, informowaniem kandydatów na studia i studentów z niepełnosprawnością na temat oferty wsparcia, wsparciem psychologicznym dla studentów z niepełnosprawnością. Podkreślić należy, że przy Zespole ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością funkcjonuje Poradnia Psychologiczna prowadzona przez doc. dr A. Czapigę. Poradnia skierowana jest do studentów i doktorantów z orzecznym stopniem niepełnosprawności, w sytuacjach szczególnie uzasadnionych, możliwe jest udzielenie wsparcia studentowi lub doktorantowi nieposiadającemu orzeczenia¹⁰. Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością wspiera studentów i doktorantów z niepełnosprawnością w zakresie: konsultacji w sprawach związanych z procesem dydaktycznym, pomocy asystenta dydaktycznego, dojazdów na zajęcia dydaktyczne i z powrotem do domu w granicach Wrocławia, indywidualnych lektoratów języka obcego objętego programem studiów realizowanego przez lektorów ze Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, wsparcia przez tłumacza Polskiego Języka Migowego, współorganizowania wyjazdów na obozy integracyjno-szkoleniowe, realizacji kursu orientacji przestrzennej, adaptacji materiałów dydaktycznych dla osób z dysfunkcją narządu wzroku, wypożyczania sprzętu specjalistycznego, poradnictwa psychologicznego oraz udostępniania zbiorów Akademickiej Biblioteki Cyfrowej dla osób z niepełnosprawnością. Uniwersytet Wrocławski otrzymał dofinansowanie w ramach konkursu „Uczelnia dostępna” i w styczniu 2020 r. rozpoczął realizację projektu „Uniwersytet Wrocławski uczelnią w pełni dostępną do 2023 roku”. Realizacja zaplanowanych działań w jeszcze większym zakresie umożliwi inkluzję studentów z niepełnosprawnością.

Regulamin studiów w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) dodatkowo określa szeroki zakres rozwiązań dotyczących form kształcenia i organizacji dydaktyki dla studentów z niepełnosprawnością. Studenci ze stwierdzoną niepełnosprawnością, w zależności od jej rodzaju i stopnia mają prawo do: szczególnych warunków uczestnictwa w zajęciach oraz indywidualnych form i terminów ich zaliczania, uczestnictwa na szczególnych zasadach w indywidualnych programach studiów, ułatwień w studiowaniu, m.in. pierwszeństwa w zapisach na zajęcia i w wyborze grup zajęciowych, indywidualnych warunków korzystania z bibliotek, określonych w regulaminach udostępniania zbiorów poszczególnych bibliotek, stosownej pomocy w pozyskiwaniu materiałów dydaktycznych i sprzętu niezbędnego do studiowania, używania na zajęciach środków wspomagających proces kształcenia np. urządzeń rejestrujących, indywidualnych konsultacji, a w uzasadnionych przypadkach także indywidualnych zajęć, indywidualnej opieki wybranego nauczyciela akademickiego.

Podkreślić należy, że budynek Instytutu Politologii pozbawiony jest barier architektonicznych, co zapewnia komfort edukacji studentom z niepełnosprawnością ruchową. W budynku znajduje się winda, a także szerokie korytarze, dzięki której osoby z niepełnosprawnością studiujące politologię bez problemów mogą przemieszczać się i uczestniczyć w zajęciach (zob. więcej w omówieniu Kryterium 5.). Na korytarzach znajdują się ławki i krzesła pozwalające studentom odpocząć między zajęciami. Niektóre z ławek wyposażone są w kontakty umożliwiające naładowanie laptopa lub telefonu, co podnosi komfort studiowania.

W roku akademickim 2019/2020 na studiach I stopnia studiowało pięć osób z niepełnosprawnością, zaś w roku 2020/2021 – trzy osoby, w tym jedna na studiach w języku angielskim. Na studiach magisterskich w roku 2019/2020 studiowała jedna osoba z niepełnosprawnością, w roku 2020/2021 – dwie. Studenci korzystali z wsparcia w postaci m.in. indywidualnej organizacji studiów, wsparcia asystenta dydaktycznego oraz indywidualnego lektoratu języka obcego.

---

¹⁰ Poradnia psychologiczna, <https://uni.wroc.pl/wsparcie/studenci-i-doktoranci-niepelnosprawni/poradnia-psychologiczna>, data dostępu: 06.08.2021.

Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Podstawową formą wsparcia w procesie uczenia się są indywidualne konsultacje, których udzielają nauczyciele akademicy. Konsultacje realizowane są w wymiarze co najmniej dwóch godzin zegarowych w tygodniu. W związku z pandemią Covid-19 od marca 2020 r. do końca roku 2020/2021 konsultacje realizowane były w trybie zdalnym (za pośrednictwem platformy MS Teams). W roku 2021/2022 konsultacje odbywają się stacjonarnie lub w trybie mieszanym, w przypadku pracowników prowadzących zajęcia stacjonarne i zdalne. Pracownicy i studenci posiadają również konta mailowe w domenie uwr.edu.pl, a wewnętrzną komunikację umożliwia również program pocztowy zintegrowany z Uniwersyteckim Systemem Obsługi Studentów (USOS).

Studenci zgodnie z Regulaminem studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) mają możliwość studiowania według indywidualnego programu studiów, a także uczestniczenia w zajęciach poza swoim kierunkiem w ramach zajęć stanowiących integralną część studiów lub przedmioty dodatkowe. W uzasadnionych przypadkach studenci mają możliwość eksternistycznego zaliczenia zajęć lub indywidualnej organizacji studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4., 2.8.11.). Przestankami dla wdrożenia takich rozwiązań są między innymi: studiowanie na dwóch kierunkach jednocześnie, praca zawodowa (zarobkowa), sytuacja rodzinna, problemy zdrowotne czy stwierdzona niepełnosprawność. Studenci mogą również korzystać z urlopu dziekańskiego.

Studenci w trudnych sytuacjach życiowych, potrzebujący wsparcia i pomocy, mogą skorzystać z porad w Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego. Konsultacja psychologiczna to krótkoterminowa forma pomocy psychologicznej (maksymalnie 3 spotkania) dla wszystkich tych, którzy znaleźli się, w trudnym momencie życia. Celem konsultacji psychologicznej jest ustalenie problemu klienta oraz optymalnego sposobu jego rozwiązania. W Pracowni działają trzy zespoły studentów IV i V roku psychologii, kształcących się w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego i zdobywających wykształcenie kliniczne. W związku z zagrożeniem epidemiologicznym Zespół Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego działający w Instytucie Psychologii UWr, który na co dzień prowadzi konsultacje psychologiczne w kontakcie bezpośrednim przy ul. Dawida 3 we Wrocławiu, uruchomił bezpłatne konsultacje online za pośrednictwem aplikacji Skype¹¹. Komunikatem nr 68/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 września 2021 r. (z. 2.8.49.) wprowadzono rekomendacje dotyczące postępowania oraz wsparcia w sytuacji kryzysu psychicznego. Zostały one opracowane w ramach projektu „Uniwersytet Wrocławski uczelnią w pełni dostępną do roku 2023”, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój”. Dokument ten nie należy do typowych zarządzeń wydawanych na UWr. Dotyczy on bowiem tak newralgicznych i delikatnych kwestii jak zdrowie psychiczne oraz kryzys psychiczny. Zawiera też konkretne, przydatne wskazówki pomocne w przypadku mierzenia się z taką sytuacją. „Rekomendacje” wskazują, w jaki sposób udzielić wsparcia emocjonalnego, zapewnić bezpieczne warunki, złagodzić objawy kryzysu oraz podpowiadają, gdzie szukać specjalistycznej pomocy instytucjonalnej.

Formy wsparcia

Niezwykle ważnym elementem studiowania jest możliwość skorzystania z realizacji krajowej i międzynarodowej mobilności w ramach różnorodnych programów dydaktycznych. Wsparcia w realizacji takich działań udzielają studentom Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania, Zastępca Dyrektora ds. Współpracy Międzynarodowej i Koordynatorka Programu ERASMUS+. Dodatkowo w przypadku programu MOST pomocy udziela też wyznaczona pracownica – dr M. Alberska. Na poziomie centralnym pomocą służy Biuro Współpracy Międzynarodowej. Studenci, zarówno studiów w języku polskim, jak i angielskim, są zachęceni do realizacji mobilności krajowej i międzynarodowej. Szczegółowe dane dotyczące możliwości realizacji mobilności oraz jej skali i zasięgu przedstawiono w omówieniu Kryterium 7.

---

¹¹ Darmowa pomoc psychologiczna online, <https://uni.wroc.pl/covid/darmowa-pomoc-psychologiczna-online>, dostęp: 06.08.2021.

Aktywność naukową studenci mogą realizować w ramach licznych na Uniwersytecie Wrocławskim kół naukowych. Podkreślić należy działalność Koła Młodych Politologów, które realizuje aktywność studencką w obszarze nauk o polityce i administracji. Koło organizuje spotkania z politykami, naukowcami i innymi postaciami życia społecznego, gościnne wykłady i inne aktywności o charakterze dydaktycznym i naukowym. Do cieszących się dużym zainteresowaniem wydarzeń należały: „Fakty i mity” – spotkanie z ambasadorem Januszem Niesyto, spotkanie z prof. R. Szarfenbergiem „Bezwarunkowy dochód podstawowy – sposób na biedę i nierówności?”, debata „Ordynacja samoRZĄDOWA”. Studenci mają możliwość prezentacji wyników swoich badań w ramach cyklicznej konferencji dla studentów i doktorantów w języku angielskim „Politics & Society in Central and Eastern Europe”. Studenci są zachęceni do angażowania się w prace badawcze i projekty realizowane przez pracowników Instytutu Politologii. W 2018 i 2019 r. studenci pod egidą Koła Młodych Politologów uczestniczyli w realizacji badań empirycznych w ramach projektu „Preferencje Polityczne”, koordynowanego na UWr przez dr J. Kozierską i prof. R. Alberskiego. Studenci uczestniczyli w badaniach pilotażowych przy testowaniu kwestionariusza, przeprowadzili badania w województwie dolnośląskim oraz brali udział w kodowaniu kwestionariuszy. Studenci mogą również uzyskać wsparcie sekretarzy redakcji punktowanych czasopism „Wrocławskich Studiów Politologicznych” i „Polish Political Science Review” w publikowaniu swoich prac w tych czasopismach, a także wsparcie sekretarzy czasopism i innych pracowników naukowo-dydaktycznych w przygotowaniu i zgłaszaniu do publikacji tekstów naukowych oraz przygotowaniu wystąpień na konferencje naukowe. Dodać należy, że wszystkie konferencje naukowe odbywające się w Instytucie Politologii (w tym konferencje odbywające się online w trakcie pandemii) są dostępne nieodpłatnie dla wszystkich studentów.

W prowadzeniu badań naukowych studentów wspiera również unikalny w skali kraju zbiór dokumentów życia społecznego i politycznego. Zbiór ma charakter unikatowy i składa się z dwóch głównych części: dokumentacji lat 80. XX wieku oraz dokumentacji wytworzonej przez partie i stowarzyszenia od roku 1989 do czasów obecnych. Służą one celom badawczym, naukowym i edukacyjnym. Zbiory archiwalne Instytutu przyrastają dzięki aktywności i zaangażowaniu wielu osób, również dzięki aktywnej działalności studentów politologii. W korzystaniu ze zbioru oraz innych działaniach badawczych studentów wspiera Sekcja Projektów Badawczych i Dydaktycznych. Jako przykład aktywności wskazać można przygotowaną przez studentów, na przełomie 2019 i 2020 r., z inicjatywy Koła Młodych Politologów i przy wsparciu Sekcji, wystawę czasową dotyczącą stanu wojennego.

Wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji udziela studentom Biuro Karier Uniwersytetu Wrocławskiego¹². Pomaga osobom studiującym określić ścieżkę edukacyjno-zawodową, określić kompetencje oraz mocne i słabe strony, zbadać preferencje i predyspozycje zawodowe, skonsultować swoje dokumenty aplikacyjne, omówić zasady rozmowy kwalifikacyjnej i odbyć jej symulację, omówić swoje plany związane z założeniem działalności gospodarczej. Mogą tam skorzystać z pomocy doradcy kariery, który wspiera w wytyczaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej i jej realizacji. Wytyczanie ścieżek karier bazuje na innowacyjnym narzędziu SNA (Social Network Analysis). Biuro oferuje również coaching, prowadzi pogotowie rekrutacyjne, udostępnia oferty pracy, praktyk i staży dla studentów i absolwentów, realizuje projekty rozwojowe (aktualnie Program mentoringowy i Program lidarski). Biuro organizuje targi pracy, w tym w wersji zdalnej (Wirtualne Targi Pracy i Praktyk – KAMPUS KARIERY z interesującymi webinariami) oraz organizuje w ciągu całego roku akademickiego wiele spotkań i warsztatów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (firmy, urzędy, stowarzyszenia, fundacje).

Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością we współpracy z Biurem Karier realizuje działania wspierające studentów z niepełnosprawnością w zakresie wejścia na rynek pracy i rozwijania kariery. Wsparcie studentów w kontynuacji edukacji i wejściu na rynek pracy jest realizowane również w ramach programu kształcenia. Na studiach I stopnia w ramach przedmiotu

---

¹² Biuro Karier, <https://biurokarier.uwr.edu.pl/>, data dostępu: 08.08.2021.

Rynek pracy i przedsiębiorczość, zaś na studiach II stopnia w ramach przedmiotu Przedsiębiorczość. Studenci studiów II stopnia mogą także wybrać pakiet zajęć do wyboru Współczesny rynek pracy, w ramach którego realizowanych jest 90 godzin o tematyce związanej z rynkiem pracy i karierą zawodową.

Studenci kierunku Politologia są zachęceni do korzystania z oferty Biura Karier, a pracownicy Biura są zapraszani do Instytutu na wykłady, warsztaty i prezentację oferty pomocowej. W 2021 r. zrealizowany został w Instytucie Politologii warsztat „Aktywizacja bezrobotnych i poszukujących pracy. Jak to wygląda z perspektywy doradcy kariery z Biura Karier + prezentacja oferty Biura Karier”, w którym udział wzięło 12 studentów Politologii. W 2019 r. w prezentacji oferty udział wzięło 20 zainteresowanych studentów. Studenci Politologii zgłaszają się indywidualnie do Biura Karier i korzystają z oferty. W 2021 r. z pomocy w postaci coachingu kariery, testy i planowania ścieżki zawodowej skorzystało 5 studentów. Jeden student wziął udział w Programie mentoringowym w Uniwersytecie Wrocławskim.

Studenci uzyskują również wsparcie w realizacji aktywności sportowej, artystycznej, organizacyjnej oraz w zakresie przedsiębiorczości. Aktywność sportowa realizowana jest przez studentów w ramach sekcji sportowych UWr. Dodatkowo, Instytut Politologii posiada własną drużynę piłkarską odnoszącą sukcesy w lidze Spartan Cup. Swoje pasje artystyczne studenci mogą realizować w ramach uniwersyteckich grup artystycznych: chóru Gaudium, Zespołu Tańca Dawnego oraz zespołu teatralnego „Dingsbums”.

Studenci w trudnej sytuacji materialnej oraz studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z oferty stypendialnej o charakterze socjalnym i wspierającym, co jest niezwykle ważne z perspektywy włączenia społecznego osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem. Student UWr wykazujący dochód na osobę netto w rodzinie nieprzekraczający 1050,00 zł ma prawo do stypendium socjalnego w wysokości 550 zł (dochód od 550,01 zł do 1050,00 zł) lub 850 zł (dochód do 550,00 zł). Studenci studiów stacjonarnych mogą uzyskać stypendium zwiększone z tytułu zamieszkania w domu studenckim lub innym obiekcie w łącznej wysokości odpowiednio 1050,00 zł i 1500,00 zł. Student z niepełnosprawnością otrzymuje stypendium w wysokości 450,00 zł, 600,00 zł lub 800,00 zł - zależnie od stopnia niepełnosprawności. W sytuacji losowej student może skorzystać z zapomogi w wysokości od 500,00 do 2000,00 zł. Ważnym elementem wsparcia i motywowania są stypendia za wyniki w nauce i osiągnięcia naukowe opisane w następnym punkcie.

Student Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymuje Elektroniczną Legitymację Studencką. Na legitymacji może zostać uruchomiona karta biblioteczna, co znacząco usprawnia korzystanie z biblioteki. Dodatkowo Uniwersytet Wrocławski został objęty wrocławskim systemem UrbanCard i na legitymacji możliwe jest uruchomienie Wrocławskiej Karty Miejskiej UrbanCard, umożliwiającej zakup biletów komunikacji miejskiej oraz dostęp do zniżek oferowanych przez miasto Wrocław.

System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Na uczelni rozwijany jest system motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposoby wsparcia studentów wybitnych. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora oraz stypendium ministra za znaczące osiągnięcia. Student każdej uczelni może - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 kwietnia 2019 r. w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców – ubiegać się o stypendium Ministra. Wsparcia w przygotowaniu dokumentacji w tym zakresie udziela na WNS pracownica Dziekanatu Alicja Woźniak. Stypendium rektora przyznawane jest za wyniki w nauce oraz odrębnie za osiągnięcia naukowe, artystyczne lub sportowe. W roku 2019/2020 jeden student kierunku Politologia I stopnia pobierał stypendium rektorskie za osiągnięcia naukowe.

Dodatkowo, w ramach programu „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza” (IDUB) studenci mogą ubiegać się o stypendia „Młody Badacz”. Mają wspierać rozwój kompetencji naukowo-badawczych. W pierwszej edycji, w 2020 r., stypendium uzyskał student I roku Politologii I

stopnia. Studenci mogą ubiegać się również o udział w projekcie „Szkoła Orłów”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej (w ramach POWER). Celem projektu jest stworzenie ścieżki kształcenia dla wybitnie uzdolnionych studentów poprzez realizację wysokiej jakości kształcenia akademickiego opartego na systemie tutoringów oraz wsparcie stypendialne.

Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

System informowania studentów o systemie wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy jest oparty o zestaw różnorodnych narzędzi, co zwiększa prawdopodobieństwo dotarcia informacji do studentów. System informowania obejmuje: umieszczanie informacji na stronach internetowych (Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Politologii), informowanie poprzez media społecznościowe. Zarówno Uniwersytet, jak i Instytut posiadają konta na portalach Facebook, Instagram, Twitter, LinkedIn, Youtube. Dbamy, aby na naszych kontach w mediach społecznościowych pojawiały się treści zarówno dla odbiorców polsko-, jak i anglojęzycznych. W systemie informowania istotną rolę odgrywa serwis Pomocy UWr¹³, który prezentuje wszystkie informacje o pomocy i wsparciu w jednym miejscu. W związku z powrotem na uczelnię do kształcenia stacjonarnego w trudnym czasie pandemii Covid-19, uruchomiony został serwis Wracamy na uczelnię¹⁴, gdzie znajdują się ważne informacje związane z początkiem roku akademickiego, w tym Przewodnik dla pierwszorzecznych. Uniwersytet Wrocławski realizuje prace nad stworzeniem multiportalu, w ramach którego funkcjonowały będą strona główna UWr, strony wydziałów, instytutów, katedr i innych jednostek UWr.

Wsparcia kandydatom rekrutującym się na kierunki prowadzone w Uniwersytecie Wrocławskim oraz studentom udziela również pracownica Zespołu Komunikacji UWr, która prowadzi znane wśród licealistów konto na Instagramie – Pani Snap. Każdy student otrzymuje także Biuletyn (News) od Rektora UWr, będący podsumowaniem tygodnia lub dwóch, a także źródłem informacji o najważniejszych kwestiach dotyczących wspólnoty akademickiej. Informacje docierające na skrzynkę mailową przesyłane są w języku polskim i angielskim. Za pośrednictwem zespołu Studenci i Doktoranci Wydziału Nauk Społecznych na platformie MS Teams studenci są informowani o najważniejszych kwestiach ich dotyczących. Ponadto system informowania studentów opiera się także na udzielaniu informacji przez władze Wydziału i Instytutu, kontakty z opiekunem roku, udzielanie informacji przez pracowników administracyjnych. Na początku roku akademickiego Dyrekcja Instytutu Politologii odbywa spotkania z I rokiem studiów witając studentów w Instytucie, przedstawiając się oraz prezentując najważniejsze informacje dotyczące studiów. Udziela również odpowiedzi na pytania studentów i szczegółowo wskazuje na możliwości komunikacji i pozyskiwania informacji.

Sposoby rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczność

Zgodnie z Regulaminem studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) studenci mają możliwość zgłaszania do władz Uczelni postulatów dotyczących programów studiów i spraw związanych z procesem uczenia się oraz warunkami socjalno-bytowymi, wyrażania opinii o zajęciach dydaktycznych oraz o pracy osób je prowadzących, a także współuczestniczenia w podejmowaniu decyzji przez kolegialne organy Uczelni za pośrednictwem przedstawicieli będących członkami tych organów. Regulamin studiów przewiduje formalną ścieżkę składania wniosków, które studenci Politologii kierują do Zastępczyni Dyrektora ds. Nauczania, Prodziekana ds. Studenckich lub Prodziekanki ds. Kształcenia. Wnioski składane na piśmie są rozpatrywane, a student informowany o rozstrzygnięciu. Studenci mogą również indywidualnie lub zespołowo składać skargi i wnioski w formie ustnej. Najczęściej

---

¹³ Pomocny UWr, <https://uni.wroc.pl/pomocny-uwr/>, data dostępu: 26.09.2021.

¹⁴ Wracamy na uczelnię, <https://uni.wroc.pl/wracamy-na-uczelnie/>, data dostępu: 26.09.2021.

sprawy zgłaszane ustnie rozwiązywane są natychmiastowo, a jeżeli jest taka konieczność wdrażany jest tryb formalny – pisemny.

W ramach innowacji na stronie internetowej Instytutu Politologii zamieszczono formularz zgłaszania wniosków i uwag, za pośrednictwem którego studenci i pracownicy mogą – anonimowo lub imiennie – zgłaszać wnioski i uwagi dotyczące programu studiów, organizacji kształcenia, realizacji wsparcia itp.

Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Bieżącą obsługą administracyjną zajmują się przede wszystkim Dziekanat Wydziału Nauk Społecznych oraz Sekretariat Instytutu Politologii. Pracownicy administracji to wysokokwalifikowane kadry legitymujące się w większości wyższym wykształceniem, umiejętnościami i kwalifikacjami pozwalającymi na obsługę studentów na wysokim poziomie. Do obsługi studentów cudzoziemców wydelegowani są pracownicy biegle posługujący się językiem angielskim. Pracownicy mają jasno określone zadania, a studenci otrzymują czytelne informacje dotyczące miejsca i sposobu załatwienia spraw. Dziekanat jest czynny trzy dni w tygodniu oraz w wyznaczone soboty dla studentów studiów niestacjonarnych. Sekretariat Instytutu jest dostępny codziennie w godzinach 7.30-15.30 oraz w wyznaczone soboty, w godzinach 9.00-13.00.

Działania informacyjne i edukacyjne dotyczących bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasady reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomoc jej ofiarom

W Uniwersytecie Wrocławskim funkcjonuje system zapewnienia bezpieczeństwa studentom, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, reagowania w przypadku zagrożeń lub naruszeń bezpieczeństwa, występowania dyskryminacji i przemocy. Oparty on jest o Rzecznika ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji na Uniwersytecie Wrocławskim, którym jest dr Ł. Prus oraz Pełnomocniczkę Rektora UWr ds. Bezpieczeństwa Studentów i Doktorantów – tą funkcję pełni dr K. Kremens. Pełnomocniczka Rektora UWr ds. Bezpieczeństwa Studentów i Doktorantów koordynuje działania o charakterze prewencyjnym, edukacyjnym i organizacyjnym, służące zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie UWr. Zadaniem Rzecznika ds. Równego Traktowania i Przeciwdziałania Dyskryminacji jest udzielanie wsparcia studentom doświadczającym m. in. molestowania lub dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, język, religię czy przynależność do mniejszości narodowej. Funkcjonuje także Komisja ds. Równego Traktowania na UWr¹⁵, która ma działać na rzecz równego traktowania na uczelni i dbać o wyrównywanie szans wszystkich członków społeczności akademickiej. Wydział Nauk Społecznych w tym gremium reprezentuje dr hab. P. Żukiewicz, prof. UWr z Instytutu Politologii. Na Wydziale Nauk Społecznych wsparcia studentom udziela dr O. Nowaczyk, Pełnomocniczka Dziekana ds. Równego Traktowania. Służy ona pomocą osobom, które padły ofiarą dyskryminacji czy nierównego traktowania¹⁶. Pełnomocniczka w swoich działaniach kieruje się zasadami poufności, bezstronności i neutralności. Ma dostęp do osób i informacji istotnych w sprawie, niezmiennie dbając przy tym o zachowanie zasady poufności. O bezpieczeństwo na Wydziale dba Pełnomocniczka Dziekana WNS ds. Bezpieczeństwa dr hab. B. Wiśniewska-Paź, prof. UWr. Wydział Nauk Społecznych UWr współpracuje również ze Stowarzyszeniem Nomada, które wspiera migrantów mieszkających we Wrocławiu. Stowarzyszenie udziela wsparcia w szerokim zakresie, m.in. świadkom przemocy motywowanej uprzedzeniami, którzy chcą dowiedzieć się, jak na nią reagować lub zaraportować ją policji czy prokuraturze, a także wszystkim chcącym skonsultować problemy związane z dokumentowaniem pobytu.

¹⁵ Komisja ds. równego traktowania, <https://uni.wroc.pl/powolano-komisje-ds-rownego-traktowania>, data dostępu: 06.08.2021.

¹⁶ Pełnomocniczka ds. równego traktowania na WNS, <https://uni.wroc.pl/pelnomocniczka-ds-rownego-traktowania-na-wns>, 06.08.2021.

Od roku akademickiego 2021/2022 Wydział rozpoczął realizację projektu „Everyone is welcome”. Kompleksowy program rekrutacji i integracji zagranicznych studentów i kadry na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego”. W ramach projektu na WNS UWr powstało tzw. „Welcome Center”, czyli miejsce pierwszego kontaktu, w którym wszyscy studiujący i pracujący na wydziale obcokrajowcy otrzymają profesjonalną i kompleksową pomoc w kwestiach natury administracyjnej. Siedzibą „Welcome Center” jest budynek Instytutu Politologii. Przez dwa kolejne lata podjęte zostaną działania mające na celu integrację międzynarodowej i polskiej społeczności WNS UWr. Zaplanowane zostały m.in. warsztaty komunikacji międzykulturowej oraz „Design Thinking”, stworzenie wydziałowego „Mentoring Teamu”, a także regularne wydarzenia integracyjne poza murami uczelni. W ramach promocji studiów anglojęzycznych na WNS UWr zostanie stworzona również seria filmów informacyjno-promocyjnych oraz wirtualne spacerunki po obiektach Wydziału i Uniwersytetu.

Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Władze Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Politologii ściśle współpracują z samorządem studentów i organizacjami studenckimi, w szczególności Niezależnym Zrzeszeniem Studentów oraz działającymi w Instytucie kołami naukowymi. Współpraca ta obejmuje włączanie się w podejmowanie działań i realizację wydarzeń inicjowanych przez jedną ze stron, np. Pikniku Politologicznego, imprezy mikołajkowej, takich akcji, jak np. Wampiriada oraz działań naukowych i popularnonaukowych: konferencji, debat, spotkań z politykami czy wystaw. W ostatnich latach NZS realizował w Instytucie liczne wykłady, debaty i konferencje m.in. „CETA – Szansa czy zagrożenie dla polskiej gospodarki”, „Perswazja – siła słowa – news”, „The youth voice: trzy strefy społeczeństwa obywatelskiego”. Współpraca obejmuje również bieżącą wymianę informacji i wspólne podejmowanie decyzji dotyczących funkcjonowania Instytutu. Bieżący kontakt ma miejsce przede wszystkim za pośrednictwem starostów.

Studenci włączają się jako wolontariusze w liczne działania realizowane w Instytucie Politologii. Do największych akcji należy wolontariat w ramach *European Consortium for Political Research (ECPR) General Conference*, która miała miejsce we Wrocławiu, w 2019. W najbliższym roku akademickim studenci włączani będą w działania na rzecz przygotowania, a następnie realizacji V Ogólnopolskiego Kongresu Politologii, który odbędzie się we Wrocławiu we wrześniu 2022 r. Studenci angażują się również w pomoc przy organizacji konferencji, a także włączają się w organizację warsztatów dla uczniów szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych. Studenci zawsze aktywnie działają na rzecz organizacji Pikniku Politologicznego, który w roku 2020 i 2021 nie odbył się w związku z pandemią Covid-19. Studenci z różnych kierunków studiów realizowanych w Instytucie Politologii podejmują także własne inicjatywy, które świadczą o ich zaangażowaniu społecznym i przedsiębiorczych postawach. Organizują różne imprezy dla kolegów i koleżanek, np. mikołajki, a także realizują akcje pomocowe i wspierające, np. zbieranie nakrętek dla Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla dzieci, „Chce MISIE pomagać” – zbiórka pluszowych zabawek dla dzieci w Domach Dziecka.

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Systemy wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia podlegają bieżącemu monitoringowi. W przypadku stwierdzenia potrzeby korekty podejmowane są działania wdrażające zmiany czy nowe rozwiązania. Monitoring realizowany jest przez Radę Instytutu Politologii, Radę Wydziału, Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia oraz zespoły działające w Instytucie Politologii ds. Jakości Kształcenia oraz Oceny Jakości Kształcenia. Corocznie sporządzane jest sprawozdanie z oceny jakości kształcenia w Instytucie Politologii, a wskazywane w sprawozdaniu wnioski służą podejmowaniu prac nad wdrażaniem zmian.

Ocena systemu wsparcia i motywowania dydaktycznego dokonywana jest częściowo za pośrednictwem anonimowych ankiet studenckich oraz systemu hospitacji zajęć dydaktycznych. Studencka ocena prowadzonych zajęć ma wpływ na ocenę okresową pracownika, dodatkowo zgłaszane przez studentów wnioski i opinie stanowią dla pracowników oraz Dyrekcji wskazówki w zakresie doskonalenia metod pracy. Z pracownikami, którzy uzyskali niskie oceny studentów w ankietach i do których zgłoszono zastrzeżenia w komentarzach, przeprowadzane są rozmowy. Analizowane są przyczyny zastrzeżeń i poszukiwane satysfakcjonujące rozwiązania. Podkreślić należy, że najczęściej niższa ocena dotyczy np. jednych zajęć danego prowadzącego, podczas gdy inne zajęcia oceniane są dobrze. W ostatnich latach w Instytucie Politologii zdarzyła się tylko jedna sytuacja, gdy na wniosek studentów przedmiot powierzono innemu prowadzącemu, jednak nie dotyczyła kierunku Politologia. Potwierdza jednak wpływ studentów na dobór prowadzących zajęcia.

Monitorowanie, ocena i doskonalenie systemu wsparcia studentów UWr dokonywane jest również na bieżąco na podstawie zwrotnej informacji płynącej od studentów. W proces ten zaangażowana jest Dyrekcja Instytutu Politologii, Prodziekan ds. Studenckich oraz Prodziekan ds. Kształcenia. Przedstawiciele studentów zgłaszają również ich postulaty na Radzie Wydziału Nauk Społecznych (gdzie Politologia ma ośmiu reprezentantów) oraz Wydziałowym Zespole ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia.

Monitoring obsługi administracyjnej jest również prowadzony w trybie ciągłym przez władze dziekańskie oraz Dyrekcję Instytutu Politologii. Wszyscy interesariusze mogą zgłaszać uwagi w tym zakresie, które są analizowane, dyskutowane i w oparciu o wypracowane pomysły wdrażane są nowe rozwiązania.

W 2019 roku Samorząd Studentów UWr zrealizował badania dotyczące obsługi w dziekanatach, których wyniki zawarł w raporcie „Raport z badania: Dziekanat na Medal”. W badaniu wzięło udział 1139 studentów, w tym 221 z Wydziału Nauk Społecznych. 79% studentów wskazało, że odwiedza dziekanat kilka razy w semestrze, tylko 18% raz na pół roku. 53% studentów nie miało problemów z załatwieniem spraw, zaś 47% skarżyło się na niedoinformowanie pracowników, negatywne nastawienie, niechęć, brak szacunku, biurokrację i kolejki. 48% wskazało, że chociaż raz musiało czekać w dziekanacie na obsługę ponad godzinę. 68% ankietowanych negatywnie oceniło godziny pracy dziekanatu (z.2.8.36.). Analiza wyników badania pozwoliła na wdrożenie działań naprawczych. Problem niedoinformowania mógł wynikać z mającej miejsce w tamtym czasie rotacji pracowników. Zespoły pracownicze zostały tak podzielone, aby nowego pracownika zawsze wspierał bardziej doświadczony pracownik, a kierownik dziekanatu położyła duży nacisk na poprawę kwalifikacji kadry. W dziekanacie wdrożono system kolejkowy, który pozwala na rezerwację wizyty w określonym terminie. Po wyczerpaniu terminów uruchamiane są dodatkowe godziny. W związku z tym, że długie oczekiwanie zwykle ma miejsce na początku roku akademickiego, wdrożono inny system obsługi studentów I roku. W roku 2021/2022 pracownicy dziekanatu będą oczekiwali na studentów I roku w trakcie dni adaptacyjnych w wyznaczonych salach, a ruchem kierowali będą pracownicy. Proste sprawy np. przedłużanie legitymacji, realizowane są za pośrednictwem starostów, co usprawnia procedury. W związku z pandemią Covid-19 ruch w dziekanacie został znacząco ograniczony, trudno więc zestawić aktualną sytuację z tą z roku 2019. Po powrocie do pełnej działalności stacjonarnej planowane jest przeprowadzenie kolejnego badania sprawdzającego jakość obsługi.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

W związku z pandemią Covid-19 na Uniwersytecie Wrocławskim został powołany Zespół ds. bezpieczeństwa epidemicznego i wdrożono procedury powiadamiania i reagowania w przypadku wystąpienia zakażenia wirusem SARS-CoV-2 oraz system informowania studentów o realizacji zajęć i planach działań związanych z pandemią. W związku z sytuacją epidemiczną wdrożone zostało kształcenie zdalne. Rozwinięto również system wsparcia studentów oparty o Centrum Kształcenia na Odległość, które organizuje szkolenia dotyczące kształcenia zdalnego. Wsparcia technicznego udziela studentom Sekcja Informatyczna. Na platformie MS Teams utworzony został zespół Studenci i

Doktoranci Wydziału Nauk Społecznych, w ramach którego uruchomiono kanał zgłaszania problemów technicznych. Starostowie mają własne zespoły na MS Teams, które służą wymianie informacji między nimi oraz z Zastępczynią Dyrektora Instytutu ds. Nauczania. Rozwiązania w zakresie współpracy i wymiany informacji za pośrednictwem platformy MS Teams są bardzo dobrze oceniane przez studentów i zostaną wdrożone na stałe.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

Uniwersytet Wrocławski upublicznia informacje o swojej działalności w wymiarze naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym na stronach internetowych – stronie UWr, stronach wydziałów, instytutów oraz innych jednostek organizacyjnych. Na stronach znajdują się odnośniki kierujące, które wskazują, gdzie poszukiwać informacji i umożliwiają sprawne ich wyszukiwanie, również osobom niezwiązanym z UWr. Wszystkie strony internetowe są na bieżąco przeglądane i aktualizowane tak, aby zapewnić dostęp do rzetelnych i aktualnych informacji. Strony internetowe mają możliwość powiększania czcionki oraz przeglądania strony w wersji kontrastowej, co ułatwia korzystanie osobom z niepełnosprawnościami.

Informacje o kierunku Politologia, w tym m. in. o programie studiów, rekrutacji, organizacji studiów i wsparciu dla studentów są dostępne publicznie w Internecie, są również udostępniane w ramach komunikacji elektronicznej i tradycyjnej na życzenie każdej zainteresowanej osoby.

Pełne programy studiów, zawierające siatkę przedmiotów, opis zakładanych efektów uczenia się, pokrycie efektów uczenia się określonych w charakterystykach polskiej ramy kwalifikacji przez efekty kierunkowe, matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji zatwierdzone uchwałami Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego, publikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Biuletyn Informacji Publicznej zawiera też wszystkie wewnętrzne akty normatywne Uniwersytetu Wrocławskiego, m.in. uchwały Senatu, zarządzenia, komunikaty i pisma okólne Rektora. W Biuletynie znajdują się wszystkie przepisy regulujące proces kształcenia na Uczelni.

Informacje dotyczące kształcenia na kierunku Politologia umieszczone są również na stronie internetowej Instytutu Politologii. Główna strona Instytutu prowadzona jest w języku polskim. Informacje o studiach w języku angielskim, wszystkie niezbędne informacje dla kandydatów i studentów studiów w języku angielskim dostępne są również na anglojęzycznej wersji strony. Dodatkowo podstawowe informacje udostępnione są w językach: hiszpańskim, włoskim, francuskim i rosyjskim.

Istotnym obszarem komunikacji jest zapewnienie dostępności informacji dla potencjalnych kandydatów na studia. Informacje dotyczące rekrutacji znajdują się na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie w zakładce „Studia - Rekrutacja” (lub korzystając z opcji „Na skróty - Kandydaci”) udostępnione są wszystkie niezbędne kandydatom informacje. Kandydat może zapoznać się z vademecum najważniejszych informacji, przejrzeć ofertę kierunków studiów, a w przypadku zainteresowania zgłosić swój akces w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Osoby zainteresowane studiami mogą uzyskiwać informacje mailowo, telefonicznie oraz za pośrednictwem mediów społecznościowych, zarówno na poziomie centralnym, jak i w Instytucie Politologii. Osoby zarejestrowane w systemie IRK mogą też za jego pośrednictwem kontaktować się z sekretarzami komisji rekrutacyjnych.

Na stronie Instytutu Politologii, z zakładce „Rekrutacja”, zebrane zostały najważniejsze dla kandydatów zainteresowanych prowadzonymi przez Instytut studiami informacje. Kandydaci bardzo często kontaktują się mailowo i telefonicznie z pracownikami administracyjnymi Instytutu Politologii. Promocja studiów oraz udzielanie informacji realizowane jest również w ramach „Drzwi Otwartych”, które w 2021 r. odbyły się w wersji online 15 maja. Osoby zainteresowane, poza wysłuchaniem informacji, mogły również zadawać pytania Dyrektorowi Instytutu, Zastępczyni ds. Nauczania oraz sekretarzom Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej.

Uniwersytet Wrocławski, jak również Instytut Politologii, dokładają wszelkich starań w zakresie zwiększania dostępności informacji dla studentów. Informacje dotyczące studiowania, różnorodnych możliwości w tym zakresie, a także kwestii mobilności znaleźć można na stronie UWr. Szczegółowe informacje dotyczące określonych aspektów studiowania dostępne są na stronach

jednostek uniwersyteckich, np. Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych czy Biura Współpracy Międzynarodowej. Ważne informacje znajdują się również na stronie Wydziału Nauk Społecznych oraz stronie Dziekanatu WNS.

Na stronie Instytutu Politologii, w zakładce „Studenci”, zebrane zostały najważniejsze dla studentów informacje. Mogą tam znaleźć program studiów, plan zajęć, bieżące ważne informacje i komunikaty, informacje dotyczące mobilności oraz jakości kształcenia. Strona przekierowuje również studentów na strony innych jednostek, np. Biblioteki WNS, Dziekanatu. Studenci mają też możliwość zgłaszania uwag i wniosków przez specjalny formularz. Dodatkowo w zakładce „Instytut” i „Nauka” kandydaci, studenci oraz wszyscy zainteresowani znaleźć mogą informacje o władzach Instytutu, jego strukturze, pracownikach oraz realizowanej działalności naukowej. Informacje dla studentów studiujących w języku angielskim dostępne są na anglojęzycznej wersji strony. Najistotniejsze informacje wyświetlane są również w „Aktualnościach” na stronie głównej.

Harmonogramy zajęć oraz ważne bieżące informacje znajdują się również w gablotach na korytarzu Instytutu Politologii w pobliżu Sekretariatu, co ułatwia uzyskanie informacji studentom przebywającym w budynku.

Studenci rozpoczynający studia w Instytucie Politologii w ramach spotkań z Dyrekcją Instytutu informowani są szczegółowo o dostępności informacji, źródłach informacji, sposobach ich pozyskiwania oraz pracownikach służących wsparciem studentom. W roku 2021/2022 po raz pierwszy w organizacji roku akademickiego zaplanowane zostały specjalne dni adaptacyjne, 4 i 5 października br. W ramach dni adaptacyjnych będzie miała miejsce uroczysta immatrykulacja studentów I roku, a także odbędą się spotkania z Pełnomocniczką Dziekana ds. Równego Traktowania i Pełnomocniczką Dziekana WNS ds. Bezpieczeństwa. Studenci spotkają się również z Dyrekcją Instytutu Politologii i opiekunami (opiekunkami) roku. W ramach dni adaptacyjnych zaprezentuje się także Samorząd Studentów WNS oraz koła naukowe.

Informacji studentom w zakresie programu studiów, warunków jego realizacji i osiągniętych rezultatów udzielają pracownicy Sekretariatu Instytutu Politologii, Zastępczyni Dyrektora Instytutu ds. Nauczania oraz pracownicy prowadzący przedmioty. Studenci mogą uzyskiwać informacje bezpośrednio, w tym podczas zajęć i konsultacji, za pośrednictwem uniwersyteckiej poczty elektronicznej w domenie uwr.edu.pl oraz za pośrednictwem platformy MS Teams i innych narzędzi systemu Office 365. Osiągane w ramach poszczególnych przedmiotów rezultaty częściowe oraz ocena końcowa jest dla studenta jawna. Zgodnie z Regulaminem studiów (z. 2.8.2., 2.8.3., 2.8.4.) student jest informowany o uzyskanych wynikach egzaminów bez zbędnej zwłoki i w sposób jednoznacznie określający uzyskaną ocenę. Student ma również prawo do przejrzenia swojej pracy egzaminacyjnej w miejscu i terminie ustalonym przez egzaminatora. Dla studentów kwestionujących zasadność odmowy zaliczenia, otrzymaną ocenę lub prawidłowość przeprowadzenia egzaminu Regulamin studiów przewiduje określoną procedurę postępowania.

Spersonalizowane informacje dotyczące studiów dostępne są w systemie USOSWeb. Student może tam znaleźć informacje o przedmiotach, na które jest zapisany, a w przypadku każdego z nich może zapoznać się z kartą przedmiotu zawierającą m.in. informację o przedmiocie, treści programowej czy warunki uzyskania zaliczenia, a także opcjonalnie szczegółowe informacje dla określonego cyklu kształcenia.

Informacje o osiągniętych w procesie uczenia się rezultatach dostępne są dla studentów w systemie USOSWeb. Student logując się do systemu ma dostęp do informacji o uzyskanych zaliczeniach, wpisanych ocenach, zaliczeniu semestru. System USOSWeb zastąpił papierowe indeksy i karty egzaminacyjne, co stanowi znaczące ograniczenie biurokracji i ułatwienie wpisywania ocen. Jednocześnie informacja o ocenie jest dla studenta dostępna niezależnie od miejsca, w którym przebywa.

Dostęp do informacji w zakresie procesu dyplomowania studenci uzyskują za pośrednictwem systemu APD (Archiwum Prac Dyplomowych). Dzięki niemu student ma wiedzę o poszczególnych krokach w procesie dyplomowania, dostępne są dla niego informacje o zatwierdzeniu pracy przez promotora, zatwierdzeniu wyniku badania pracy w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym oraz może

zapoznać się z recenzjami pracy. Po zakończeniu egzaminu dyplomowego student ma dostęp do informacji o egzaminie i uzyskanych wynikach. Zapewnia to transparentność procesu dyplomowania.

Informacje dotyczące możliwości dalszego kształcenia, w tym dla absolwentów studiów magisterskich w szkole doktorskiej, dostępne są na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Instytutu Politologii. Dyrekcja, pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni również udzielają informacji zainteresowanym studentom, zachęcając do dalszego kształcenia. Informacje dotyczące zatrudnienia absolwentów dystrybuowane są przez Biuro Karier Uniwersytetu Wrocławskiego.

Aktualnie informacje dotyczące funkcjonowania Uniwersytetu Wrocławskiego dostępne są na stronie głównej oraz na stronach poszczególnych jednostek. W tym kontekście wskazać należy, że obecnie na Uniwersytecie Wrocławskim realizowane są działania w zakresie stworzenia i wdrożenia platformy multiportalowej w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego 2018-2022” (NCBiR POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ3/17). Multiportal pozwoli Uniwersytetowi Wrocławskiemu połączyć wszystkie dotychczas istniejące odrębne strony internetowe w jednym systemie, co znacząco podniesie bezpieczeństwo. System i jego dodatki będą aktualizowane z jednego, centralnego poziomu – dzięki temu wszystkie serwisy jednostek bazują na aktualnym oprogramowaniu. Centralne zarządzanie szablonami oraz dodatkowymi aplikacjami pozwoli na zachowanie spójności serwisów internetowych pod względem graficznym jak i systemowym. Z drugiej strony możliwość nadawania ról i uprawnień umożliwi stworzenie rozbudowanej sieci współtwórców i użytkowników serwisu. Każda jednostka będzie mogła tworzyć własny serwis dostosowując gotowe szablony do własnych potrzeb, korzystając jednocześnie ze wspólnych dodatków czy wspólnej bazy multimediów. Wspólna baza danych zapewni też możliwość szybkiej propagacji treści pomiędzy serwisami, dzielenie się aktualnościami, wydarzeniami czy ogłoszeniami. Uniwersytet Wrocławski jest obecnie w trakcie budowania multiportalu. W ramach pierwszego etapu – realizowanego obecnie wspólnie z firmą zewnętrzną – zaplanowane jest przeniesienie serwisu głównego oraz dziesięciu stron wydziałowych. Aby każda jednostka mogła wzbogacić swoją stronę o wymagane informacje w dalszym etapie prac zaplanowane jest praktyczne szkolenie dla lokalnych administratorów, aby mogli wspierać przenoszenie serwisów.

Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczność działań doskonalących w tym zakresie

Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest w trybie ciągłym i w oparciu o nią dokonywane są również korekty zawartości stron internetowych. W przypadku Instytutu Politologii w analizę i ocenę jakości publicznego dostępu do informacji włączeni są:

- Dyrekcja Instytutu Politologii i pracownicy administracyjni: kwestie z tym związane omawiane są na cotygodniowych spotkaniach Dyrekcji, a przyjęte ustalenia przekazywane są do realizacji pracownikom administracyjnym;
- Pracownicy badawczy, badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni, którzy proszeni są o zgłaszanie uwag i wniosków do Dyrekcji lub pracowników administracyjnych;
- Samorząd studencki, w tym starostowie lat, którzy proszeni są o zgłaszanie wniosków do Dyrekcji Instytutu;
- Grupy studentów i indywidualni studenci w ramach spotkań z Dyrekcją lub poszczególnymi członkami Dyrekcji.

Dodatkowo pracownicy administracyjni udzielając telefonicznych i mailowych odpowiedzi na pytania kandydatów i studentów analizują dostępność informacji na stronie i dostęp do nich i zgłaszają do dyskusji wnioski dotyczące zwiększenia dostępności do informacji.

Analiza dostępności informacji i ocena różnych kanałów komunikacji jest realizowana także w ramach zajęć o tematyce marketingowej i medialnej. Wnioski zgłaszane przez prowadzących zajęcia pomagają w podejmowaniu decyzji odnośnie zawartości informacyjnej stron internetowych i mediów społecznościowych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

W związku z pandemią Covid-19 platforma MS Teams oraz inne platformy oferowane w ramach MS Office 365 stały się dodatkowym medium zapewniającym dostęp studentom do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach. Ze względu na funkcjonalność tych narzędzi potwierdzoną w trakcie pandemii, zakłada się ich stałe wykorzystywanie, również po powrocie do kształcenia stacjonarnego.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

System zapewniania jakości kształcenia na kierunku Politologia prowadzonym w Instytucie Politologii Wydziału Nauk Społecznych funkcjonuje na podstawie regulacji ogólnouczelnianych: Uchwały nr 6/2018 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Wrocławskim Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (z. 2.8.30.) oraz Uchwały nr 20/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Wrocławskim Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (z. 2.8.31.), a także Zarządzenia nr 11/2018 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (z. 2.8.32.).

Celem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia jest w szczególności: systematyczne doskonalenie jakości kształcenia na UWr, podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów UWr, dostosowywanie oferty dydaktycznej do aktualnych potrzeb pod kątem zwiększania zatrudnialności absolwentów, co wiąże się z podnoszeniem atrakcyjności i konkurencyjności UWr na rynku edukacyjnym oraz podnoszeniem rangi nauczania i budowaniem etosu nauczyciela akademickiego. Cele Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia realizowane są na szczeblu Uniwersytetu oraz jednostek organizujących proces dydaktyczny. Formalnie studia na kierunku Politologia prowadzi Uniwersytet Wrocławski, ale jednostką organizującą proces kształcenia na kierunku i realizującą związane z tym zadania jest Instytut Politologii, działający w strukturze Wydziału Nauk Społecznych. Stąd nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem Politologia jest realizowany na poziomie Uczelni oraz – zgodnie z delegacją zadań – na poziomie Wydziału Nauk Społecznych oraz Instytutu Politologii. Na poziomie uczelni nadzór jest sprawowany przez władze rektorskie, przede wszystkim przez Rektora UWr, prof. P. Wiszewskiego, Prorektorę ds. Nauczania, prof. dr hab. G. Bugłę-Płoskońską oraz Senat UWr, w tym Senacką Komisji Nauczania. Działania na rzecz jakości kształcenia realizuje na poziomie UWr Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia.

Na poziomie Wydziału Nauk Społecznych nadzór merytoryczny jest realizowany przez władze dziekańskie, w szczególności przez Dziekana WNS prof. R. Alberskiego, Prodziekanę ds. Kształcenia dr hab. M. Ryniejską-Kiełdanowicz oraz Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. Przedstawicielami Instytutu w Zespole są dr hab. D. Moroń, prof. UWr i dr M. Kuś.

Na poziomie Instytutu jest on realizowany przez Dyrekcję Instytutu, a w szczególności przez Dyrektora Instytutu dr hab. D. Skrzypińskiego, prof. UWr, Zastępczynię Dyrektora Instytutu Politologii ds. Nauczania dr hab. D. Moroń, prof. UWr, oraz przez Zespół ds. Jakości Kształcenia i Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Zespoły instytutowe oraz wydziałowe prowadzą systematyczne działania w zakresie nadzoru merytorycznego nad jakością kształcenia. W skład obu zespołów instytutowych wchodzi: dr hab. D. Moroń, prof. UWr, dr hab. L. Sobkowiak, prof. UWr oraz dr J. Koziarska.

Odpowiedzialność za nadzór nad funkcjonowaniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na szczeblu Uniwersytetu sprawuje Rektor, a na szczeblu wydziału Dziekan WNS. Osobą odpowiedzialną za bieżącą koordynację działań związanych z nadzorem merytorycznym, organizacyjnym i administracyjnym nad kierunkiem Politologia jest Dyrektor Instytutu Politologii dr hab. D. Skrzypiński, prof. UWr, który działania realizuje również poprzez delegację na swoich zastępców. Czynności organizacyjne w zakresie bieżącego funkcjonowania kierunku prowadzą Dziekanat WNS oraz Sekretariat Instytutu Politologii.

Zasady ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych w Uniwersytecie Wrocławskim są szczegółowo określone w przywołanych powyżej wewnętrznych aktach normatywnych oraz w dokumentach dotyczących zasad projektowania i dokumentowania

nowotworzonych i modyfikowanych programów studiów (z. 2.8.23., z. 2.8.24.). Kluczową rolę w realizacji tych zadań odgrywa Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia, a pomocniczą rolę pełnią Zespoły ds. Jakości Kształcenia i ds. Oceny Jakości Kształcenia działające w Instytucie Politologii. Do zadań Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia należy m.in.:

- Określanie celów i strategii zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia w jednostce;
- Opracowywanie i opiniowanie programów kształcenia oraz zmian w programach kształcenia zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także wytycznymi uchwalonymi przez Senat UWr;
- Gromadzenie, analiza i wykorzystanie przy tworzeniu programów kształcenia opinii pracodawców;
- Opracowanie kryteriów oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia dydaktyczne;
- Gromadzenie i publikowanie informacji na temat kształcenia prowadzonego na wydziale;
- Coroczne opracowywanie, na bazie oceny jakości kształcenia, wskazówek i zaleceń do działań projakościowych;
- Przeprowadzanie samooceny działań projakościowych prowadzonych na wydziale;
- Podejmowanie działań w zakresie monitorowania losów absolwentów i formułowanie płynących z nich wniosków;
- Analizowanie zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy;
- Monitorowanie prawidłowości oceniania studentów i doktorantów między innymi poprzez analizę statystycznego rozkładu ocen z poszczególnych przedmiotów/modułów;
- Analizowanie prawidłowości stosowania systemu punktów ECTS;
- Monitorowanie i ocena jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych;
- Ocena obsługi dziekanatowej studentów i doktorantów.

W zespole zasiadają przedstawiciel studentów i przedstawiciel doktorantów (z. 2.8.42.), co zapewnia studentom i doktorantom bieżący udział w prowadzonych pracach i wpływ na podejmowane decyzje.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programów studiów są na Uniwersytecie Wrocławskim określone w formie bardzo szczegółowej procedury ujętej w Zarządzeniu nr 158/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji, tworzonych i modyfikowanych od roku akademickiego 2019/2020 (z. 2.8.23.) oraz w Zarządzeniu nr 21/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad projektowania, przyjmowania i uruchamiania programów kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.24.). Procedura obejmuje dwa główne tryby:

- Projektowania i modyfikowania programów studiów – procedura ta rozpoczyna się najczęściej inicjatywą instytutu lub katedry prowadzącej kierunek i powołaniem komisji, która opracowuje i przedstawia wstępny projekt programu studiów lub zmian w programie. Wprowadzanie nowych programów lub zmian programowych jest na WNS formalnie inicjowane przez Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia i Oceny Jakości Kształcenia z inicjatywy własnej lub na wniosek Dziekana, a przygotowany projekt jest opiniowany przez Radę Wydziału Nauk Społecznych. Wniosek jest kierowany do Rektora, który przekazuje go do Senackiej Komisji Nauczania celem zaopiniowania. Po uzyskaniu pozytywnej opinii program nowego kierunku studiów lub zmiany w programie studiów w ramach istniejącego

kierunku studiów kierowane są do Senatu UWr, celem podjęcia uchwały ustalającej program studiów;

- Doskonalenia programów studiów – poprzez wprowadzanie zmian dotyczących m.in. treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub związane z działalnością zawodową, form realizacji modułu zajęć, w szczególności takich jak: zmiana wymiaru zajęć, zmiana formy weryfikacji, zmiany w zakresie oferty przedmiotów do wyboru. Takie zmiany są zatwierdzane przez Radę Wydziału Nauk Społecznych. Tryb ten pozwala na wprowadzanie w prosty sposób do programów studiów innowacji dydaktycznych, osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, a także przedmiotów powiązanych z aktualnie prowadzonymi badaniami naukowymi, co pozwala włączyć w nie studentów.

Funkcjonowanie procedury modyfikacji programów studiów można zaprezentować na przykładzie kierunku Politologia. Zmiany w programie kształcenia na kierunku Politologia są inicjowane i wypracowywane przez Dyрекcję Instytutu Politologii oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia (w przypadku znaczących zmian programu, jakie miały miejsce w 2017 roku, również przy udziale specjalnie powołanej komisji ds. modyfikacji programu), po uprzednim skonsultowaniu ze studentami oraz interesariuszami, z którymi Instytut Politologii wypracowuje tego typu decyzje. Zmiany w programie studiów wynikają z zaobserwowanych zmian w otoczeniu społecznym oraz instytucjonalnym, wniosków płynących z systematycznej ewaluacji programu przez studentów oraz otoczenie społeczno-gospodarcze, a także z inspiracji zmianami, jakie są dokonywane w najlepszych uniwersytetach w Europie i na świecie, kształtujących w zakresie nauk politycznych i administracyjnych. Projekty zmian w programie są dyskutowane na Radzie Instytutu Politologii, Wydziałowym Zespole ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia oraz Radzie Wydziału Nauk Społecznych. Po zaopiniowaniu przez senacką Komisję Nauczania zmiany zostają przyjęte uchwałą Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego.

Ilustrując mechanizm dokonywania zmian w programie warto posłużyć się kilkoma przykładami odnoszącymi się do studiów I, jak i II stopnia na kierunku Politologia. Część z tych zmian stanowiła prostą implementację regulacji przyjętych dla wszystkich kierunków prowadzonych na Uniwersytecie Wrocławskim, a część była wynikiem decyzji, podjętej przez Dyрекcję Instytutu Politologii w celu udoskonalenia programu.

Programy studiów na kierunku Politologia I i II stopnia zostały zmienione w roku 2017 i weszły do realizacji w przypadku programu studiów I stopnia – od roku 2017/2018, a II stopnia – 2018/2019. Nowy program Politologii I stopnia został wprowadzony Uchwałą nr 25/2017 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 lutego 2017 r. (z 2.8.33.), a na II stopniu Uchwałą nr 87/2017 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 23 czerwca 2017 r. (z. 2.8.34.). Od tego momentu cały czas prowadzone są analizy dotyczące funkcjonowania programu i jego bieżące modyfikacje.

Pierwszym zidentyfikowanym problemem było zaplanowanie na Politologii I stopnia w języku polskim przedmiotów historycznych (Historia polityczna Polski po 1945 roku oraz Historia powszechna po 1918 roku) w wymiarze 15 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń (na studiach niestacjonarnych odpowiednio 10 i 20 godzin). Liczba godzin okazała się zbyt mała, szczególnie w związku z tym, iż wielu studentów w szkole średniej nie miało możliwości pełnego zapoznania się z historią po 1945 roku, która jest podstawą dla wielu przedmiotów politologicznych. Na wniosek prowadzących zajęcia prof. M. Dymarskiego i prof. J. Juchnowskiego i po przeprowadzeniu rozmów przez Zastępcę Dyrektora Instytutu ds. Nauczania dr hab. L. Sobkowiaka, prof. UWr ze studentami I roku w czerwcu 2018 roku, zdecydowano o zwiększeniu liczby godzin wykładów z obu przedmiotów historycznych do 30 godzin (na studiach niestacjonarnych 20 godzin). Zmianę tę przyjęto Uchwałą nr 122/2018 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 września 2018 r. (z. 2.8.39.).

W roku 2019 realizowane były prace dostosowujące program kształcenia na kierunku Politologia, studia I i II stopnia, do Polskiej Ramy Kwalifikacji, zgodnie z Zarządzeniem nr 21/2019

Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad projektowania, przyjmowania i uruchamiania programów kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim (z. 2.8.24.). Programy zostały zatwierdzone Uchwałą nr 133/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego (z. 2.1.1. i 2.1.2.).

Kolejne modyfikacje programowe dotyczyły zmian w ofercie przedmiotów do wyboru i zatwierdzane były zgodnie z Zarządzeniem nr 158/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji, tworzonych i modyfikowanych od roku akademickiego 2019/2020 (z. 2.8.23.) przez Radę Wydziału Nauk Społecznych.

Uchwałą nr 66/2019 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 31 maja 2019 r. (z. 2.8.41.) do programu studiów Politologia I stopnia w języku polskim włączono następujące przedmioty: Post-prawda – strategia retoryczna?, Prawa człowieka, Trening interpersonalny, Populizm w demokracjach liberalnych XXI wieku, Aranżowanie i prowadzenie debaty politycznej, Główne problemy biomedyczne, Filozofia praw jednostki. Od praw naturalnych do praw człowieka, Prawne aspekty sprawowania władzy, Polityka polska w Agendzie 2030, Oratorstwo polityczne. Inicjatywy ich wprowadzenia wychodziły od pracowników Instytutu Politologii i były m.in. wynikiem dyskusji ze studentami dotyczącymi ich oczekiwań i preferencji.

W 2020 roku podjęto prace nad modyfikacją studiów na kierunku Politologia II stopnia. Zmiany zainicjowała Dyrekcja Instytutu Politologii oraz Zespół ds. Jakości Kształcenia. Wiązały się one z wprowadzeniem do programu Politologii II stopnia w języku polskim pakietów przedmiotów humanistycznych do wyboru. Zgodnie z wprowadzoną zmianą studenci muszą wybrać i zrealizować w semestrze I jeden z dwóch pakietów humanistycznych. Dodatkowo dokonano korekty punktów ECTS przyznawanych poszczególnym przedmiotom i wyeliminowano omyłki pisarskie zidentyfikowane w programie studiów. Nowy program został zatwierdzony Uchwałą nr 39/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego (z. 2.1.3.).

Kolejnej modyfikacji dokonano zgodnie z Uchwałą nr 47/2021 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 czerwca 2021 r. (z. 2.8.38). Dotyczyła ona programu studiów I stopnia w języku polskim w zakresie oferty przedmiotów do wyboru. Z oferty usunięto przedmiot Finansowanie polityki w Polsce, a włączono przedmioty: Świadomość polityczna w perspektywie nauk kognitywnych, Społeczne oblicza hip-hopu oraz Grupowe podejmowanie decyzji. Podkreślić należy, że przedmiot zgłosił również pracownik Katedry Logiki i Metodologii Nauk, co pokazuje, że oferta przedmiotów do wyboru jest uzupełniana również przez pracowników spoza Instytutu.

Systematycznemu przeglądowi podlegają również zasady i tryb rekrutacji, w tym wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji, a także limity przyjęć na poszczególne kierunki studiów. Są one opracowywane z odpowiednim wyprzedzeniem i przyjmowane uchwałą Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego. Zasady rekrutacji na studia rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022 obywateli polskich i cudzoziemców zostały przyjęte w Uchwałach Senatu nr 92/2020 i 93/2020 (z. 2.8.5. i 2.8.6.). Odrębnie określono też zasady przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad i konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych (z. 2.8.7. i 2.8.8.). Uniwersytet cechuje dbałość o to, by kryteria były przejrzyste, bezstronne i zapewniały kandydatom równe szanse w podjęciu studiów.

Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Program studiów na kierunku Politologia podlega bieżącemu monitoringowi. Ze względu na to, że istotne zmiany programowe wprowadzone zostały na studiach I stopnia od roku 2017/2018, zaś na studiach II stopnia od roku 2018/2019, okresowy, kompleksowy przegląd studiów został zaplanowany na koniec roku 2021/2022, po trzech pełnych cyklach realizacji programu.

Bieżący monitoring i okresowy przegląd studiów dokonywane są w oparciu o następujące źródła danych:

- Wyniki ankiet studenckich;
- Wyniki hospitacji zajęć;
- Wyniki osiągane przez studentów podczas zajęć;
- Wyniki osiągane przez studentów dostępne w systemie USOS;
- Dokumentacja procesu dyplomowania;
- Informacje i opinie uzyskiwane od interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych: studentów, prowadzących zajęcia dydaktyczne, innych pracowników Wydziału Nauk Społecznych, otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym absolwentów i pracodawców.

Monitoring ma charakter systematyczny oraz ciągły, ponieważ wnioski wynikające z przeglądu wskazanych źródeł oraz analizy z posiedzeń Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Oceny Jakości Kształcenia, a także rekomendacje, są rozpatrywane przez Dyрекcję Instytutu Politologii oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii.

Prowadzący zajęcia i koordynatorzy przedmiotów monitorują proces uczenia się studentów oraz osiągania efektów uczenia się w ramach prowadzonych zajęć. W przypadku stwierdzenia konieczności np. zmiany wymiaru zajęć, formy ich realizacji, proporcji godzin realizowanych w różnych formach czy formy zaliczenia zajęć, a także modyfikacji sekwencji zajęć w planie studiów, przekazują swoje sugestie Zastępczyni Dyrektora Instytutu ds. nauczania. Taka formuła wykorzystana została w roku 2018 dla podjęcia dyskusji nad wymiarem godzinowym przedmiotów historycznych, co przedstawione zostało w poprzednim punkcie.

Działania w zakresie bieżącego monitorowania prawidłowej realizacji programu studiów prowadzą również Zastępczymi Dyrektora ds. Nauczania oraz Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia, analizując w szczególności współczynniki zdawalności poszczególnych przedmiotów. W ten sposób identyfikuje się przedmioty sprawiające studentom największą trudność.

Istotnym źródłem monitoringu programu studiów i jakości kształcenia są ankiety studenckie. Są one wypełniane przez studentów anonimowo, za pośrednictwem systemu USOS. Studenci odpowiadają na pytania zamknięte, ale mają również możliwość napisania własnej opinii o zajęciach (z. 2.8.42.). Szczegółowe wyniki ankiet są dostępne dla prowadzących zajęcia w systemie USOS, dostęp do nich uzyskują również Zastępczyni Dyrektora Instytutu ds. Nauczania, Prodzienka ds. Kształcenia, a także członkowie Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii oraz Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. Wnioski płynące z ewaluacji zrealizowanych zajęć stają się podstawą do rozmów z pracownikami, w odniesieniu do których sformułowane opinie studentów wskazywałyby na potrzebę rozwijania kompetencji dydaktycznych. Wyniki ankiet są szczegółowo analizowane i stanowią podstawę planów modyfikacji programu zajęć, treści programowych, metod kształcenia oraz weryfikacji efektów uczenia się, a także są podstawą weryfikacji prawidłowości obsady zajęć.

W monitoringu wykorzystywane są również hospitacje zajęć dydaktycznych, realizowane przez kierowników zakładów lub członków Dyrektora Instytutu Politologii. Plan hospitacji jest ustalany zawsze na początku roku akademickiego. Obejmuje on realizujących zajęcia doktorantów, nowozatrudnionych pracowników oraz pracowników wyznaczonych w oparciu o wyniki ankiet. Dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w roku 2020/2021 dokonano hospitacji wszystkich pracowników Instytutu Politologii. Wskazówki zawarte w formularzu hospitacji stanowią dla prowadzących ważną informację dotyczącą oceny procesu nauczania, a wskazywane rekomendacje służą poprawie jakości kształcenia.

Systematyczne badania jakości kształcenia w danym roku akademickim prowadzi Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia, wykorzystując w tym celu zgromadzoną dokumentację i raporty przedstawione przez instytuty i katedry. W Instytucie Politologii raport przygotowuje Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (z. 2.8.44., z. 2.8.45.). Sprawozdania jednostek WNS są dyskutowane na posiedzeniu Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia. Następnie zbiorcze sprawozdanie Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia jest przedstawiane i

dyskutowane na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk Społecznych. Wnioski stanowią podstawę działań modyfikujących i naprawczych podejmowanych zarówno przez Zespół, jak i osoby funkcyjne odpowiedzialne na WNS za proces kształcenia.

Dokonując przeglądu programu studiów Dyrekcja Instytutu Politologii uwzględni również procesy zmian, jakie dokonywane są w najbardziej prestiżowych uczelniach kształcących w zakresie nauk społecznych na świecie. W praktyce oznacza to systematyczny przegląd oferty ośrodków zagranicznych (niemieckich, brytyjskich, amerykańskich, a także dla porównania uniwersytetów z Europy Środkowo-Wschodniej). Dyrekcja Instytutu Politologii uczestniczy też w konferencjach ogólnych Europejskiego Konsorcjum Badań Politycznych (ECPR), w ramach których odbywają również dyskusje na temat nowoczesnego nauczania politologii (w bieżącym roku okrągły stół był poświęcony nauczaniu o procesach politycznych (Roundtable: Teaching the Policy Process), a jeden z paneli dotyczył innowacyjnego podejścia w nauczaniu politologii (Innovating Political Science Teaching).

Bieżący monitoring programów studiów jest realizowany we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, którego przedstawiciele są proszeni o wypełnianie ankiet diagnostycznych, stanowiących ważną informację o postrzeganiu programu studiów przez pracodawców. Dodatkowo analizowane są ich uwagi zgłaszane w ramach różnego rodzaju spotkań z Dyrekcją Instytutu Politologii.

Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Skuteczność kształcenia według przyjętego dla kierunku Politologia programu studiów monitorują w pierwszej kolejności prowadzący zajęcia oraz koordynatorzy przedmiotów (będący najczęściej wykładowcami i egzaminatorami). Reagują oni na bieżąco na ewentualne problemy studentów związane z przyswajaniem zaplanowanych treści i osiąganiem zakładanych efektów uczenia się, elastycznie dostosowując zakres merytoryczny zajęć i proporcje czasu poświęcanego na omawianie poszczególnych treści programowych, w celu utrwalenia wiedzy i umiejętności najtrudniejszych do opanowania.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych etapach kształcenia oraz po jego zakończeniu jest realizowana w ramach działań w zakresie oceny jakości kształcenia przez Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia w Instytucie Politologii i Wydziałowy Zespół ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia, zgodnie z procedurą przedstawioną w poprzednim punkcie. Uwzględnia się w tym zakresie źródła danych takie, jak: wyniki ankiet studenckich i hospitacji, wyniki osiągnięte przez studentów oraz dokumentacja procesu dyplomowania.

Efekty uczenia się były wypracowane w rezultacie konsultacji z interesariuszami Instytutu Politologii i obecnie regularne konsultacje z interesariuszami pozwalają na monitorowanie, czy zakładane efekty nie stają się anachroniczne z punktu widzenia rynku pracy. Analiza dokonywana jest również w oparciu o monitoring losów absolwentów przedstawiony w omówieniu Kryterium 3. Wszystkie wnioski płynące z tych konsultacji są skrupulatnie analizowane przez Dyrekcję Instytutu Politologii, Zespół ds. jakości kształcenia w Instytucie Politologii i w razie potrzeby stanowią impuls dla dokonywania zmian programowych.

Zakres, formy udziału i wpływ interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni są włączani w proces doskonalenia i realizację programu studiów. Jak wspomniano powyżej, interesariusze zewnętrzni – przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego – byli zaangażowani na etapie przygotowywania głównej modyfikacji programów studiów, są oni również regularnie konsultowani w celu weryfikacji przystawalności programów do oczekiwań rynku pracy, w głównej mierze w zakresie wiedzy i kompetencji, ponieważ zarówno na poziomie licencjackim, jak i magisterskim oceniany kierunek ma profil ogólnoakademicki.

Warto w tym kontekście zauważyć, że interesariusze Instytutu Politologii, reprezentują zarówno sektor publiczny, jak i prywatny. W tym gronie są wspomniani wcześniej: dr T. Chmielewski (Dyrektor Operacyjny w firmie informatycznej Clearcode S.A), T. Alberski (prezes) i A. Potarzycka-Szczerba (Team-leader) z Agencji public relations Komunikacja Plus Sp. z o.o., T. Rybak (Menager w agencji marketingowej MARTIN&JACOB sp. z.o.o), T. Duda (Redaktor Naczelny Radia Rodzina we Wrocławiu) oraz K. Balawejder (Prezes MPK we Wrocławiu). W przypadku tych osób mają miejsce zarówno formalne, jak i nieformalne konsultacje dotyczące treści i konstrukcji programów kształcenia, staży dla studentów, wspólnych przedsięwzięć naukowych i popularyzatorskich. W określonych przypadkach owocem takich konsultacji są opinie pisemne. Do roku 2018 w Instytucie Politologii funkcjonowała Rada Interesariuszy. Obecnie są prowadzone prace nad jej reaktywacją (16 września br. odbyło się pierwsze spotkanie z udziałem 11 absolwentów Instytutu, którzy wyrazili chęć tego typu współpracy).

W doskonalenie i realizację programu studiów włączeni są interesariusze wewnętrzni. Podkreślić należy w tym zakresie znaczenie pracowników Instytutu Politologii, szczególnie osób prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku. Istotną rolę pełni również wymiana pomysłów i wdrażanych w poszczególnych jednostkach rozwiązań w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Jakości i Oceny Jakości Kształcenia.

Kluczowymi interesariuszami Instytutu Politologii są studenci. Ich włączanie w proces doskonalenia programów studiów ma wielotorowy charakter. Do najważniejszych działań w tym zakresie należą:

- Pozyskiwanie informacji i opinii przy wykorzystaniu ankiet ewaluacyjnych;
- Dyskusje z prowadzącymi zajęcia i opiekunami lat studenckich, którzy przekazują wnioski Dyrekcji Instytutu;
- Wymiana opinii ze starostami, innymi przedstawicielami studentów, grupami studentów czy pojedynczymi studentami przez Dyrekcję Instytutu Politologii.

Interesariuszami, których ocena jest również bardzo ważna, są studenci zagraniczni studiujący na kierunku Politologia w ramach międzynarodowej mobilności. Traktują oni studia w Instytucie Politologii jako krótki etap w swoim akademickim doświadczeniu. Mając jednak na uwadze fakt, że studenci ci mogą identyfikować nieco inne problemy niż studenci regularni, a dodatkowo mają porównanie z realizacją studiów w swojej macierzystej uczelni, Dyrekcja Instytutu Politologii regularnie pozyskuje, za pośrednictwem Koordynatorki Programu Erasmus+, sformułowane w formie ustnej oceny programu i realizacji zajęć (oprócz wypełnianych ankiet).

Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Jakość kształcenia na kierunku Politologia podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej (PKA). Ostatnia taka ocena programowa, przeprowadzona w roku 2013, zakończyła się oceną wyróżniającą wyrażoną Uchwałą nr 625/2013 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 3 października 2013 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „politologia” prowadzonym na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. W Uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdziło, iż „Uczelnia spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiągniętych efektów kształcenia, i organizacyjne do prowadzenia kształcenia na kierunku „politologia” na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Wysoki poziom prowadzonego kształcenia uzasadnia przyznanie oceny wyróżniającej. Spośród przyjętych kryteriów oceniono na „wyróżniająco”: cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji, program studiów, zasoby kadrowe, infrastruktura dydaktyczna, prowadzenie badań naukowych oraz wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Natomiast pozostałe kryteria, tj. koncepcja rozwoju kierunku oraz system wsparcia studentów w procesie uczenia się uzyskały ocenę w „pełni” (z. 2.5.). Nie

sformułowano żadnych zaleceń dotyczących doskonalenia programu kształcenia. Termin następnej oceny został wyznaczony na rok akademicki 2021/2022.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – Elastyczny program studiów, kładący nacisk na interdyscyplinarność, połączenie klasycznej wiedzy politologicznej z szeroką wiedzą społeczną i praktycznymi umiejętnościami. – Wiele zajęć prowadzonych w formach interaktywnych aktywizujących studentów i wspierających w szerokim zakresie osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji cenionych na rynku pracy. – Szeroka oferta mobilności krajowej i międzynarodowej w ramach różnorodnych programów edukacyjnych (Erasmus+, CEEPUS). – Kadra dydaktyczna o wysokich kwalifikacjach naukowych i z doświadczeniem w praktycznej działalności w danych dziedzinach. – System wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym, dostosowany do potrzeb różnych grup studentów realizowany m.in. w ramach projektu „Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza” oraz projektów finansowanych ze środków europejskich. 	<p>Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wewnętrzna konkurencja z innymi kierunkami przyporządkowanymi do dyscypliny nauki o polityce i administracji realizowanymi w ramach Wydziału Nauk Społecznych UW, skutkująca zjawiskiem „kanibalizacji”. – Mała liczebność poszczególnych roczników utrudniająca indywidualizację procesu uczenia się poprzez ograniczenie możliwości wyboru specjalności i przedmiotów do wyboru związane z koniecznością stosowania się do wymogów uczelni w zakresie liczebności grup ćwiczeniowych. – Powszechne łączenie pracy zawodowej ze studiami skutkujące mniejszym zainteresowaniem studentów aktywnością naukową, działalnością w samorządzie i kołach naukowych, a także aktywnością sportową, artystyczną i organizacyjną. – Brak środków finansowych na intensyfikację działań dydaktycznych skoncentrowanych na budowaniu relacji z otoczeniem zewnętrznym (wyjazdy studyjne itp.). – Brak uczelnianego systemu motywacyjnego, premiującego dydaktykę wysokiej jakości.

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> – Realizacja na Uniwersytecie Wrocławskim programu „Inicjatywa Doskonałości - Uczelnia Badawcza” (IDUB) stwarzająca szansę na rozwój i poprawę jakości badań naukowych, a w konsekwencji na poprawę jakości oferty dydaktycznej oraz rozwój możliwości prowadzenia przez studentów badań naukowych w związku ze specjalną ofertą stypendialną. – Wzrost znaczenia Wrocławia jako ośrodka akademickiego i Uniwersytetu Wrocławskiego jako najstarszej i najbardziej rozpoznawalnej uczelni w regionie przekładający się na wzrost zainteresowania studiami na UWr ze strony obywateli polskich oraz cudzoziemców. – Coraz bardziej zauważalny trend skłaniający potencjalnych studentów do zdobywania wiedzy z zakresu rozumienia procesów i zjawisk politycznych. – Wzrastająca liczba pracodawców oczekujących wysokich kompetencji społecznych przyszłych pracowników. – Coraz większe zainteresowanie współpracą ze strony instytucji edukacyjnych, polegającej na popularyzacji wiedzy z zakresu nauki o polityce i administracji oraz historii najnowszej wśród uczniów i nauczycieli. 	<p>Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> – Dalszy rozwój pandemii Covid-19 skutkujący przedłużaniem kształcenia zdalnego i zniechęcający studentów zainteresowanych edukacją stacjonarną do podejmowania studiów wyższych, co jest szczególnie groźne dla kierunków społecznych. – Kryzys demograficzny, skutkujący coraz mniejszą liczbą potencjalnych kandydatów na studia. – Coraz niższy poziom wiedzy i przygotowania do studiów prezentowany przez kandydatów na studia. – Negatywna opinia o kierunku studiów dominująca w narracjach wielu środowisk opiniotwórczych. – Skomplikowane i często zmieniające się przepisy dotyczące funkcjonowania szkolnictwa wyższego.
	<p>.....</p> <p>(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)</p>	<p>.....</p> <p>(podpis Rektora)</p>

Wrocław, dnia 1 października 2021 r.

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne w języku polskim		Studia stacjonarne w języku angielskim	
		Dane sprzed 3 lat (2018/2019)	Bieżący rok akademicki (2021/2022)	Dane sprzed 3 lat (2018/2019)	Bieżący rok akademicki (2021/2022)
I stopnia	I	70	61	14	12
	II	30	40	3	2
	III	25	33	7	6
II stopnia	I	31	16	2	5
	II	14	11	2	1
Razem:		170	160	28	26

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny¹⁷

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne w języku polskim		Studia stacjonarne w języku angielskim	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2018/2019	55	20	7	2
	2019/2020	59	21	7	2
	2020/2021	70	22	18	11
II stopnia	2018/2019	33	7	2	5
	2019/2020	29	11	2	6
	2020/2021	25	12	3	3
Razem:		271	93	39	29

¹⁷ Dla roku 2020/2021 liczba absolwentów to stan na 25.09.2021.

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)

Politologia, studia I stopnia w języku polskim stacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/ 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2035
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	16
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	67
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia I stopnia w języku polskim niestacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/ 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1360
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	16
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	67
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	0
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia I stopnia w języku angielskim stacjonarne

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/ 180 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	1760
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	178
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	17
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	58
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	2
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	120 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku polskim stacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2018/2019

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	915
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	0
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	70
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku polskim niestacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2018/2019

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	590
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	0
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	70
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku angielskim stacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2018/2019

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	887-891
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	71
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku polskim stacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	915
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	12
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	84
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku polskim niestacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	590
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	12
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	84
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Politologia, studia II stopnia w języku angielskim stacjonarne, program studiów obowiązujący od roku 2021/2022

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	4 semestry/ 120 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	859-899
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	7
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	71
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	---
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	---
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ ---
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./ ---

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹⁸

Politologia, studia I stopnia w języku polskim

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zajęcia obowiązkowe:			
Podstawy nauki o polityce	wykład, ćwiczenia	60/40	6
Socjologia stosowana	wykład, ćwiczenia	60/40	6
Historia powszechna po 1918 roku	wykład, ćwiczenia	60/40	5
Psychologia społeczna	ćwiczenia	30/20	3
Geografia polityczna i ekonomiczna	ćwiczenia	30/20	3
Komunikowanie interpersonalne	ćwiczenia	30/20	3
Analiza informacji i warsztat tekstu	ćwiczenia	30/20	3
Ochrona własności intelektualnej	ćwiczenia	15/10	1
Polityka międzynarodowa	wykład, ćwiczenia	60/40	5
Historia polityczna Polski po 1945 roku	wykład, ćwiczenia	60/30	5
Gospodarka i polityka	wykład, ćwiczenia	45/30	5
Podstawy marketingu	ćwiczenia	30/20	3
Prawo i polityka	ćwiczenia	30/20	3
Konflikty społeczne	ćwiczenia	30/20	3
Logika z elementami retoryki	ćwiczenia	15/10	2
Systemy polityczne współczesnego świata	wykład, ćwiczenia	60/40	5
Myśl polityczna	wykład, ćwiczenia	60/40	5
Polityka społeczna	wykład, ćwiczenia	45/30	4
Administracja i polityka	ćwiczenia	30/20	3
Religia i polityka	ćwiczenia	30/20	3
Komunikowanie polityczne	ćwiczenia	30/20	3
Negocjacje	ćwiczenia	30/20	3

¹⁸ Tabele zawierają zajęcia do wyboru, z których nie wszystkie muszą być wybrane przez studenta. Stąd łączna liczba godzin wskazana w tabelach jest większa niż liczba godzin obowiązująca studenta zgodnie z programem studiów.

System polityczny RP	wykład, ćwiczenia	60/40	4
Mechanizmy polityczne Unii Europejskiej	wykład, ćwiczenia	45/30	4
Warsztat badawczy politologa	ćwiczenia	30/20	2
Współpraca i rywalizacja polityczna	ćwiczenia	30/20	2
Polityka lokalna	ćwiczenia	30/20	2
Podstawy zarządzania	wykład, ćwiczenia	45/30	4
Bezpieczeństwo państwa	wykład, ćwiczenia	45/30	3
E-polityka	ćwiczenia	30/20	2
Etyka polityczna	ćwiczenia	15/10	1
Seminarium	inne	30/20	5
Socjotechnika	wykład, ćwiczenia	60/40	6
Rynek pracy i przedsiębiorczość	ćwiczenia	15/10	2
Seminarium	inne	30/20	5
Zajęcia do wyboru:			
System administracji publicznej RP	wykład, ćwiczenia	40/20	4
Zarządzanie organizacją publiczną	ćwiczenia	30/20	3
Finanse publiczne	ćwiczenia	30/20	3
Zarządzanie zasobami ludzkimi	ćwiczenia	20/10	2
Dynamika zmian społeczeństwa polskiego	wykład, ćwiczenia	40/20	4
Partycypacja społeczna w systemie zarządzania administracji publicznej	ćwiczenia	30/20	3
Komunikacja w przestrzeni publicznej	ćwiczenia	30/20	3
Marketing w sektorze publicznym	ćwiczenia	20/10	2
Etyka funkcjonariusza publicznego	wykład, ćwiczenia	30/15	3
Warsztat pracy urzędnika	ćwiczenia	30/20	2
Podstawy marketingu politycznego	wykład, ćwiczenia	45/30	4
Badania marketingowe	ćwiczenia	30/20	3
Planowanie strategii marketingowych	ćwiczenia	30/20	3
Polskie systemy wyborcze	ćwiczenia	15/10	2
Zarządzanie kampanią wyborczą	wykład, ćwiczenia	45/30	4
Marketing społeczny	ćwiczenia	30/20	3
Relacje z mediami	ćwiczenia	15/10	2

Kampanie marketingowe: organizacja i analiza skuteczności	ćwiczenia	30/20	3
Kreowanie wizerunku	wykład, ćwiczenia	30/15	3
Autoprezentacja	ćwiczenia	30/20	2
Systemy medialne na świecie	wykład, ćwiczenia	30/15	4
Rozwój mediów społecznościowych	ćwiczenia	15/10	1
Historia mediów w Polsce i na świecie	ćwiczenia	15/10	1
Kompetencje i komunikacja językowa	ćwiczenia	30/20	3
Metody i techniki badania mediów	ćwiczenia	30/20	3
Prawo mediów	wykład, ćwiczenia	30/15	5
Polski system medialny	ćwiczenia	30/20	3
Gatunki przekazu medialnego i politycznego	ćwiczenia	30/20	2
Media społecznościowe w polityce	ćwiczenia	30/20	2
Reklama polityczna	wykład, ćwiczenia	30/15	3
Ekonomika mediów	ćwiczenia	30/20	2
Psychologia osobowości lidera	wykład, ćwiczenia	30/15	4
Normatywne modele przywództwa	ćwiczenia	15/10	1
Sztuka konwersacji	ćwiczenia	30/20	3
Animacja życia lokalnego	ćwiczenia	30/20	3
Socjologiczny profil przywódcy	ćwiczenia	15/10	1
Przywódtwo w systemie demokratycznym	wykład, ćwiczenia	30/15	4
Strategie organizacji grup interesu	ćwiczenia	30/20	3
Przywódca organizacji politycznej	ćwiczenia	30/20	3
E-przywódtwo	ćwiczenia	15/10	1
Gry językowe	ćwiczenia	15/10	1
Neurokognitywistyka przywódcości	wykład, ćwiczenia	30/15	3
Innowacyjne przywództwo	ćwiczenia	30/20	2
Prawo międzynarodowe publiczne	wykład, ćwiczenia	45/30	5
Dyplomacja	ćwiczenia	30/20	3
Polityka zagraniczna państwa	ćwiczenia	30/20	3
Cywilizacyjne aspekty stosunków międzynarodowych	ćwiczenia	15/10	1

Organizacje i reżimy międzynarodowe	wykład, ćwiczenia	30/15	4
Anatomia konfliktów zbrojnych	ćwiczenia	30/20	3
Prawo dyplomatyczne i konsularne	ćwiczenia	30/20	3
Geopolityka	ćwiczenia	30/20	2
Geoekonomia	wykład, ćwiczenia	30/15	3
Negocjacje międzynarodowe	ćwiczenia	15/10	1
Dyplomacja prewencyjna i koersywna	ćwiczenia	15/10	1
Komunikacja społeczna	ćwiczenia	20/10	2
Wprowadzenie do marketingu politycznego	ćwiczenia	20/10	2
Patologie w stosunkach międzynarodowych	ćwiczenia	20/10	2
Wprowadzenie do polityki publicznej	ćwiczenia	20/10	2
Przywództwo polityczne	ćwiczenia	20/10	2
Balkany XX/XXI wieku	ćwiczenia	20/10	2
Demokracja w działaniu (gra symulacyjna)	ćwiczenia	20/10	2
Etnografia Europy	ćwiczenia	20/10	2
Europa Środkowo-Wschodnia w filmie, literaturze i muzyce	ćwiczenia	20/10	2
Od Mordoru po Matrix. Fantastyczna filozofia polityki	ćwiczenia	20/10	2
Historia instytucji politycznych	ćwiczenia	20/10	2
Karanie sprawców przemocy seksualnej	ćwiczenia	20/10	2
Kultura bycia i kultura biznesu	ćwiczenia	20/10	2
Kulturowe oblicza biznesu	ćwiczenia	20/10	2
Kulturowe i historyczne determinanty systemów politycznych	ćwiczenia	20/10	2
Manipulacja polityczna	ćwiczenia	20/10	2
Nacjonalizmy i prawicowe ekstremizmy w Europie i krajach sąsiednich	ćwiczenia	20/10	2
Organizacje pozarządowe w Polsce	ćwiczenia	20/10	2
Parlamentarna kampania wyborcza	ćwiczenia	20/10	2
Samorządowa kampania wyborcza	ćwiczenia	20/10	2
Podbój kosmosu	ćwiczenia	20/10	2
Poważne naruszenia praw człowieka a kultura masowa	ćwiczenia	20/10	2
Prawo reklamy	ćwiczenia	20/10	2

Protesty polityczne w PRL – analiza filmów i plakatów	ćwiczenia	20/10	2
Seriale polityczne – czyli czego uczą nas Frank Underwood i inni bohaterowie	ćwiczenia	20/10	2
Socjologia rodziny	ćwiczenia	20/10	2
Stosunki narodowościowe w Europie	ćwiczenia	20/10	2
Studia strategiczne	ćwiczenia	20/10	2
Tabloidy w polskiej polityce – bilans zysków i strat	ćwiczenia	20/10	2
Wprowadzenie do gier wojennych	ćwiczenia	20/10	2
Współczesne kampanie wyborcze	ćwiczenia	20/10	2
Post-prawda – strategia retoryczna?	ćwiczenia	20/10	2
Prawa człowieka	ćwiczenia	20/10	2
Trening interpersonalny	ćwiczenia	20/10	2
Populizm w demokracjach liberalnych XXI wieku	ćwiczenia	20/10	2
Aranżowanie i prowadzenie debaty politycznej	ćwiczenia	20/10	2
Główne problemy biomedyczne	ćwiczenia	20/10	2
Filozofia praw jednostki. Od praw naturalnych do praw człowieka	ćwiczenia	20/10	2
Prawne aspekty sprawowania władzy	ćwiczenia	20/10	2
Polityka polska w Agendzie 2030	ćwiczenia	20/10	2
Oratorstwo polityczne	ćwiczenia	20/10	2
Świadomość polityczna w perspektywie nauk kognitywnych	ćwiczenia	20/10	2
Grupowe podejmowanie decyzji	ćwiczenia	20/10	2
Spoleczne oblicza hip-hopu	ćwiczenia	20/10	2
Razem w programie do realizacji przez studenta:		1795/1240	168

Politologia, studia I stopnia w języku angielskim

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zajęcia obowiązkowe:			
Introduction to Political Science	wykład, ćwiczenia	60	5
Introduction to the Study of the State and Law	wykład, ćwiczenia	45	4
Modern History of the World 1918-1990	wykład, ćwiczenia	60	5
Sociology	wykład, ćwiczenia	60	5
Philosophy	wykład, ćwiczenia	45	4
Economics	wykład, ćwiczenia	45	4
Logic	ćwiczenia	30	3
Political Systems of Western Europe	wykład, ćwiczenia	60	5
History of Political Thought	wykład, ćwiczenia	60	5
Political History of Poland 1918-1990	wykład, ćwiczenia	60	5
Political Geography	wykład, ćwiczenia	45	4
Social Psychology	ćwiczenia	20	2
Economic Policy	ćwiczenia	20	2
Politics and Religion	ćwiczenia	20	2
Introduction to Political Research	ćwiczenia	20	2
Political System of Poland	wykład, ćwiczenia	60	5
Introduction to International Relations	wykład, ćwiczenia	30	3
Modern Political Thought	wykład, ćwiczenia	60	5
Political Systems of Central and Eastern Europe	wykład, ćwiczenia	60	5
World Economy	ćwiczenia	30	3
Social Policy	wykład, ćwiczenia	60	5
Organisation and Management	wykład, ćwiczenia	45	4
Contemporary International Relations	wykład, ćwiczenia	60	5
Public Administration	wykład, ćwiczenia	60	5
Parties and Party Systems	wykład	30	3
Media and Mass Communication	wykład	30	2

Self-government and Local Policy	wykład, ćwiczenia	60	5
European Integration	wykład, ćwiczenia	45	4
Sociotechnics	wykład, ćwiczenia	45	4
Academic Writing	wykład, ćwiczenia	20	2
Bachelor seminar	inne	30	6
Bachelor seminar	inne	30	4
Zajęcia do wyboru:			
Strategic studies	ćwiczenia	30	3
Terrorism and Counterterrorism	wykład, ćwiczenia	45	4
Crisis Management	ćwiczenia	30	3
International Security issues	ćwiczenia	30	3
International Organisations	wykład, ćwiczenia	45	4
Energy security	ćwiczenia	30	3
Conflict and security in cyberspace	ćwiczenia	30	3
Strategies of National Security	ćwiczenia	15	1
Introduction to Political Communication	wykład, ćwiczenia	45	4
Development of Mass Media in XXI Century	ćwiczenia	30	3
Media in Politics	ćwiczenia	30	3
Introduction to Political Advertising	ćwiczenia	30	3
Political Marketing	wykład, ćwiczenia	30	4
Language and Communication Competence	ćwiczenia	30	3
Marketing in Public Sector	ćwiczenia	30	3
Politics online	ćwiczenia	15	1
Methodology of Social Research	wykład, ćwiczenia	45	4
Electoral Systems in the World	ćwiczenia	30	3
Public Policy	wykład, ćwiczenia	30	4
Non-electoral Political Participation	ćwiczenia	30	3
Geopolitics	ćwiczenia	20	2
Foreign Policy	ćwiczenia	30	3
Political Communication	ćwiczenia	20	2
Non-Democratic Regimes in Modern World	ćwiczenia	30	3

Europe's role and place in 21st century global politics	wykład, ćwiczenia	45	5
EU foreign policy	wykład, ćwiczenia	30	3
EU defence policy	ćwiczenia	30	3
EU Enlargement – past and future	ćwiczenia	30	3
European Identity	ćwiczenia	30	3
Multi-level governance in Europe	ćwiczenia	30	3
Current problems of The EU	ćwiczenia	30	3
Ethnic groups of the EU	ćwiczenia	15	1
Razem w programie do realizacji przez studenta:		1700	175

Politologia, studia II stopnia w języku polskim

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zajęcia obowiązkowe:			
Teoria polityki	wykład, ćwiczenia	45/30	6
Analiza systemów politycznych	wykład, ćwiczenia	45/30	6
Nauka o mediach i komunikowaniu	wykład, ćwiczenia	45/30	6
Teoria stosunków międzynarodowych	wykład, ćwiczenia	45/30	5
Współczesne idee polityczne	wykład, ćwiczenia	45/30	5
Warsztat metodologiczny	wykład, ćwiczenia	45/30	6
Seminarium magisterskie	inne	30/20	2
Przedsiębiorczość	ćwiczenia	15/10	2
Seminarium magisterskie	inne	30/20	4
Seminarium magisterskie	inne	30/20	14
Zajęcia do wyboru:			
Analiza rynku politycznego	ćwiczenia	30/20	4
Analiza mediów masowych	ćwiczenia	30/20	4
Badania opinii publicznej	ćwiczenia	30/20	4
Teoria promocji i reklamy	ćwiczenia	30/20	4
Public Relations	ćwiczenia	30/20	4
Nowe formy promocji	ćwiczenia	30/20	4
Strategie polityczne	ćwiczenia	30/20	4
Konsulting polityczny	ćwiczenia	30/20	4
Copywriting, ghostwriting	ćwiczenia	30/20	4
Decydowanie w przestrzeni międzynarodowej	ćwiczenia	30/20	4
Softpower w działaniu	ćwiczenia	30/20	4
Nowe wymiary dyplomacji	ćwiczenia	30/20	4
Integracja vs dezintegracja: społeczno-polityczne efekty globalizacji	ćwiczenia	30/20	4
Przestrzeń jako generator współczesnych zagrożeń globalnych	ćwiczenia	30/20	4
Projektowanie przyszłości w nauce o stosunkach międzynarodowych	ćwiczenia	30/20	4

Prawa człowieka a bezpieczeństwo	ćwiczenia	30/20	4
Polityka antyterrorystyczna	ćwiczenia	30/20	4
Interwencje międzynarodowe i odpowiedzialność za ochronę	ćwiczenia	30/20	4
Elementy psychologii zarządzania	ćwiczenia	30/20	4
Patologie w administracji publicznej	ćwiczenia	30/20	4
Zarządzanie sektorem publicznym	ćwiczenia	30/20	4
Diagnostyka społeczna	ćwiczenia	30/20	4
Decydowanie publiczne	ćwiczenia	30/20	4
Ewaluacja polityk publicznych	ćwiczenia	30/20	4
System finansowania projektów publicznych	ćwiczenia	30/20	4
Warsztaty kreowania projektów publicznych	ćwiczenia	30/20	4
Zarządzanie projektem	ćwiczenia	30/20	4
Nowe technologie komunikacyjne	ćwiczenia	30/20	4
Wykorzystanie serwisów społecznościowych przez aktorów politycznych	ćwiczenia	30/20	4
Użytkowanie mediów społecznościowych przez obywateli	ćwiczenia	30/20	4
Dziennikarstwo prasowe XXI wieku	ćwiczenia	30/20	4
Dziennikarstwo w mediach elektronicznych w XXI wieku	ćwiczenia	30/20	4
Dziennikarstwo internetowe	ćwiczenia	30/20	4
Polityczne komunikaty do mediów	ćwiczenia	30/20	4
Dziennikarski proces pracy	ćwiczenia	30/20	4
Publicystyka polityczna	ćwiczenia	30/20	4
Informacja i analiza polityczna	ćwiczenia	30/20	4
Techniki analityczne i język ekspertyz	ćwiczenia	30/20	4
Analiza sieci stosunków międzynarodowych	ćwiczenia	30/20	4
Historie wybitnych przywódców i mężów stanu	ćwiczenia	30/20	4
Innowacyjne przywództwo w przestrzeni miejskiej	ćwiczenia	30/20	4
Przywództwo polityczne we współczesnym świecie	ćwiczenia	30/20	4
Umysł polityczny	ćwiczenia	30/20	4
Przywództwo w działaniu: gry symulacyjne	ćwiczenia	30/20	4
Branding osobisty i promocja lidera	ćwiczenia	30/20	4

Etyczne problemy współczesności	ćwiczenia	30/20	4
Judaizm, katolicyzm i protestantyzm we współczesnym świecie	ćwiczenia	30/20	4
Świat prawosławia i islamu	ćwiczenia	30/20	4
Filozoficzne wyzwania XXI wieku	ćwiczenia	30/20	4
Antropologia polityczna	ćwiczenia	30/20	4
Cywilizacja XX/XXI wieku	ćwiczenia	30/20	4
Totalitarne, autorytarne i hybrydowe systemy polityczne	ćwiczenia	30/20	4
Systemy wyborcze we współczesnym świecie	ćwiczenia	30/20	4
Modele rywalizacji politycznej w Europie Środkowo-Wschodniej	ćwiczenia	30/20	4
Natura i źródła przemocy	ćwiczenia	30/20	4
Interakcja strategiczna: gra symulacyjna	ćwiczenia	30/20	4
Przemoc seksualna jako narzędzie polityki	ćwiczenia	30/20	4
Kultura i partycypacja polityczna	ćwiczenia	30/20	4
Osobowość i polityka	ćwiczenia	30/20	4
Patologie polityki	ćwiczenia	30/20	4
Polityka nadzoru właścicielskiego i korporacyjnego	ćwiczenia	30/20	4
Grupy interesu	ćwiczenia	30/20	4
Lobbying	ćwiczenia	30/20	4
Ochrona środowiska w Polsce	ćwiczenia	30/20	4
Międzynarodowa współpraca w ochronie środowiska	ćwiczenia	30/20	4
Problemy ekologiczne współczesnego świata	ćwiczenia	30/20	4
Aktywizacja bezrobotnych i poszukujących pracy	ćwiczenia	30/20	4
Politolog na rynku pracy	ćwiczenia	30/20	4
Zarządzanie zasobami ludzkimi	ćwiczenia	30/20	4
Etnologia Europy	ćwiczenia	30/20	4
Europejski obszar kulturowy	ćwiczenia	30/20	4
Migracje w Europie	ćwiczenia	30/20	4
Razem w programie do realizacji przez studenta:		855/550	116

Politologia, studia II stopnia w języku angielskim

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Zajęcia obowiązkowe:			
Theory of politics	wykład, ćwiczenia	38	5
Methodology of political research	ćwiczenia	15	2
Sociology of politics	wykład, ćwiczenia	30	4
Philosophy of politics	wykład, ćwiczenia	30	4
Political psychology	ćwiczenia	15	3
History of political institutions	ćwiczenia	22	2
Qualitative and quantitative research methods	wykład, ćwiczenia	30	4
Ethics in politics	ćwiczenia	22	3
Academic Writing	ćwiczenia	15	2
Art of negotiation	ćwiczenia	30	4
Decision making Policy	ćwiczenia	22	3
Communication in politics	wykład, ćwiczenia	38	5
Master's seminar	inne	30	3
Master's seminar	inne	30	6
European law	wykład	15	2
Social movements	wykład	15	2
Master's seminar	inne	30	8
Zajęcia do wyboru:			
Comparative Media Systems	wykład, ćwiczenia	38	5
Digital media and online politics	wykład, ćwiczenia	30	4
Lobbying	ćwiczenia	22	3
Mass media and politics in the post communist countries	wykład, ćwiczenia	38	5
Political advertising	ćwiczenia	22	3
Public relations	wykład, ćwiczenia	30	4
Communication management and strategies	wykład	30	4
Media coverage of politics	wykład	30	4

Campaigns and elections	wykład	30	4
Public Administration	wykład, ćwiczenia	38	5
Policy Processes	ćwiczenia	22	3
Decentralization of Public Policy	wykład, ćwiczenia	30	4
Economic and social Policy	wykład, ćwiczenia	38	5
Public management	ćwiczenia	22	3
Local policy	wykład, ćwiczenia	30	4
Communication in organizations	ćwiczenia	22	3
Information Policy	ćwiczenia	22	3
Evaluation of Public Policies	ćwiczenia	22	3
Local marketing	ćwiczenia	22	3
Democratisation of Central and East European Countries	ćwiczenia	22	3
Public administration in Central and East European countries	wykład, ćwiczenia	30	4
Government and politics in Poland	wykład, ćwiczenia	38	5
Foreign Policies of Central and East European countries	ćwiczenia	15	2
Political parties and interest groups in East and Central European Countries	wykład, ćwiczenia	38	5
Local government in Central and East European countries	wykład, ćwiczenia	38	5
Ethnic minorities in Central and Eastern Europe	ćwiczenia	22	3
Civic organisation in Poland	wykład	22	2
Economy and financial system in Poland	ćwiczenia	22	3
Democracy in Central and Eastern Europe	ćwiczenia	30	4
Razem w programie do realizacji przez studenta:		827-861	117

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela

Absolwenci kierunku Politologia I i II stopnia nie uzyskują tytułu zawodowego inżyniera/magistra inżyniera. Studia nie uwzględniają przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Politologia, studia I stopnia w języku angielskim	wszystkie zajęcia prowadzone są w języku angielskim	I – VI	stacjonarne	angielski	20 (16)
Politologia, studia II stopnia w języku angielskim	wszystkie zajęcia prowadzone są w języku angielskim	I – IV	stacjonarne	angielski	6 (6)

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Program studiów dla kierunku Politologia, studia I stopnia: z. 2.1.1.:

- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, stacjonarna: Pr zaj PS1.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, niestacjonarna: Pr zaj nPS1.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku angielskim, stacjonarna: Pr zaj APS1.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku polskim: Matryca PS1.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku angielskim: Matryca APS1.pdf
- Opis efektów uczenia się: Opis ef uczenia PS1.pdf
- Pokrycie efektów uczenia się: Pokrycie ef PS1.pdf
- Wskaźniki ECTS: Wsk ECTS PS1.pdf
- Uchwała Senatu UWr nr 133/2021: Uchw Senatu PS1.pdf

Program studiów dla kierunku Politologia, studia II stopnia, program studiów obowiązujący od roku 2018/2019: z. 2.1.2.:

- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, stacjonarna: Pr zaj PS12s.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, niestacjonarna: Pr zaj nPS2s.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku angielskim, stacjonarna: Pr zaj APS2s.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku polskim: Matryca PS2s.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku angielskim: Matryca APS2s.pdf
- Opis efektów uczenia się: Opis ef uczenia PS2s.pdf
- Pokrycie efektów uczenia się: Pokrycie ef PS2s.pdf
- Wskaźniki ECTS: Wsk ECTS PS2s.pdf
- Uchwała Senatu UWr nr 133/2021: Uchw Senatu PS2s.pdf

Program studiów dla kierunku Politologia, studia II stopnia, program studiów obowiązujący od roku 2021/2022: z. 2.1.3.:

- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, stacjonarna: Pr zaj PS1.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku polskim, niestacjonarna: Pr zaj nPS1.pdf
- Program zajęć dla kierunku Politologia w języku angielskim, stacjonarna: Pr zaj APS1.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku polskim: Matryca PS1.pdf
- Matryca efektów uczenia się, form ich realizacji oraz metod weryfikacji dla kierunku Politologia w języku angielskim: Matryca APS1.pdf
- Opis efektów uczenia się: Opis ef uczenia PS1.pdf
- Pokrycie efektów uczenia się: Pokrycie ef PS1.pdf
- Wskaźniki ECTS: Wsk ECTS PS1.pdf
- Uchwała Senatu UWr nr 133/2021: Uchw Senatu PS1.pdf

2. Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
    - Obsada zajęć na kierunku Politologia, studia I i II stopnia, stacjonarne, w języku polskim i angielskim w roku 2021/2022: z. 2.2.pdf
  3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
    - Harmonogram zajęć w semestrze zimowym roku 2021/2022 na kierunku Politologia: z. 2.3.pdf
  4. Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych.
    - Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku Politologia: z. 2.4.pdf
  5. Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
    - Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku Politologia, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań: z. 2.5.pdf
  6. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
    - Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na kierunku Politologia, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych: z. 2.6.pdf
  7. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów
    - Wykaz tematów prac dyplomowych na kierunku Politologia: z. 2.7.pdf.
  8. Dodatkowe załączniki
- Wykaz dodatkowych załączników:**
- z. 2.8.1. Uchwała nr 102/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego

- z. 2.8.2. Uchwała nr 94/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 maja 2019 r. w sprawie regulaminu studiów w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.3. Uchwała nr 66/2020 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 maja 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu studiów w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.4. Uchwała nr 37/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 kwietnia 2021 r. w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.5. Uchwała nr 92/2020 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie zasad i trybu rekrutacji obywateli polskich na studia w Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022
- z. 2.8.6. Uchwała nr 93/2020 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie zasad i trybu rekrutacji cudzoziemców na studia w Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczynające się w roku akademickim 2021/2022
- z. 2.8.7. Uchwała nr 42/2018 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 kwietnia 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów i finalistów konkursów ogólnopolskich na studia w Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczynające się w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
- z. 2.8.8. Uchwała nr 80/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowych zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów i finalistów konkursów ogólnopolskich na studia w Uniwersytecie Wrocławskim rozpoczynające się w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023
- z. 2.8.9. Uchwała nr 46/2015 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.10. Uchwała nr 156/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 20 listopada 2019 r. w sprawie uchylenia niektórych uchwał Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.11. Uchwała Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 września 2019 r. w sprawie przepisów wykonawczych do regulaminu studiów
- z. 2.8.12. Zarządzenie nr 74/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 26 maja 2021 r. w sprawie organizacji roku akademickiego 2021/2022 w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.13. Zarządzenie nr 42/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 3 kwietnia 2020 r. wprowadzające Zasady nauczania nowożytnych języków obcych i rozliczania studentów z lektoratów w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.14. Zarządzenie nr 118/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 7 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia Zasad kształcenia na odległość w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.15. Zarządzenie nr 116/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 3 września 2020 r. w sprawie zasad funkcjonowania Uniwersytetu Wrocławskiego w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19
- z. 2.8.16. Zarządzenie nr 29/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się COVID-19 wśród członków społeczności Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.17. Komunikat nr 64/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 czerwca 2021 r. w sprawie organizacji kształcenia w semestrze zimowym w roku akademickim 2021/2022
- z. 2.8.18. Zarządzenie nr 31/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w Uniwersytecie Wrocławskim

- z. 2.8.19. Zarządzenie nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.20. Zarządzenie nr 100/2015 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 6 sierpnia 2015 r. zmieniające zarządzenie Nr 115/2013 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.21. Uchwała nr 34/2020 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie strategii rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego na lata 2021-2030
- z. 2.8.22. Zarządzenie nr 79/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad organizacji procesu dydaktycznego w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.23. Zarządzenie nr 158/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów na określonym kierunku studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia, jednolitych studiach magisterskich opartych na Polskiej Ramie Kwalifikacji, tworzonych i modyfikowanych od roku akademickiego 2019/2020
- z. 2.8.24. Zarządzenie nr 21/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 marca 2019 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 31/2017 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 marca 2017 roku w sprawie wprowadzenia zasad projektowania, przyjmowania i uruchamiania programów kształcenia w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.25. Lista warsztatów zorganizowanych dla szkół powszechnych
- z. 2.8.26. Zarządzenie nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 16 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.27. Zarządzenie nr 157/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagradzania pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.28. Zarządzenie nr 16/2020 r. Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie zasad dokonywania oceny okresowej, trybu działania komisji oceniających i Uniwersyteckiej Komisji Odwoławczej do Spraw Ocen oraz kryteriów oceny nauczycieli akademickich przeprowadzanej w 2020 roku w Uniwersytecie Wrocławskim
- z. 2.8.29. Kryteria wydziałowe zatrudnienia nauczycieli akademickich na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego w dyscyplinie nauki o polityce i administracji
- z. 2.8.30. Uchwała nr 6/2018 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Wrocławskim Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia
- z. 2.8.31. Uchwała nr 20/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Wrocławskim Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia
- z. 2.8.32. Zarządzenie nr 11/2018 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 15 lutego 2018 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia
- z. 2.8.33. Uchwała nr 25/2017 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie zmian w programie studiów na kierunku politologia studia I stopnia
- z. 2.8.34. Uchwała nr 87/2017 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 23 czerwca 2017 r. w sprawie modyfikacji programu studiów na kierunku Politologia

- z 2.8.35. Zarządzenie nr 154/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 19 listopada 2020 r. w sprawie wprowadzenia Procedury konkursowej oraz Regulaminu działania komisji konkursowych ds. zatrudniania nauczycieli akademickich w Uniwersytecie Wrocławskim
- z.2.8.36. Raport z badania Dziekanat na Medal
- z. 2.8.37 Uchwała nr 40/2020 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie korekt w programie kształcenia
- z. 2.8.38. Uchwała nr 47/2021 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie zmian w programie studiów
- z. 2.8.39. Uchwała Nr 122/2018 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie zmian w programie studiów I stopnia na kierunku politologia
- z. 2.8.40. Uchwała nr 90/2014 Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad rozliczenia praktyk studenckich obowiązkowych i nieobowiązkowych na Wydziale Nauk Społecznych
- z. 2.8.41. Uchwała Nr 66/2019 Rady Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie zmian w programie studiów na kierunku politologia studia I stopnia
- z. 2.8.42. Wzór ankiety ewaluacyjnej stosowanej na Wydziale Nauk Społecznych
- z. 2.8.43. Arkusz hospitacji zajęć prowadzonych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego
- z. 2.8.44. Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia w Instytucie Politologii za rok 2018/2019
- z. 2.8.45. Sprawozdanie z oceny jakości kształcenia w Instytucie Politologii za rok 2019/2020
- z. 2.8.46. Zadania opiekuna roku w Instytucie Politologii UWr
- z. 2.8.47. Zarządzenie nr 149/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie powołania w Uniwersytecie Wrocławskim Komisji ds. opracowania regulaminu potwierdzania efektów uczenia się
- z. 2.8.48. Zarządzenie nr 148/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 września 2021 r. w sprawie powołania w Uniwersytecie Wrocławskim Komisji ds. opracowania zasad organizacji praktyk studenckich
- z. 2.8.49. Komunikat nr 68/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia rekomendacji dotyczących postępowania oraz wsparcia w sytuacji kryzysu psychicznego